

Finaal jaarrapport 2021

Expertisecentrum Val- en fractuurpreventie
Vlaanderen

Milisen Koen, Belaen Goedele, Meurrens Julie,
Slock Cédric, Valy Sien, Vandervelde Sara, &
Vlaeyen Ellen

Valpreventie.be
Expertisecentrum Val- en fractuurpreventie Vlaanderen

Vlaanderen
is zorg

Finaal Jaarrapport 2021

in kader van

De oproep voor het sluiten van een
beheersovereenkomst als partnerorganisatie in het
kader van het Vlaamse preventieve
gezondheidsbeleid

Partnerorganisatie voor val- en
fractuurpreventie bij ouderen

Auteurs: Milisen Koen, Belaen Goedele, Meurrens Julie, Slock Cédric, Valy Sien, Vandervelde Sara & Vlaeyen Ellen

INHOUD

RESULTAATSGBIED 1: INFORMATIE, DOCUMENTATIE EN ADVIES	5
EVALUATIECRITERIA EN -INDICATOREN	5
1.1 EXPERTISE UITBOUWEN EN ONDERHOUDEN	7
1.2 HET UITBOUWEN EN ONDERHOUDEN VAN NETWERKEN.....	7
1.3 PROACTIEF EN OP VRAAG INFORMATIE AANBIEDEN AAN HET RUIME PUBLIEK, INTERMEDIARS, DE PERS EN SPECIFIEKE DOELGROEPEN.....	9
1.4 PROACTIEF EN OP VRAAG BELEIDSRELEVANT ADVIES VERLENEN AAN DE VLAAMSE OVERHEID.....	21
1.5 DERDEN BIJSTAAN BIJ METHODIEKONTWIKKELING	24
1.6 OP VRAAG ADVIES VERLENEN, DAT NIET OVER METHODIEKONTWIKKELING GAAT, AAN ANDERE RELEVANTE ORGANISATIES EN INTERMEDIARS.....	29
1.7 EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING ROND DIT RESULTAATSGBIED	32
RESULTAATSGBIED 2: DE ONTWIKKELING VAN METHODIEKEN	33
EVALUATIECRITERIA EN -INDICATOREN	33
2.1 HET ANALYSEREN VAN DE BEHOEFTE AAN METHODIEKEN EN HET PRIORITEREN O.A. OP BASIS VAN EFFICIËNTIEOVERWEGINGEN.....	34
2.2 METHODIEKEN WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWEN EN ZE AFSTEMMEN MET KADERMETHODIEKEN DIE GELDEN VOOR BEPAALDE SETTINGS OF DOELGROEPEN	35
2.3 METHODIEKEN UITWERKEN, AANPASSEN EN VERNIEUWEN	36
2.4 EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING ROND METHODIEKONTWIKKELING	43
RESULTAATSGBIED 3: DISSEMINATIE VAN METHODIEKEN	44
EVALUATIECRITERIA EN -INDICATOREN	44
3.1 DISSEMINEREN VAN METHODIEKEN.....	45
3.2 EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING ROND DISSEMINATIE	55
RESULTAATSGBIED 4: DE ONDERSTEUNING VAN DE IMPLEMENTATIE VAN METHODIEKEN MET INBEGRIJ VAN DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING	56
EVALUATIECRITERIA EN -INDICATOREN.....	56
4.1 ONDERSTEUNEN VAN DE UITVOERING VAN METHODIEKEN DOOR HET OPLEIDEN VAN INTERMEDIARS EN LOGO'S.....	57
4.2 PRODUCEREN EN TER BESCHIKKING STELLEN VAN ONDERSTEUNINGSMIDDELEN DIE HOREN BIJ DE ZELF ONTWIKKELDE METHODIEKEN VOOR INTERMEDIARS EN EINDDOELGROEP	64
4.3 INSTAAN VOOR OF BEWAKEN VAN DE KWALITEITSBORGING VAN DE TOEPASSING VAN DE METHODIEKEN	64

4.4 EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING ROND DE ONDERSTEUNING VAN DE IMPLEMENTATIE VAN METHODIEKEN	71
BIJLAGEN.....	72
<hr/>	
ADVIESVRAAG OMTRENT SCREENINGSINSTRUMENTEN VOOR VALLEN IN EEN ZIEKENHUIS - CLINIQUES UNIVERSITAIRES SAINT-LUC UCL BRUXELLES.....	72
ADVIESVRAAG OMTRENT DE EVALUATIE VAN HET VALRISICO BIJ PERSONEN MET EEN VERSTANDELIJKE HANDICAP	73
ADVIESVRAAG INZAKE VALPREVENTIE OP DE FIETS AAN DE POLITIE VAN HASSELT.....	75
VRAAG OMTRENT CHEMISCHE FIXATIE	76
EVALUATIE WEEK VAN DE VALPREVENTIE	78
EVALUATIE OPLEIDING 'EXPERT VALPREVENTIE BIJ OUDEREN'	80
EVALUATIE INTERVISIE EXPERTENNETWERK	82
EVALUATIE THEMASPECIFIEKE OPLEIDING PROCESBEGELEIDERS	83
EVALUATIE INTERVISIE PROCESBEGELEIDERS 25/05/2021	85
EVALUATIE OPLEIDING TOT VLAAMSE OTAGO INSTRUCTEUR.....	86

EVALUATIECRITERIA EN -INDICATOREN

Het aanbod van informatie, documentatie en advies

1. is wetenschappelijk onderbouwd;
 - Indicator 1: Informatie, documentatie en advies die door EVV verspreid wordt, is gebaseerd op de evidence-based Vlaamse richtlijn valpreventie bij thuiswonende ouderen en de richtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra en op recent wetenschappelijk (eigen) onderzoek.
 - Indicator 2: Er is een goede afstemming met verschillende wetenschappelijke experts.
 - Indicator 3: Het EVV zal deelnemen aan minstens één congres, symposium of beurs om op de hoogte te blijven van maatschappelijke en wetenschappelijke evoluties.
2. wordt zowel proactief als reactief verstrekt;
 - Indicator 4: Informatie, documentatie en advies die door het EVV worden verspreid, worden systematisch bijgewerkt volgens recente wetenschappelijke literatuur zodat het aanbod actueel en betrouwbaar blijft. Recente informatie wordt proactief verspreid via de website www.valpreventie.be en op regelmatige basis via een compacte nieuwsbrief.
 - Indicator 5: Advies op verzoek via de helpdesk wordt aangeleverd binnen een periode van 30 werkdagen na ontvangst van de vraag. Bij lange wachttijden (>30 werkdagen) wordt de vraagsteller op de hoogte gebracht (inclusief automatisch antwoord tijdens vakantieperiodes). Op basis van vragen die het EVV frequent via de helpdesk binnen krijgt, worden de FAQ (Frequently Asked Questions) op de website aangevuld.
3. wordt verspreid via relevante kanalen;
 - Indicator 6: Via toegankelijke kanalen (partners, themagroepen, helpdeskvragen, sociale media, website, ...) wordt het aanbod van informatie, documentatie en advies vanuit het EVV verspreid.
 - Indicator 7: Het EVV organiseert minstens één keer per jaar een overlegmoment met de Partners van het Samenwerkingsverband (PvhS) en de externe partners om informatie, documentatie en advies te verspreiden.
4. wordt op toegankelijke wijze ter beschikking gesteld;
 - Indicator 8: Recente informatie kan geraadpleegd worden op de website www.valpreventie.be. Informatie, documentatie en advies die door het EVV verspreid worden, worden systematisch bijgewerkt volgens de recente wetenschappelijke literatuur zodat het aanbod actueel en betrouwbaar blijft.
 - Indicator 9: De taal van de informatie, de documentatie en het advies worden aangepast aan de doelgroep. Bijvoorbeeld voor ouderen: gebruik van heldere, korte zinnen; geen vakjargon.
 - Indicator 10: Het aanbod is laagdrempelig, begrijpelijk en toegankelijk. Er wordt getracht om alle burgers te bereiken, hetzij direct, hetzij via een specifieke setting of via intermediairs.
5. is bekend bij de doelgroepen;
 - Indicator 11: Bij de doelgroep wordt nagegaan of ze bekend zijn met het aanbod van het EVV.

6. wordt door de doelgroepen gebruikt.
 - Indicator 12: Bij de doelgroep wordt nagegaan of ze gebruik maken van het aanbod van het EVV.
7. gebruikers zijn tevreden over het aanbod.
 - Indicator 13: Bij de doelgroep wordt nagegaan of ze tevreden zijn over het aanbod van het EVV.

1.1 EXPERTISE UITBOUWEN EN ONDERHOUDEN¹

1.1.1 Verzamelen, analyseren, interpreteren en ontsluiten van gegevens

Wat	Het EVV biedt informatie en advies in functie van maatschappelijke en wetenschappelijke evoluties. Het EVV baseert zich hiervoor op bestaand (inter)nationaal onderzoek of registratiesystemen waarvan de gegevens geanalyseerd en geïnterpreteerd kunnen worden. Waar nodig worden eigen onderzoek of omgevingsanalyses uitgevoerd.
Doelgroep	De algemene bevolking, in het bijzonder 65-plussers met een verhoogd valrisico, hun familie en mantelzorgers, zorgaanbieders in de thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten, organisaties en lokale besturen, Vlaams agentschap Zorg & Gezondheid.
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, medewerkers en PvhS.
Hoe	Via opvolging van (inter)nationale, wetenschappelijke en maatschappelijke evoluties op regelmatige basis door het raadplegen van wetenschappelijke literatuur, magazines, nieuwsbrieven en het bijwonen van nationale en internationale congressen, symposia, beurzen,... (bv. <u>Wintermeeting</u> , <u>EuGMS</u> , <u>AGS</u>). Ontwikkelde methodieken en ondersteuningsmiddelen zullen eveneens worden ontsloten via het registratie- en communicatiesysteem CIRRO.
Wanneer	Ad hoc, aanvullend bij andere acties om doelstelling te bereiken.
Evaluatiecriteria	1,2
Indicatoren	1,2,3,4
Resultaten	Website Zie <u>1.3.1</u> Informeren en documenteren via EVV Nieuwsflash, helpdesk & FAQ Zie <u>1.3.2</u> & <u>1.3.3</u> Informeren, documenteren en ontsluiten via congressen, symposia, beurzen Zie <u>3.1.1</u>

1.2 HET UITBOUWEN EN ONDERHOUDEN VAN NETWERKEN²

1.2.1 Samenwerking met Partners van het Samenwerkingsverband (PvhS)

Wat	Afgevaardigden van de <u>negen PvhS</u> buigen zich over beleidsmatige aspecten zoals het jaarrapport van het voorgaande werkjaar (2020), stand van zaken huidige werkjaar (2021) en de planning voor de volgende jaren (indien een nieuwe beheersovereenkomst met het Vlaamse Agentschap Zorg & Gezondheid wordt afgesloten).
------------	--

1 Wat o.a. inhoudt opvolgen van (inter)nationale, wetenschappelijke en maatschappelijke evoluties, waar nodig relevant eigen onderzoek en omgevingsanalyses uitvoeren.

2 Wat o.a. inhoudt het fungeren als een coördinerende en trekkende kern binnen een expertisenetwerk.

Adviezen, informatie en documentatie worden uitgewisseld i.f.v. een optimale werking van het EVV in het kader van de realisatie van de doelstellingen per resultaatgebied.

Doelgroep	Interne partners <u>EVV (PvhS)</u> : <u>KU Leuven</u> , <u>Universiteit Gent (UGent)</u> , <u>Vrije Universiteit Brussel (VUB)</u> , <u>Wetenschappelijke Vereniging voor Vlaamse Kinesitherapeuten (WVVK)</u> , <u>Platform Wetenschap en Praktijk</u> , <u>Ergotherapie Vlaanderen (EV)</u> , <u>Domus Medica</u> , <u>Belgische Vereniging voor Gerontologie & Geriatrie (BVG)</u> , <u>Vlaams Instituut Gezond Leven</u> .
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter en medewerkers.
Hoe	Via overlegmoment (1x per jaar; er kunnen bijkomende overlegmomenten met de PvhS worden georganiseerd indien hiertoe behoefte is), mail, telefonisch, deelname aan themagroepen.
Wanneer	1x per jaar, ad hoc.
Evaluatiecriteria	1,2,3,4
Indicatoren	2,4,6,7,8
Resultaten	Website Zie 1.3.1

Vlaamse thematische werkgroep Beweging & Sedentair gedrag

Op 21/01/2021 was het EVV, als Vlaamse partnerorganisatie, aanwezig op de Vlaamse thematische werkgroep van het Vlaams Instituut Gezond Leven, waar de nieuwe gezondheidsaanbevelingen voor beweging en sedentair gedrag werden toegelicht.

EVV-Partneroverleg

Op 27/05/2021 ging het EVV-partneroverleg met de PvhS door waarop een overzicht werd gegeven van het jaarlijks financieel verslag dat het EVV aan het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid bezorgde.

1.2.2 Samenwerking met externe partners

Wat	De samenwerking met externe partners laat toe om de implementatie van de <u>Vlaamse richtlijn valpreventie bij thuiswonende ouderen</u> (Milisen et al., 2017) en de <u>praktijkrichtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra</u> (Milisen et al., 2012) alsook andere materialen en methodieken in beide settings te verwezenlijken en om de EVV-activiteiten vorm te geven. Externe partners worden geïnformeerd m.b.t. de stand van zaken van EVV-activiteiten. Voor bepaalde thematieken wordt hun concrete inbreng gevraagd.
Doelgroep	Externe partners thuissetting en woonzorgcentra.
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, medewerkers en PvhS.
Hoe	Via overleg (1x per jaar; er kunnen bijkomende overlegmomenten met de externe partners worden georganiseerd indien hiertoe behoefte is), via mail, telefonisch, via deelname aan themagroepen.

Wanneer	1x per jaar ³ , ad hoc.
Evaluatiecriteria	1,2,3,4
Indicatoren	2,4,5,6,7
Resultaten	<p>EVV-Partneroverleg</p> <p>Op 27/05/2021 ging het EVV-partneroverleg online door. Volgende onderdelen werden besproken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Goedkeuring en opvolging verslag van het partneroverleg op 28/05/2020 - Implementatieprojecten - Sensibiliseren i.k.v. betrokkenheid & activatie - Ontwikkeling van richtlijnen en materialen - Informatie & adviesverlening - Toekomst EVV <p>Nieuwsbrief oktober 2021</p> <p>Voor de nieuwsbrief van het EVV werkten Leen De Coninck en Leen Bouckaert een item uit rond de CEBAM-validatie van de ergotherapeutische richtlijn: valpreventie bij ouderen personen met verhoogd valrisico.</p>

1.3 PROACTIEF EN OP VRAAG INFORMATIE AANBIEDEN AAN HET RUIME PUBLIEK, INTERMEDIARIS, DE PERS EN SPECIFIEKE DOELGROEPEN

1.3.1 Onderhouden, actualiseren en evalueren valpreventie.be

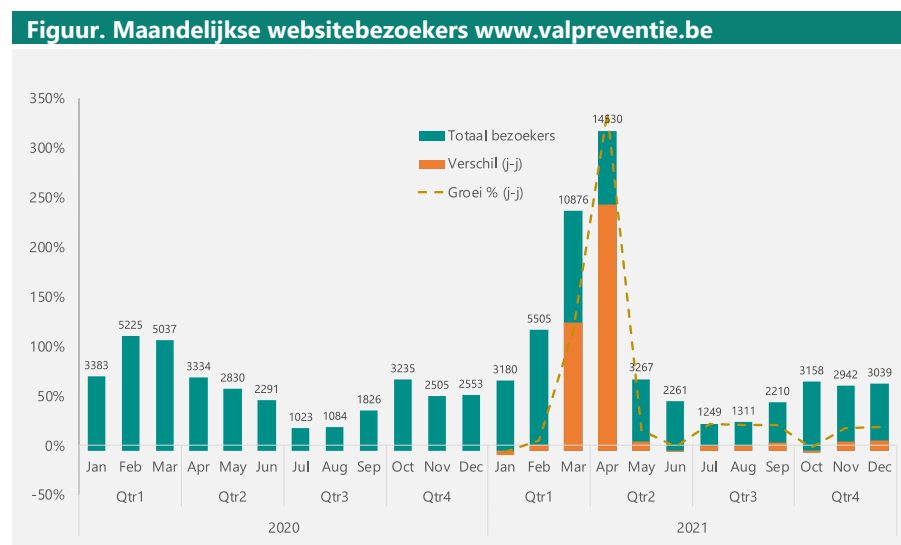
Wat	Het EVV biedt via valpreventie.be een overzicht aan van wat, op basis van de beschikbare wetenschappelijke evidentie en klinische expertise, effectief is in het voorkomen van valincidenten.
Doelgroep	Algemene bevolking, in het bijzonder 65-plussers met een verhoogd valrisico, hun familie en mantelzorgers, intermediairs, gemeenten, organisaties, lokale besturen, zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra.
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter en medewerkers.
Hoe	<ul style="list-style-type: none"> - Via het aanbieden van verschillende luiken: - Luik '<u>Preventie</u>': de concrete aanpak van val- en fractuurpreventie in verschillende settings (thuissetting, woonzorgcentrum, lokale besturen) - Luik '<u>Nieuws</u>': de laatste nieuwtjes omtrent activiteiten van het EVV - Luik '<u>Week van de Valpreventie</u>': Alle informatie m.b.t. de jaarlijks terugkerende Week van de Valpreventie - Luik '<u>Over ons</u>': voorstelling van het EVV, jaarplannen en – rapporten, medewerkers EVV en partners

³ Het Agentschap Zorg & Gezondheid wordt voor ieder overleg mee uitgenodigd en ontvangt nadien ook het verslag.

- Luik 'Aanbod': alle methodieken en materialen (folders, vormingen, ...) die door het EVV worden aangeboden alsook informatie betreffende het 'expertnetwerk'

- Valpreventie.be wordt gepromoot via het EVV-logo, folders, affiches, media, promotiefilmpjes, VALNieuws, helpdesk/FAQ, tijdens vormingen/voordrachten, op congressen, sociale media ...

Wanneer	Continu onderhoud van <u>valpreventie.be</u> .
Evaluatiecriteria	2,3,4,5,6,7
Indicatoren	4,6,8,9,10,11,12,13
Resultaten	In 2021 was er een toename in het gebruik van de website: het aantal bezoekers groeide op jaarbasis met 56% t.o.v. 2020. Voornamelijk naar aanleiding van en tijdens de Week van de Valpreventie 2021, steeg het aantal bezoekers.

De website werd continu up-to-date gehouden door de medewerkers van het EVV. Hieronder kan een overzicht gevonden worden van de aanpassingen:

Luik 'fixatie'

Het luik 'Fixatie' werd toegevoegd aan de FAQ-pagina van de website. Volgende vragen werden opgenomen:

- Waar kan ik terecht voor meer informatie over fixatie in de zorg?
- Zijn er goede alternatieven voor fixatie?
- Is het gebruik van fysieke fixatie een methode voor valpreventie?
- Wat is chemische fixatie?

Luik 'Technologie'

Het luik 'Technologie' werd toegevoegd aan de FAQ-pagina van de website. Volgende vragen werden opgenomen:

- Is valdetectie of -preventie accuraat en betrouwbaar?
- Wat is zorgdomotica?

Ontwikkelingen i.k.v. 'Week van de Valpreventie 2021'

- Uitgebreide promotie onder het luik 'Nieuws' voor de WvdV door middel van bekendmaking van het nieuwe thema, (her)oproep tot deelname, bedankbericht, oproep tot evaluatie door de deelnemers, bekendmaking nieuwe materialen en filmpjes, alsook via Facebook, Twitter, website, etc.
- Onder het luik 'Week van de Valpreventie' werden de 'Focus Week van de Valpreventie 2021' toegevoegd waarin het concept van de Week van de Valpreventie bekend werd gemaakt alsook 'Opdrachten Week van de Valpreventie 2021', waar meer informatie over de vier opdrachten terug te vinden was.

Ontwikkelingen i.k.v. 'Week van de Valpreventie 2022'

- Promotie onder het luik 'Nieuws' voor de WvdV door middel van bekendmaking van het thema.
- Onder het luik 'Week van de Valpreventie' werd 'Week van de Valpreventie 2022' toegevoegd. Hierin werd het concept van de Week van de Valpreventie 2022 bekend gemaakt.

Ontwikkelingen i.k.v. 'VL-Otago'

Onder het luik 'Aanbod > Vormingen' werd de 'opleiding tot Vlaamse Otago instructeur' toegevoegd, waar meer informatie over de opleiding terug te vinden is.

Ontwikkeling werkfiche richtlijn valpreventie in de thuissetting

Zie 0.

Expertennetwerk

Het luik 'Expertennetwerk' werd geüpdatet en aangepast aan het vernieuwd netwerk. Zie 14.1.4.

EU Falls Festival 2022

In kader van het EU Falls Festival (Zie 3.1.1) werd er een nieuwe pagina 'EU Falls Fest 2022' toegevoegd aan de website om het congres meer visibiliteit te geven.

1.3.2 Informeren en documenteren via nieuwsbrief

Wat	<ul style="list-style-type: none">- Vlaanderen informeren over recente activiteiten en realisaties vanuit het EVV- Het opmaken en opvolgen van het bereik van de nieuwsbrief
Doelgroep	Zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten en lokale besturen.
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter en medewerkers, inbreng vanuit PvhS en externe partners mogelijk voor de items 'varia' en 'agenda'.
Hoe	<ul style="list-style-type: none">- Een elektronische nieuwsbrief wordt uitgewerkt

- Een compacte, elektronische nieuwsbrief zal via mailing verspreid worden naar het EVV-contactenbestand
- Het bereik wordt opgevolgd a.d.h.v. het aantal ontvangers vanuit het EVV-contactenbestand en het aantal keren dat de nieuwsbrief wordt geopend

Wanneer	4 x per jaar (februari, juni, oktober, december).
Evaluatiecriteria	2,3,4,5,6,7
Indicatoren	4,6,9,10,11,12,13

Resultaten

Nieuwsbrief februari 2021

De eerste nieuwsbrief werd uitgestuurd op 17/02/2021 naar 1.875 contacten. Volgende nieuwsitems werden hiermee verspreid:

- 10de Week van de Valpreventie
- Award best clinical paper 2020 – Belgian Bone Club
- Expertennetwerk Valpreventie 2.0
- Het EVV is op zoek naar procesbegeleiders in de regio Beveren en Kalmthout
- Opgelet: wijziging van sociale media
- Elke stap stelt voor iedereen!
- Agenda

Nieuwsbrief juni 2021

De tweede nieuwsbrief werd uitgestuurd op 23/06/2021 naar 1905 contacten. Volgende nieuwsitems werd hiermee verspreid:

- Afscheid Sien – Welkom Cédric
- Week van de Valpreventie: 10 jaar valpreventie in een notendop
- Paula Sémer (96) overleden
- WHO rapport 'Step Safely: Strategies to prevent and manage falls across the life'
- EU Falls Festival 2022 – Call for abstracts en sneak preview
- Word jij onze nieuwe procesbegeleider val-en fractuurpreventie?
- KU Leuven Prijs dr. Arlette Wertelaers voor valpreventie bij ouderen
- Nieuw: opleiding tot Vlaamse Otago instructeur
- Ouderen met een unieke en actieve hobby gezocht!
- Nieuw: werkfiche in de thuissetting
- Agenda

Nieuwsbrief oktober 2021

De derde nieuwsbrief werd uitgestuurd op 27 oktober naar 1.863 contacten. Volgende nieuwsitems werden hiermee verspreid:

- CEBAM-validatie ergotherapeutische richtlijn valpreventie – Leen Bouckaert & Leen De Coninck
- "Een val- en fractuurpreventiebeleid uitrollen: da's teamwork"
- Op zoek naar een uitdaging? Word procesbegeleider!
- Gratis procesbegeleiding in jouw woonzorgcentrum!
- Opleiding 'Expert valpreventie bij ouderen' - Opening inschrijvingen editie 2022

- EU Falls Festival 2022 - Sneak preview
- Het verband tussen sensorgemeten wandelactiviteit en valrisico bij oudere personen
- Link tussen slaapmiddel en valpartijen
- Agenda

Nieuwsbrief december 2021

De vierde nieuwsbrief werd uitgestuurd op 22 december naar 1.863 contacten. Volgende nieuwsitems werden hiermee verspreid:

- 2021 in cijfers
- Week van de Valpreventie – Save the date!
- Opleiding tot Vlaamse Otago instructeur
- Intervisie Expertennetwerk Valpreventie
- Op zoek naar een uitdaging? Wij zijn op zoek naar procesbegeleiders voor de regio Limburg, Tienen en Hoegaarden!
- 2 x 30 x hoera!
- Kerstwensen
- Agenda

Naast onze nieuwsbrief werden er nog algemene berichten verspreid via ons contactenbestand zoals:

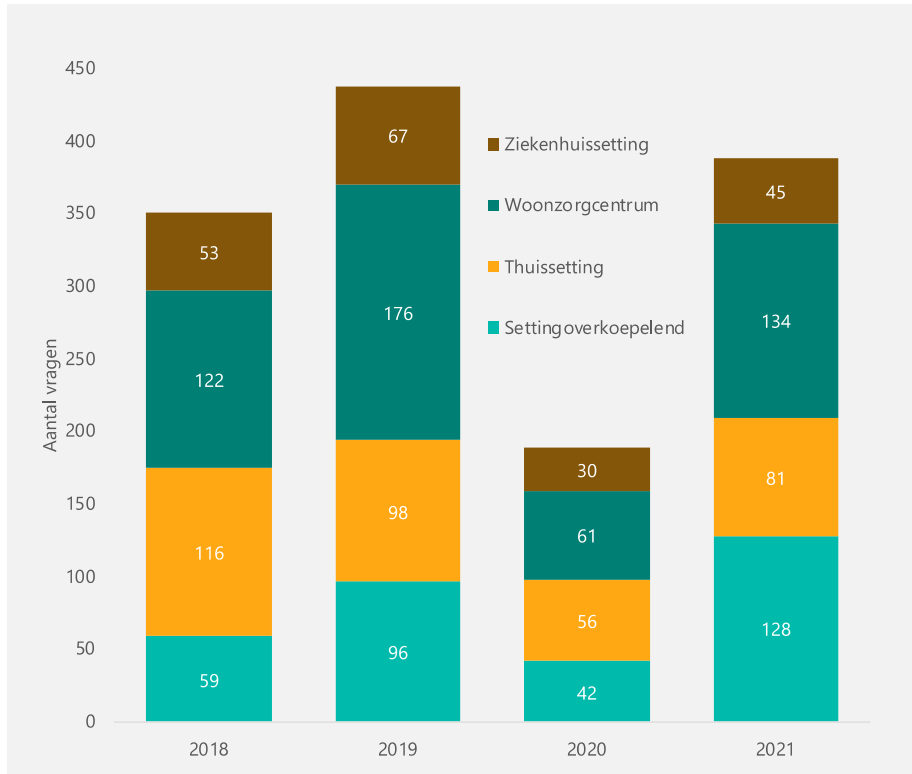
- Vacature wetenschappelijk medewerker
- Nieuwsflash multidisciplinaire opleiding: 'Expert Valpreventie bij ouderen'
- Aankondiging Week van de Valpreventie 2021
- Opleiding: 'Expert Valpreventie bij ouderen' editie 2021
- Opleiding tot Vlaamse Otago instructeur
- Campagne 'Week van de Valpreventie 2021'
- Covid-19 verhoogt het risico op vallen bij ouderen, herbeluister het radio-interview met professor Milisen
- EUFF
- De winnaar van de 10de editie van de Week van de Valpreventie is bekend!
- Opinie 'Gevaccineerde oudere moet autonomie terugkrijgen'
- Bedankt voor jullie mooie initiatieven!
- KU Leuven Prijs Dr. Arlette Wertelaers voor valpreventie bij ouderen
- Opleiding 'Expert Valpreventie bij ouderen' - Editie 2022
- Herinnering KU Leuven Prijs Dr. Arlette Wertelaers voor valpreventie bij ouderen
- EU Falls Fest 2022 - less than one week to submit your abstract
- EU Falls Fest 2022 - Extended deadline call for abstracts
- Gratis procesbegeleiding voor woonzorgcentra
- Laatste oproep KU Leuven Prijs Dr. Arlette Wertelaers voor valpreventie bij ouderen
- Opleiding 'Expert valpreventie bij ouderen' Editie 2022
- Gezond ouder worden: spierkracht en spiermassa verlies beperken

- Save the date Week van de Valpreventie 2022
- Wij zoeken een nieuwe collega!

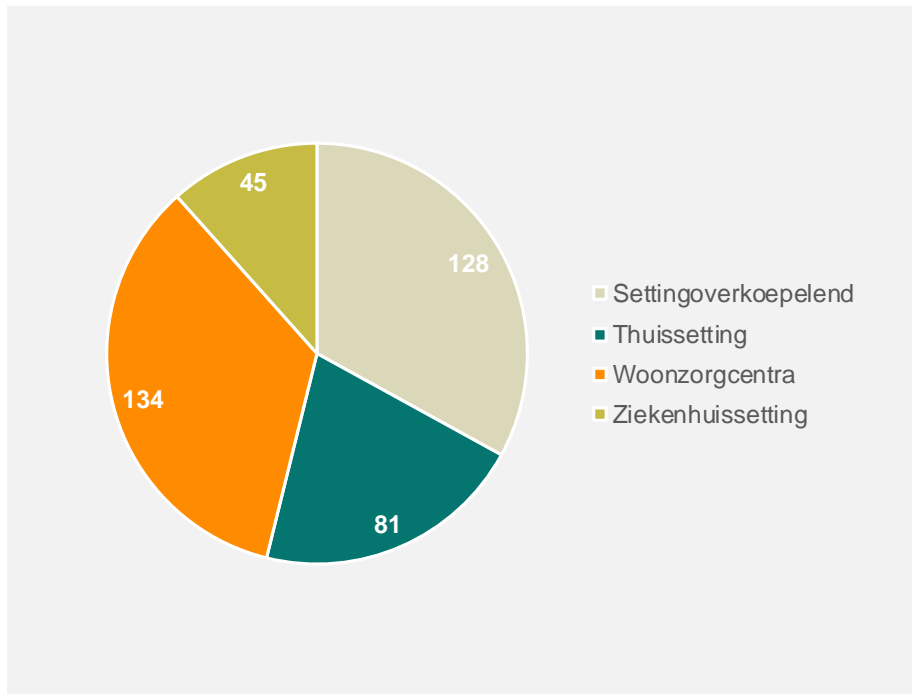
1.3.3 Informeren en documenteren via FAQ, helpdesk & sociale media

Wat	Een gericht en professioneel antwoord bieden op vragen m.b.t. valproblematiek en val- en fractuurpreventie in de thuiszorg en woonzorgcentra. Er wordt tijdig, afhankelijk van de dringendheid van de vraag en ten laatste na 30 werkdagen, een gericht antwoord geboden. Bij het beantwoorden van de helpdeskvragen kunnen de PvhS en experts valpreventie (uit de opleiding 'Expert valpreventie bij ouderen') actief betrokken worden. Om de toegankelijkheid van informatie omtrent val- en fractuurpreventie te verhogen zal het EVV <u>het overzicht van FAQ</u> verder uitbreiden met antwoorden op vragen uit de helpdesk. Daarnaast worden trends in het aantal helpdeskvragen opgevolgd.
Doelgroep	'Algemene bevolking', in het bijzonder 65-plussers met een verhoogd valrisico, hun familie en mantelzorgers, zorgaanbieders thuiszorg en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten en lokale besturen.
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, medewerkers, PvhS en experts valpreventie.
Hoe	<ul style="list-style-type: none"> - Overzicht updaten van veel voorkomende vragen (FAQ) - Bereikbaarheid van de helpdesk via de website, telefoon (+32 16 32 00 51) en mail (expertisecentrum@valpreventie.be) - Jaarlijkse opvolging van het aantal helpdeskvragen en de verdeling van vragen per categorie en setting
Wanneer	Ad hoc.
Evaluatiecriteria	2,3,4,5,6,7
Indicatoren	4,5,6,8,9,10,11,12,13
Resultaten	<p>Helpdesk val- en fractuurpreventie</p> <p>In 2021 werden er 387 helpdeskvragen gesteld (zie Figuur 1). De gemiddelde tijd tot het beantwoorden van een helpdeskvraag was 3,7 dagen.</p> <p>Een overzicht van het aantal helpdeskvragen per setting (Figuur 2) en per categorie (Figuur 3) kunnen terug worden gevonden in onderstaande figuren.</p>

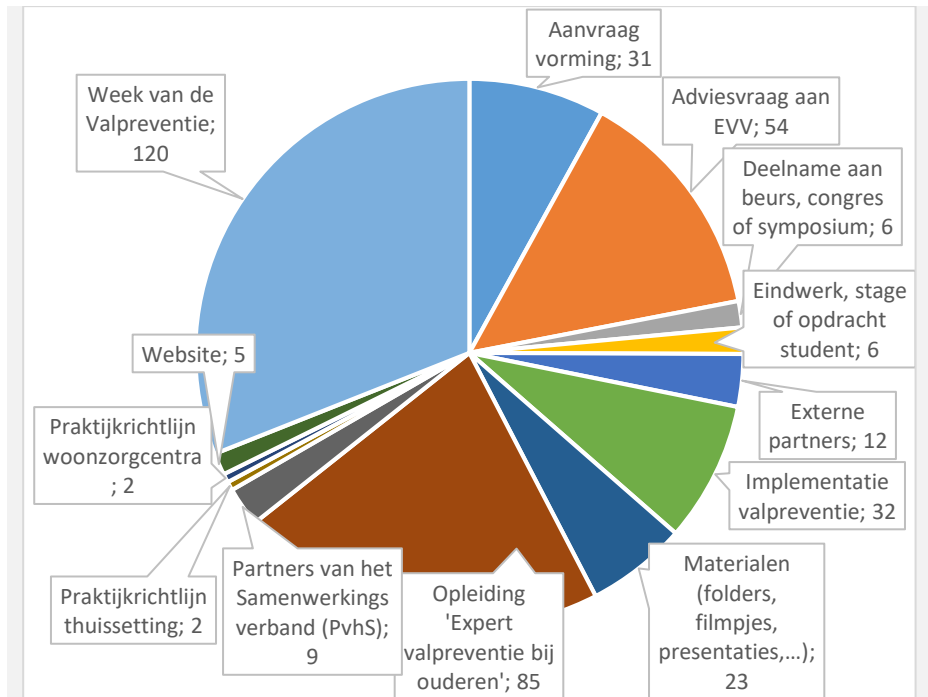
Figuur 1: Evolutie aantal helpdeskvragen 2018-2021

Figuur 2: Aantal helpdeskvragen per setting 2021

Figuur 3: Aantal helpdeskvragen per categorie 2021

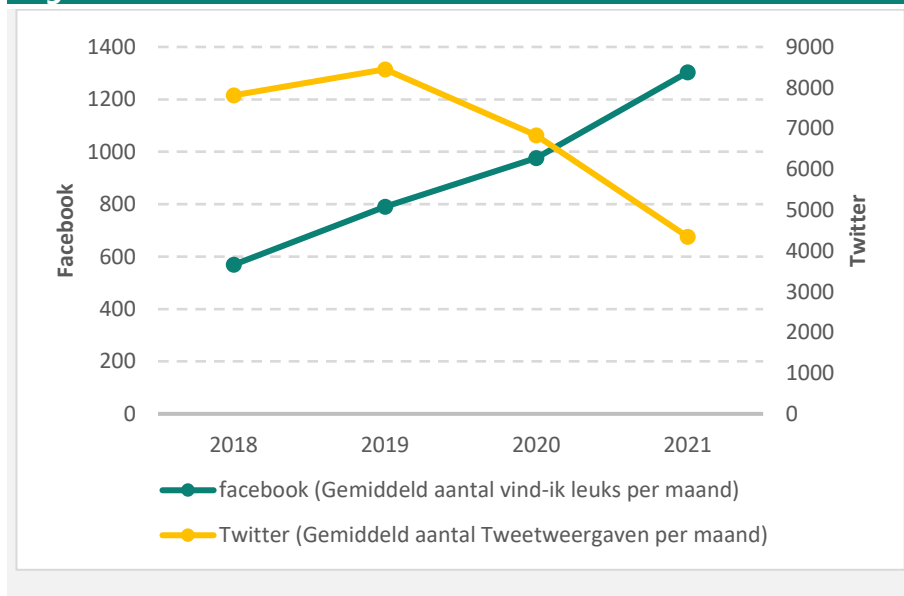
Helpdeskvraag rond chemische fixatie

Op vraag van een expert valpreventie bij ouderen, heeft het EVV op 29/07/2021 advies van prof. Tournoy en prof. De Winter inzake chemische fixatie ingewonnen. Deze adviesvraag werd ook toegevoegd aan de [FAQ pagina](#).

Sociale media

In 2021 waren er gemiddeld 1.303 vind-ik leuks per maand op Facebook en gemiddeld 4.347 Tweetweergaven per maand op Twitter (zie figuur 4).

Figuur 4: Evolutie bereik sociale media 2018-2021

1.3.4 Informeren en documenteren via media

Wat	Het EVV maakt en houdt zich bekend via media zoals tv, radio, tijdschriften of sociale media.
Doelgroep	I.f.v. informatie: 'Algemene bevolking', in het bijzonder 65-plussers met een verhoogd valrisico, hun familie en mantelzorgers, zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten, organisaties en lokale besturen.
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, medewerkers en PvhS.
Hoe	Persteksten, artikels in magazines voor ouderen, nieuwsbrieven van partnerorganisaties, Facebook, Twitter, LinkedIn, website, ...
Wanneer	Ad hoc.
Evaluatiecriteria	1,3,4,5
Indicatoren	1,2,6,9,10
Resultaten	Interviews <ul style="list-style-type: none">- Op 03/03/2021 werd prof. dr. Milisen, voorzitter van het EVV, naar aanleiding van de Week van de Valpreventie 2021, geïnterviewd door <u>De vrijwilligerskrant van Samana West-Vlaanderen</u>.- Op 19/04/2021 werd prof. dr. Milisen, voorzitter van het EVV, naar aanleiding van de Week van de Valpreventie 2021 geïnterviewd door <u>Radio Meteor</u>.

Artikels

- Milisen, K. (2021, 30 april) Opiniestuk door prof. Milisen: Gevaccineerde oudere moet autonomie terugkrijgen. *De Morgen*.
- De volgende artikels verschenen in kader van de WvdV 2021:
- 08/04/2021 – HLN - 'Eén tegen allen, allen tegen vallen': tiende editie van campagne rond valpreventie
 - 14/04/2021 – Persinfo - Valpreventie in het Pajottenland
 - 14/04/2021 – Nieuwsblad - Roeselare neemt met twee wandelingen deel aan Week van de Valpreventie
 - 14/04/2021 – HLN - Oostende organiseert activiteiten tijdens de week van de Valpreventie
 - 14/04/2021 – HLN - Roeselare zet in op valvriendelijkheid tijdens Week van de Valpreventie
 - 15/04/2021 – HLN - Ziekenhuis zet in op online infosessie tijdens Week van de Valpreventie
 - 17/04/2021 – Nieuwsblad - Tien jaar valpreventie wordt gevierd met feesteditie
 - 19/04/2021 – VRT – Week van de Valpreventie start: "Ook senioren die thuis wonen, kunnen veel doen om een val te voorkomen"
 - 19/04/2021 – Het Nieuwsblad - Senioren leggen letterlijke valkuilen bloot op straat: "Kleine ingrepen kunnen grote problemen vermijden"
 - 22/04/2021 – HBVL - Bewoners woonzorgcentrum Immaculata wandelen marathon

- 19/04/2021 – HLN - Woonzorgcentrum De Motten zet in op valpreventie: "Bewegen is beste remedie"
- 20/04/2021 – HLN - Senioren dansen en sporten tijdens 'Week van de Valpreventie': "Met kleine tips kunnen we zware val vermijden"
- 20/04/2021 – HLN - 't Polderhuis serveert gezond hoofdgerecht voor Week van de Valpreventie
- 21/04/2021 – ZORG Magazine - Covid-19 verhoogt risico op vallen bij ouderen, bekende Vlamingen zetten schouders onder 10de 'Week van de Valpreventie'
- 21/04/2021 – HLN - Kruibeke wil minder drempels in straatbeeld: "Hoe minder risico op vallen, hoe meer senioren bewegen": één tegen allen, allen tegen vallen
- 22/04/2021 – HLN - FOTOREEKS: Rusthuisbewoners genieten van smoefeltocht in het zonnetje: "Ons favoriete kraam? Dat met die 'dreupels'"
- 23/04/2021 – HBVL - 'Escaperoom in woonzorgcentrum Kristallijn'
- 23/04/2021 – VRTNWS - Consultaties en bezoeken van ergotherapeuten rond valpreventie een succes in Gent: "We zien op 4 jaar tijd een verdubbeling van het aantal"
- 25/04/2021 – Knack - Valpreventie is ontzettend belangrijk
- 27/04/2021 – Het Nieuwsblad - WZC Reigersvliet gaat uitdaging valpreventie aan

Internationale (peer reviewed) artikels

- Montero-Odasso, M., van der Velde, N, Alexander N.B., Becker, C., Blain, H., Camicioli, R., Close, J. Duan L., Duque, G , Ganz, D.A., Gómez, F., Hausdorff, J.M., Hogan, D.B., Jauregui, J.R., Kenny, R.A., Lipsitz, L.A., Logan, P.A., Lord, S.R., Mallett, L., Milisen, K., Nieuwboer, A. Petrovic M., Ryg, J., Sejdic, E., Sherrington, C., Skelton, D.A., Speechley, M., Tan, M.P., van der Cammen, T., Verghese, J., Kamkar, N., Sarquis-Adamson, Y., Masud T., on behalf of the Global Falls Guidelines Task Force. (2021). New Horizons in Falls Prevention and Management for Older Adults: A Global Initiative. (A Worldwide Task Force Developing Global Clinical Practice Recommendations for the Prevention and Management of Falls in Older Adults: Towards an International Consensus). *Age and Ageing*, 11, 50(5):1499-1507.
- Sattar, S., Haase, K.R., Milisen, K., Campbell, D., Kim, S.J., Chalchal, H., Kenis, C. (2021). Oncology clinic nurses' attitudes and perceptions regarding implementation of routine fall assessment and fall risk screening: A survey study. *Canadian Oncology Nursing Journal*, 31(4):367–375.
- Haesevoets, J., Kenis, C., Wildiers, H., Milisen, K., Tournoy, J., Fagard, K. (2021). Geriatric syndromes in oncology: what does the oncologist need to know? *Belgian Journal of Medical Oncology*, 15(6): 270-277.

- Mertens, M., Debard, G., Davis, J., Devriendt, E., Milisen, K., Tournoy, J., Croonenborghs, T., Vanrumste, B. (2021). Motion sensor-based detection of outlier days supporting continuous health assessment for single older adults. *Sensors*, 21, 6080. <https://doi.org/10.3390/s21186080>.
- De Coninck, L., Bouckaert, L., Gielen, E., Milisen, K., Vlaeyen, E., Despriet, D., Tessier, J., Geeraerts, A., Verstraeten, L., Adriaenssen, J., Callens, J., De Jaegere, J., Demeulenaere, J., Deryckere, V., Haverals, R., Huyghe, A., Kerckx, A., Moreels, T., Peeters, N., Robyns, L., Kos, D (2021). Ergotherapeutische richtlijn: Valpreventie bij ouderen met verhoogd valrisico. Omgevingsrisico's - Valangst -Therapietrouw - Aanpak op populatieniveau. <http://www.ebp-guidelines.be>, Antwerpen, Belgium.
- Vandervelde, S., Scheepmans, K., Milisen, K., van Achterberg, M., Vlaeyen, E., Flamaing, J., Dierckx de Casterlé, B. (2021). Reducing the use of physical restraints in home care: development and feasibility testing of a multicomponent program to support the implementation of a guideline. *Bmc Geriatrics*, 21, Art.No. 77. [doi: 10.1186/s12877-020-01946-5](https://doi.org/10.1186/s12877-020-01946-5) Open Access.
- Vlaeyen, E., Poels, J., Colemonts, U., Peeters, L., Leysens, G., Delbaere, K., Dejaeger, E., Dobbels, F., Milisen, K. (2021). Predicting Falls in Nursing Homes: A Prospective Multicenter Cohort Study Comparing Fall History, Staff Clinical Judgment, the Care Home Falls Screen, and the Fall Risk Classification Algorithm. *Journal of the American Medical Directors Association*, 22 (2), 380-387. [doi: 10.1016/j.jamda.2020.06.037](https://doi.org/10.1016/j.jamda.2020.06.037) Open Access.
- Gielen, E., Beckwee, D., Delaere, A., De Breucker, S., Vandewoude, M., Bautmans, I. (2021). Nutritional interventions to improve muscle mass, muscle strength, and physical performance in older people: an umbrella review of systematic reviews and meta-analyses. Sarcopenia Guidelines Development Group of the Belgian Society of Gerontology and Geriatrics (BSGG). *Nutrition Reviews*, 79 (2), 121-147. [doi: 10.1093/nutrit/nuaa011](https://doi.org/10.1093/nutrit/nuaa011) Open Access.
- Reginster, J-Y., Beudart, C., Al-Daghri, N., Avouac, B., Bauer, J., Bere, N., Bruyere, O., Cerreta, F., Cesari, M., Miguel Rosa, M., Cooper, C., Jentoft, A.J C., Dennison, E., Geerinck, A., Gielen, E., Landi, F., Laslop, A., Maggi, S., Prieto Yerro, M.C., Rizzoli, R., Sundseth, H., Sieber, C., Trombetti, A., Vellas, B., Veronese, N., Visser, M., Vlaskovska, M., Fielding, R.A. (2020). Update on the ESCEO recommendation for the conduct of clinical trials for drugs aiming at the treatment of sarcopenia in older adults. *Aging Clinical and Experimental Research*, 33 (1), 3-17. [doi: 10.1007/s40520-020-01663-4](https://doi.org/10.1007/s40520-020-01663-4) Open Access.

- Dupont, J., Koppo, K., Gielen, E. (2021). Physical Rehabilitation in Patients with Heart Failure. *New England Journal Of Medicine*. doi: [10.1056/NEJMc2113494](https://doi.org/10.1056/NEJMc2113494).
- Dupont, J., Dedeyne, L., Dalle, S., Vercauteren, L., Wauters, E., Koppo, K., Gielen, E. (2021). Otago Exercise Program: recommended for all older adults or not? *European Geriatric Medicine*, 12 (3), 665-666. doi: [10.1007/s41999-021-00483-7](https://doi.org/10.1007/s41999-021-00483-7) Open Access.
- Dalle, S., Dupont, J., Gielen, E., Koppo, K. (2021). Resistance exercise in lean older adults: mind the gap in energy intake. *British Journal of Nutrition*. 16, 1-2. doi: [10.1017/S0007114521003093](https://doi.org/10.1017/S0007114521003093).
- Dedeyne, L., Reijnierse, E.M., Pacifico, J., Kay, J.E., Maggs, P., Verschueren, S., Tournoy, J., Gielen, E., Lim, W.K., Maier, A.B. (2021). SARC-F Is Inaccurate to Identify Geriatric Rehabilitation Inpatients at Risk for Sarcopenia: RESORT. *Gerontology*, 1, 1-9. doi: [10.1159/000516117](https://doi.org/10.1159/000516117) Open Access.
- Dedeyne, L., Dupont, J., Verschueren, S., Koppo, K., Tournoy, J., Matthys, C., Gielen, E. with Dedeyne, L. (corresp. author) (2021). Personalized Protein Supplementation Improves Total Protein, Leucine, and Energy Intake in (Pre)Sarcopenic Community-Dwelling Older Adults in the ENHANce RCT. *Frontiers in Nutrition*, 9, 8. Art.No. 672971. doi: [10.3389/fnut.2021.672971](https://doi.org/10.3389/fnut.2021.672971) Open Access.
- Dejaeger, M., Antonio, L., Bouillon, R., Moors, H., Wu, F.C W., O'Neill, T.W., Huhtaniemi, I.T., Rastrelli, G., Forti, G., Maggi, M., Casanueva, F.F., Slowikowska-Hilczer, J., Punab, M., Gielen, E., Tournoy, J., Vanderschueren, D. (2021). Ageing men with insufficient vitamin D have a higher mortality risk: no added value of its free fractions or active form. *J Clin Endocrinol Metab*. doi: [10.1210/clinem/dgab743](https://doi.org/10.1210/clinem/dgab743).
- Dupont, J., Antonio, L., Dedeyne, L., O'Neill, T., Vanderschueren, D., Rastrelli, G., Maggi, M., Bártfai, G., Casanueva, F., Giwercman, A., Slowikowska-Hilczer, J., Punab, M., Huhtaniemi, I.T., Wu, F., Tournoy, J., Koppo, K., Gielen, E. with Dupont, J. (corresp. author) (2021). Inflammatory markers are associated with quality of life, physical activity & gait speed but not sarcopenia in aged men (40-79y). *Journal of Cachexia Sarcopenia and Muscle*, 12(6), 1-14. doi: [10.1002/jcsm.12785](https://doi.org/10.1002/jcsm.12785) Open Access.

1.4 PROACTIEF⁴ EN OP VRAAG BELEIDSRELEVANT ADVIES VERLENEN AAN DE VLAAMSE OVERHEID

1.4.1 Op vraag of na akkoord van het agentschap deelnemen aan Vlaamse werkgroepen, andere overlegvergaderingen of gezondheidsconferenties⁵

Wat	<p>(1) Samenwerking met het Vlaams Instituut Gezond Leven i.k.v. acties opgenomen in de beheersovereenkomsten met de Vlaamse overheid. Hierbij levert het EVV haar specifieke expertise inzake val- en fractuurpreventie bij ouderen aan via volgende aspecten:</p> <ul style="list-style-type: none">- <u>Gezonde Gemeente</u>: zie 3.1.5- Procesbegeleiding voor preventie binnen Zorg & Welzijn: zie 4.3.1- Sectoroverleg georganiseerd door het Vlaams Instituut Gezond Leven- Algemene Vergadering georganiseerd door het Vlaams Instituut Gezond Leven <p>(2) Vragen vanuit het Vlaams Agentschap m.b.t. het deelnemen aan gezondheidsconferenties, zullen overwogen worden en binnen een redelijke termijn ingepland worden in de werking van het EVV</p> <ul style="list-style-type: none">- Het EVV zal meewerken aan de inkanteling van het thema 'val- en fractuurpreventie' in de evaluatie van de gezondheidsdoelstellingen, onderdeel van het strategisch plan 'Gezonder Leven' van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid.
Doelgroep	'Algemene bevolking', in het bijzonder 65-plussers met een verhoogd valrisico, hun familie en mantelzorgers, zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten, organisaties en lokale besturen.
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, medewerkers en PvhS.
Hoe	Overleg via vergaderingen, telefoon en mail.
Wanneer	Ad hoc, op vraag van het Vlaams Instituut Gezond Leven.
Evaluatiecriteria	1
Indicatoren	1,2,3
Resultaten	Forum eerstelijnszorg VIKZ Op 04/03/2021 was het EVV aanwezig op het forum eerstelijnszorg van het Vlaams Instituut voor Kwaliteit van Zorg (VIKZ). Dit is een forum waar zorgverstrekkers en beleidsmakers samen kunnen reflecteren over de verschillende uitdagingen met betrekking tot zorgkwaliteit. De aandacht ging tijdens deze bijeenkomst uit naar de impact van COVID-19 en de verdere opvolging ervan.

⁴ O.a. over leemten en opportuniteiten van het beleid.

⁵ Op vraag of na akkoord van het agentschap deelnemen aan (het voor- en natraject van) gezondheidsconferenties. Zie preventiedecreet.

Procesbegeleiding voor preventie binnen Zorg & Welzijn

Zie [0](#)

Sectoroverleg Vlaams Instituut Gezond Leven

Het EVV heeft zich verontschuldigd voor het sectoroverleg van 12/02/2021, maar was aanwezig op het sectoroverleg van 18/06/2021 en 15/10/2021.

Algemene vergadering Vlaams Instituut Gezond Leven

Op 23/03/2021 nam EVV voorzitter prof. dr. Koen Milisen deel aan de algemene vergadering van het Vlaams Instituut Gezond Leven.

Strategisch plan 'de Vlaming leeft gezonder in 2025' van het Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid

- Het EVV formuleerde op 30/03/2021 feedback op het strategische plan 'de Vlaming leeft gezonder in 2025'. Materialen, door het EVV ontwikkeld, werden toegevoegd als voorbeelden van acties die kunnen bijdragen om de doelstellingen van het Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid te bereiken. Daarnaast maakte het EVV de suggestie valincidenten op te nemen bij de gezondheidsindicatoren evenals de focus op het belang van een beschermende publieke en private omgeving om gezondheidsdoelstellingen te bereiken.
- Op 14/09/2021 nam het EVV deel aan het opstartoverleg met het Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid en Möbius om de feedback op het strategische plan te overlopen.
- Op 26/11/2021 formuleerde het EVV de methodieken en indicatoren die geïncludeerd konden worden in het strategisch plan.
- Op 03/12/2021 nam het EVV deel aan een overleg met het Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid en Möbius. De methodieken en indicatoren werden besproken en finaal aangepast i.f.v. opname ervan in het strategisch plan.

Overleg Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid

- Op 25/02/2021 vond er een overleg plaats met het Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid, cel preventie en cel thuiszorg. In dit overleg werd er door het Vlaams Agentschap toelichting gegeven over de organisatie van de thuiszorg in Vlaanderen. Deze gegevens worden gebruikt voor de ontwikkeling van het BE-EMPOWERed programma voor de implementatie van valpreventie interventies in de thuissetting (zie ook [0](#) en [4.3.2](#)).
- Op 29/04/2021 vond er een overleg plaats met het Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid, cel preventie en cel eerstelijnszorg. In dit overleg werd er een toelichting gegeven

door het Vlaams Agentschap over de hervorming van de eerstelijnszorg, de rol van de eerstelijnszones en zorgraden, het multidisciplinair overleg en het samenwerkingsplatform eerstelijnszorg. Deze gegevens zullen worden gebruikt voor het BE-EMPOWERed programma.

- Op 22/06/2021 vond er een overleg plaats met het Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid, cel preventie. De eerste resultaten van de literatuurstudie en de contextanalyse van het BE-EMPOWERed programma werden gepresenteerd.
- Op 9/12/2021 werden de resultaten van de literatuurstudie en de contextanalyse en de uitgangspunten van het BE-EMPOWERed programma teruggekoppeld aan het Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid, cel preventie.

Partnerorganisatie Ondersteuning Settinggericht Werken (PO OSW) van het Vlaams Instituut Gezond Leven

- Het EVV heeft zich aangesloten bij Netwerkgroep 4 'Zorg en Welzijn' van het preventienetwerk van het Vlaams Instituut Gezond Leven.
- Op 15/10/2021 kon het EVV niet aanwezig zijn op de tweede netwerkgroep 'Zorg en Welzijn'. Het EVV leverde op vraag van de netwerkgroep wel drie projecten (highlights) uit het jaarplan 2022 aan: de Week van de Valpreventie, het VL-Otago oefenprogramma en het BE-EMPOWERed programma
- Op 09/12/2021 nam het EVV deel aan de volgende netwerkgroep. Het EVV engageerde zich voor twee actiepunten uit het actieplan van PO OSW voor werkjaar 2022:
 - Afspraken over content op elkaars website
 - Accrediteringsmogelijkheden voor vormingen uitzoeken

1.4.2 Rapporteren⁶ over de beschikbaarheid van eigen methodieken

Wat	Op een uniforme wijze zichtbaar maken van de ontwikkelde methodieken.
Doelgroep	Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid, iedereen betrokken bij het preventief gezondheidsbeleid.
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, medewerkers EVV.
Hoe	Via CIRRO en https://www.preventiemethodieken.be/ .
Wanneer	Jaarlijks.
Evaluatiecriteria	3,4
Indicatoren	6,8
Resultaten	CIRRO & preventiemethodieken.be Het EVV hield in 2021 de methodieken en ondersteuningsmaterialen up-to-date in het platform voor gegevensuitwisseling, CIRRO, en het daaraan verbonden preventiemethodieken.be .

⁶ O.a. aan de hand van het document '[samenvatting preventiemethodiek](#)'.

1.4.3 Zwaktes en sterktes, opportuniteiten en bedreigingen, en bijhorende beleidsvoorstellen rapporteren aan de Vlaamse overheid

Wat	<ul style="list-style-type: none">- Het EVV verleent adviezen aan de Vlaamse overheid m.b.t. het beleid rond val- en fractuurpreventie bij 65-plussers met een verhoogd valrisico in Vlaanderen, gebaseerd op eigen en (inter)nationaal onderzoek.- Het EVV ontwikkelt en evalueert een jaarplan en -rapport o.b.v. een SWOT-analyse die tijdens het uitwerkingsproces van deze documenten gebeurt.
Doelgroep	Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid.
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, medewerkers en PvhS.
Hoe	Telefonisch; via mail; via overleg (bv. EVV-beleidsdagen).
Wanneer	Tijdens de EVV-beleidsdag (voorjaar of najaar).
Evaluatiecriteria	1
Indicatoren	1,2
Resultaten	Beleidsdagen Het EVV organiseerde tweemaal een interne beleidsdag om met het volledige team de voortgang van de verschillende projecten uitgebreid te evalueren, bij te sturen en om de meerjarenplanning daar waar nodig bij te sturen. De eerste beleidsdag vond plaats op 26/03/2021. De tweede beleidsdag vond plaats op 02/12/2021.

1.5 DERDEN BIJSTAAN BIJ METHODIEKONTWIKKELING

1.5.1 Advies verlenen aan derden met betrekking tot methodiekontwikkeling en het valideren van methodieken

Wat Externe vragen m.b.t. methodiekontwikkeling en de validatie van deze methodieken die tijdens het huidige werkjaar toekomen, zullen overwogen worden en (indien haalbaar) binnen een redelijke termijn ingepland worden in de werking van het EVV.

Het EVV zal in 2021 alvast zijn medewerking verlenen aan volgende externe projecten:

- **Kwaliteitsindicatoren Vlaams Instituut Kwaliteit van Zorg**
Op vraag van het Vlaams Instituut Kwaliteit van Zorg (VIKZ) zal het EVV de adviesverlening, gestart in 2019, verderzetten bij het ontwikkelen van een set kwaliteitsindicatoren omtrent val- en fractuurpreventie. Deze indicatoren set zal in eerste instantie voor revalidatieziekenhuizen, maar waarschijnlijk later ook in algemene ziekenhuizen, worden gebruikt.
- **Toolkit spierkracht en evenwicht voor senioren – Sport Vlaanderen**
Het EVV zal in 2021, op vraag van Sport Vlaanderen, advies blijven verlenen omtrent de uitbreiding van de reeds ontwikkelde toolkit voor spierkracht en de ontwikkeling van de nieuwe toolkit voor

evenwicht voor senioren. Daarnaast stemmen beide partijen bestaande initiatieven en producten op elkaar af. Zo waakt het EVV erover dat de toolkit rond spierkracht en evenwicht van Sport Vlaanderen niet te gelijkend is met het Vlaamse Otago oefenprogramma, ontwikkeld door het EVV. Voor sommige oefeningen zal er een overlap zijn, maar de toolkits bouwen in feite verder op het Vlaamse Otago oefenprogramma en zijn bovendien gericht op een andere doelgroep (de fittere ouderen versus de meer kwetsbare ouderen). Daarnaast zijn beide partijen op de hoogte van elkaars projecten en zullen zij elkaar ondersteunen bij de bekendmaking hiervan.

- **Behoud van functionaliteit en sociale participatie van de thuiswonende fysiek kwetsbare oudere persoon**

Het EVV zal op vraag van Arteveldehogeschool vanaf 2021 advies verlenen bij het ontwikkelen van een ergotherapeutische richtlijn bij fysiek kwetsbare thuiswonende oudere personen. In dit kader zal het EVV deelnemen aan adviescommissies van het project.

- **Ergotherapeutische richtlijn ‘valpreventie’ bij oudere personen met een verhoogd valrisico**

Deze richtlijn focust specifiek op omgevingsrisico's, valangst en therapietrouw en zal in 2021 ter validatie voorgelegd worden bij CEBAM. Het EVV zal bij de uitwerking van het pilootproject 'Implementatie van valpreventiemaatregelen in de thuiszorg' rekening houden met de aanbevelingen opgenomen in deze richtlijn.

Doelgroep	Externe organisaties.
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, medewerkers en PvhS.
Hoe	Vergaderingen, via mail, telefonisch, ...
Wanneer	Ad hoc, proactief en o.b.v. vraag en mogelijkheden.
Evaluatiecriteria	1,2
Indicatoren	1,2,4,5
Resultaten	Kwaliteitsindicatoren Vlaams Instituut Kwaliteit van Zorg Het EVV heeft op 04/03/2021 deelgenomen aan het Forum eerstelijnszorg van VIKZ. Zie 1.4.1 .

Toolkit spierkracht en evenwicht voor senioren – Sport Vlaanderen

Op 13/01/2021 ontving het EVV van Sport Vlaanderen de vraag om de voorkeur door te geven omtrent de overkoepelende naam van projecten rond actief ouder worden. Het EVV gaf enkele suggesties door. Op 08/03/2021 was het EVV bovendien aanwezig op het overleg van Sport Vlaanderen, waar de vorderingen omtrent de toolkit rond evenwicht voor ouderen werden toegelicht.

Behoud van functionaliteit en sociale participatie van de thuiswonende fysiek kwetsbare oudere persoon

Op 18/06/2021, 18/10/2021 en 08/12/2021 nam het EVV deel aan een online bevraging over het behoud van functionaliteit en sociale participatie van de thuiswonende fysiek kwetsbare oudere persoon. Daarnaast was het EVV op 29/06/2021 en 21/12/2021 aanwezig op het stakeholdersoverleg van deze richtlijn.

Ergotherapeutische richtlijn 'valpreventie' bij oudere personen met een verhoogd valrisico

Deze richtlijn werd in het voorjaar van 2021 gefinaliseerd door de auteurs (waaronder ook leden van het EVV) en op 18/08/2021 gevalideerd door CEBAM.

Veilig thuis en op straat – Stad Brugge

Op 17/02/2021 heeft het EVV de vraag gekregen om de brochure 'Veilig thuis en op straat' up te daten op vraag van stad Brugge (preventie dienst). Op 10/03/2021 heeft het EVV haar suggesties doorgegeven. Deze werden door de preventiedienst overgenomen in de finale versie.

Screenen van valrisico in Cliniques universitaires Saint-Luc Bruxelles

Op 09/03/2021 nam Cliniques universitaires Saint-Luc Bruxelles contact op met het EVV voor advies i.v.m. het screenen van valrisico's in een polikliniek. Het EVV gaf haar expertise op 31/03/2021 via [mail](#).

Tweede update van de Duitse expertenstandaard "Sturzprophylaxe in der Pflege"

In 2021 werd gestart de Duitse expertenstandaard "Sturzprophylaxe in der Pflege" te updaten door het Deutsches Netzwerk für Qualitätsentwicklung in der Pflege (DNQP). Het EVV (ondervoorzitter dr. Ellen Vlaeyen) nam als expert deel aan deze update. Na het doornemen van de huidige expertenstandaard werd een eerste keer schriftelijk feedback gevraagd op de klinische vragen voor de update van de richtlijn.

- Op 9/07/2021 vond de eerste meeting plaats waar een overzicht van de literatuurstudie werd besproken. Nadien werd in verschillende werkgroepen de aanbevelingen voor de update kritisch nagelezen en van feedback voorzien.
- Tijdens een tweede meeting op 26/11/2021 werd een gezamenlijk voorstel van de update gepresenteerd door het DNQP waarna dit in verschillende discussierondes verder werd uitgediept (voornamelijk naar haalbaarheid in de lokale context). Ook werd op deze meeting een overzicht gegeven van mogelijke kwaliteitsindicatoren rond valpreventie.

- In 2022 zal de update van de richtlijn en bijhorende kwaliteitsindicatoren gefinaliseerd worden.

Plan van aanpak voor valpreventie bij ouderen met cognitieve problemen (VeiligheidNL)

VeiligheidNL startte in 2020 met de ontwikkeling van een plan van aanpak voor valpreventie bij ouderen met cognitieve problemen. Het EVV (ondervoorzitter dr. Ellen Vlaeyen) nam als expert deel aan dit plan van aanpak dat in 2022 zal gefinaliseerd worden:

- Via de online community gaf het EVV verschillende keren input en feedback aan VeiligheidNL.
- Op 18/02/2021 werd de tweede expertraadpleging valpreventie bij ouderen met cognitieve beperkingen bijgewoond.
- Op 17/06/2021 werd de derde expertraadpleging valpreventie bij ouderen met cognitieve beperkingen bijgewoond.
- In het najaar voerde VeiligheidNL een verder plan van aanpak uit, met volgende resultaten (terug te vinden op nieuwe webpagina: Valpreventie bij dementie en cognitieve stoornissen):
 - o Geüpdatete factsheet met de meest up-to-date kennis uit de literatuur en praktijk.
 - o Analyses uitgevoerd op ongevalsdata waaruit de infographic "Cijfers valongevallen 65-plussers met dementie" is voortgekomen.
 - o Drie praktijkvoorbeelden verzameld en uitgewerkt.

Global guidelines for falls in older adults: A global initiative towards falls prevention and management

Er werd een wereldwijd initiatief opgestart met internationale experts op het gebied van valproblematiek en valpreventie. Dit initiatief heeft als missie om wereldwijde, gestandaardiseerde richtlijnen te ontwikkelen voor valpreventie en -management die kunnen worden aangepast en gebruikt in verschillende landen én verschillende settings zoals bijvoorbeeld de thuissetting, de woonzorgcentra of de ziekenhuizen. Het doel van dit wereldwijde initiatief is om richtlijnen te ontwikkelen die een aanvulling zijn op bestaande lokale richtlijnen en waarbij de laatste nieuwe wetenschappelijke evidentie mee in rekening wordt gebracht. Het EVV is als werkgroepleider van werkgroep 5 "Falls in Hospitals and Nursing Homes" medeverantwoordelijk voor het uitwerken van wereldwijde aanbevelingen in deze settings.

- De opdracht en het doel van werkgroep 5 werd besproken op 16/03/2021. Het EVV nam de lead in het uitwerken van de aanbevelingen met betrekking tot woonzorgcentra en ondersteunde de andere internationale experts met het uitwerken van de aanbevelingen voor de ziekenhuissetting.
- Op 8/06/2021 werd een eerste draft van aanbevelingen voor woonzorgcentra opgemaakt en besproken met de andere internationale experts binnen werkgroep 5. Op 24/06/2021 werden

de herwerkte aanbevelingen voor woonzorgcentra besproken en gaf het EVV input en feedback met betrekking tot de aanbevelingen voor de ziekenhuissetting.

- Tijdens de zomermaanden finaliseerde (op basis van verschillende schriftelijke feedbackrondes) de werkgroep de aanbevelingen voor beide settings.
- In het najaar werden de aanbevelingen van werkgroep 5 teruggekoppeld aan de projectverantwoordelijken van de Task Force on Global Guidelines for Falls in Older Adults. De aanbevelingen zullen in 2022 aan de hand van een Delphi procedure worden verfijnd.

Expertisecentra Dementie Vlaanderen

Op 7/05/2021 had het EVV, in het kader van het nieuwe beleidsplan dementie, een overleg met de Expertisecentra Dementie Vlaanderen om na te denken over een geïntegreerde aanpak rond een fixatiearm beleid. Beide organisaties integreerden hieromtrent ook enkele acties in het nieuwe jaarplan 2022.

Integratie valpreventie in BELRAI voor woonzorgcentra

Op 05/11/2021 had het EVV overleg met partners van UZ Leuven en LUCAS (KU Leuven) over de integratie van valpreventie in de BELRAI voor woonzorgcentra.

Vernieuwde opleiding tot Coördinerend en Raadgevend Arts

Het EVV werd in april 2021 gevraagd een e-learning op te stellen in kader van het thema valpreventie. De focus lag op vier leerdoelen: 1. Detectie van een verhoogd valrisico 2. Evaluatie van valincidenten en 3. Evidentie van valpreventie strategieën. De vernieuwde opleiding tot Coördinerend en Raadgevend Arts en de daaraan gekoppelde e-learning heeft echter vertraging opgelopen. Het EVV zal in 2022 opnieuw gecontacteerd worden om een bijdrage te leveren.

Basisopleiding gezondheidszorgbevordering Vlaams Instituut Gezond Leven

Op 23/08/2021 engageerde het EVV zich om deel uit te maken van de klankbordgroep om advies te verstrekken omtrent de basisopleiding gezondheidszorgbevordering. Op 12/11/2021 leverde het EVV feedback en beantwoorde bijkomende vragen op 17/11/2021.

1.6 OP VRAAG ADVIES VERLENEN, DAT NIET OVER METHODIEKONTWIKKELING GAAT, AAN ANDERE RELEVANTE ORGANISATIES EN INTERMEDIARIS

1.6.1 Uitwisselen van informatie en advies op vraag van derden

Wat

Externe vragen die tijdens het werkjaar toekomen, zullen overwogen worden en binnen een redelijke termijn ingepland worden, rekening houdend met de mogelijkheden van het EVV. Indien het EVV zelf niet de mogelijkheid heeft om te ondersteunen, wordt getracht om door te verwijzen naar experts.

Aan onderstaande projecten zal het EVV in 2021 zijn medewerking verlenen:

- **ProFouND** (Prevention of Falls Network for Dissemination) & **EU Falls Festival**: het EVV zal de nodige contacten onderhouden om een optimale afstemming tussen eigen en (inter)nationale bevindingen, methodieken en materialen te waarborgen.
 - [Website van ProFound](#)
 - [Website van EU Falls Festival](#)
- Op vraag van het **Fonds Dr. Arlette Wertelaers** voor valpreventie bij ouderen voert het EVV actief promotie voor zowel het Fonds als de [Prijz Arlette Wertelaers](#)
- **MOVANT**: De vakgroep 'MOVANT' van de Universiteit Antwerpen, heeft in 2020 een onderzoeksaanvraag ingediend rond de meerwaarde van vestibulaire revalidatie bij ouderen met een verhoogd valrisico. Het EVV ondertekende de intentieverklaring en zetelt in de adviesraad van dit project. Het EVV zal het project in 2021, indien goedgekeurd, actief blijven opvolgen, ondersteunen, mee bekendmaken en 'ad hoc' advies verlenen indien nodig.
- **ACTIVE-AGE@home**: Een multidisciplinair consortium van onderzoekers van de VUB, UA, UGent, Arteveldehogeschool en Odisee Hogeschool, heeft in 2020 een onderzoeksproject 'Active-Age@home', dat kadert binnen de 'TBM-project call 2020' van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek, ingediend. Via dit project wil men nagaan wat de effecten van het functionele trainingsprogramma voor kwetsbare, thuiswonende ouderen op langere termijn zijn. Daarnaast wil men nagaan of de effecten hetzelfde zijn als de trainingen worden aangeboden door professionele trainers (cfr. kinésitherapeuten, ergotherapeuten en bewegingswetenschappers) of als deze worden aangeboden door getrainde vrijwilligers (bv.: mantelzorgers). Het EVV ondertekende de intentieverklaring. Het project kreeg geen financiering maar werd wel positief geëvalueerd. De onderzoeksgroep zal in 2021 opnieuw een aanvraag voor financiering indienen. Indien het project wordt goedgekeurd, zal het EVV optreden als kwaliteitspartner (bewaken van kwaliteit op basis van eigen expertise) en netwerkpartner (valorisatie en disseminatie bij eigen achterban of leden).

- **Tetra-project Datamining4Care:** Dit onderzoeksproject is een samenwerking tussen de onderzoeksgroepen Mobilab&Care van Thomas More, Digital Solutions van UCLL en UZ Leuven en OPZ Geel. Dit onderzoeksproject zal zich inzetten om door middel van artificiële intelligentie en het centraliseren van gegevens (over bevindingen, consultaties, medicatie, ...) mogelijke verbanden te herkennen tussen oorzaken voor valproblematiek die nu nog onbekend zijn. Dit onderzoeksproject heeft momenteel nog geen financiering gekregen. De projectleiding werkt aan een herindiening van het project voor de volgende Tetra-oproep bij Vlaio. Het EVV werd gevraagd als lid van de begeleidingsgroep en zal dit project opvolgen.

Doelgroep	Externe organisaties.
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, medewerkers en PvhS.
Hoe	Vergaderingen, via mail, telefonisch.
Wanneer	Ad hoc, o.b.v. vraag en mogelijkheden.
Evaluatiecriteria	1,2
Indicatoren	1,2,4,5
Resultaten	EU Falls Festival Zie 3.1.1.

Fonds & Prijs dr. Arlette Wertelaers

- Op 14/06/2021, 23/08/2021 en 23/09/2021 verspreidde het EVV de oproep KU Leuven Prijs Dr. Arlette Wertelaers voor innovatieve onderzoeksprojecten in het domein valproblematiek bij ouderen via haar mailingslist, sociale media en website. Op 23/06/2021 werd deze oproep meegenomen in de nieuwsbrief van het EVV.

MOVANT

Het EVV ontving geen verdere informatie over dit project.

Beweegprogramma voor kwetsbare thuiswonende ouderen (ACTIVE-AGE@home)

Op 13/01/2021 bracht het multidisciplinair consortium het EVV schriftelijk op de hoogte van het feit dat het project niet weerhouden werd voor financiering. Echter kregen ze een A ranking en positieve evaluatie. Vandaar dat de projectaanvraag werd verfijnd en de vraag aan het EVV werd gesteld om de vernieuwde intentieverklaring mee te ondertekenen. Het EVV ondertekende deze verklaring op 01/03/2021.

Tetra-project Datamining4Care

Het EVV ontving geen verdere informatie over dit project.

WHO technical package on falls | Step Safely

Op 27/04/2021 werd het [Step Safely rapport](#) van de WHO gepubliceerd. Het EVV promoveerde het programma en heeft

bijgedragen d.m.v. het aanleveren van de EVV video's omtrent erkenning van de valproblematiek. Een vertaling van de ondertitels werd aangeleverd door het EVV. Deze werden gebruikt tijdens de lancering waar zowel de voorzitter, ondervoorzitter als medewerkers van het EVV aan deel hebben genomen.

Ouderen motiveren om meer te bewegen - Expertisecentrum Zorginnovatie PXL

Op 25/02/2021 ontving het EVV de vraag van het expertisecentrum Zorginnovatie van de Hogeschool PXL, om deel uit te maken van de stuurgroep voor een onderzoeksproject rond het motiveren van ouderen om meer te bewegen en na te gaan welke technologie hierbij kan helpen. Het EVV liet op 29/03/2021 weten deel te willen uitmaken van de stuurgroep en advies te verlenen aangaande dit project. Op 30/05/2021 ontving het EVV de bevestiging dat het speerpuntproject 'Work – Oud: de impact van zorgtechnologie gedreven beweegprogramma's op het fysieke en mentale welzijn van ouderen in precaire situaties' is goedgekeurd. Dit project zal van 20/09/2021 – 15/09/2024 lopen met als officiële partners Expertisecentrum Zorginnovatie en Smart ICT. Het EVV ondertekende op 31/05/2021 het reglement van orde voor de stuurgroep. Op 16/11/2021 ging de eerste stuurgroep door. Het EVV heeft zich hiervoor verontschuldigd.

Acht effectiviteitsprincipes voor 'Caring Technology'

Op 05/01/2021 ondertekende het EVV de acht effectiviteitsprincipes voor 'Caring Technology' vanuit 'Het Fonds Dokter Daniël De Coninck'. Deze acht principes zijn gericht op het bevorderen van humane technologie en burgergericht databeheer, het ondersteunen van maatschappelijke verankering, het aanmoedigen van participatieve governance en het monitoren op kwaliteit en systemische coherentie.

Adviesvraag over het evalueren van het valrisico bij personen met een verstandelijke handicap

Op 21/04/2021 gaf het EVV, op vraag van Havenzate vzw, advies omtrent het evalueren van het valrisico bij personen met een verstandelijke handicap. Zie ook [bijlage](#).

Adviesvraag valpreventie woon-werkverkeer met de fiets

Op 29/04/2021, gaf het EVV, op vraag van de preventiedienst van de politie van Hasselt, advies omtrent valpreventie bij woon-werkverkeer met de fiets. Zie ook [bijlage](#).

Adviesvraag chemische fixatie

Op 06/07/2021, gaf het EVV, op vraag van een medewerker van een woonzorgcentrum, advies omtrent de definitie van chemische fixatie. Zie ook [bijlage](#).

Uitgave LEF deel 2 – Uitgeverij Plantyn

Op 23/06/2021 ontving het EVV de vraag of een cartoon omtrent valpreventie bij ouderen gebruikt mocht worden in de gedrukte uitgave van de nieuwe LEF, een methode over maatschappij en welzijn voor kinderen in het Vlaamse secundair onderwijs. Het EVV gaf haar toestemming en het luik rond valpreventie zal zich onder module 7 'ouderen' bevinden. De oplage van deze publicatie is 1.665 exemplaren en werd op 15/12/2021 gepubliceerd.

Onderzoeksproject Koning Boudewijnstichting: Beurzen voor eerstelijnszorgverleners

In kader van het onderzoeksproject 'beurzen voor eerstelijnszorgverleners' van de Koningboudewijnstichting werd het EVV door een expert valpreventie gevraagd om een onderzoeksopzet rond de implementatie van ergotherapeutische interventies rond valpreventie in wijkgezondheidscentra mee vorm te geven. Het EVV verschaftte haar advies in een overleg op 13/08/2021 en per mail op 17/08/2021. Het EVV werd ook formeel opgenomen in de projectaanvraag.

Streven naar een fixatiearme thuiszorg

Het EVV nam actief deel aan een project omtrent de disseminatie en implementatie van de praktijkrichtlijn 'Streven naar een fixatiearme thuiszorg' vanuit het Academisch Centrum voor Verpleeg- en Vroedkunde aan de KU Leuven. Het project werd in mei 2019 officieel afgerond. De onderzoeksgroep diende eind 2021, met behulp van het EVV, een nieuwe aanvraag voor een vervolgproject in.

1.7 EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING ROND DIT RESULTAATSGBIED

1.7.1 Evalueren van de eigen werking van resultaatsgebied 1

Doel Op basis van de evaluatiecriteria en indicatoren zal een jaarlijkse evaluatie gebeuren van dit resultaatsgebied.
De evaluatie zal o.a. gebeuren a.d.h.v. het jaarrapport ingediend bij het Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid (via bv. CIRRO).

EVALUATIECRITERIA EN -INDICATOREN

1. De methodieken zijn ontwikkeld in overeenstemming met de leidraad methodiekontwikkeling;
 - Indicator 1: bij de ontwikkeling en beoordeling van preventiemethodieken en ondersteuningsmiddelen wordt gebruik gemaakt van de leidraad bij de ontwikkeling en beoordeling van preventiemethodieken ontwikkeld vanuit het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid.
2. De doelgroepen zijn tevreden over de methodieken;
 - Indicator 2: Bij de doelgroep wordt nagegaan of ze tevreden zijn over de methodieken.
 - Indicator 3: Het EVV beoordeelt methodieken en materialen aan de hand van gestelde helpdeskvragen, logo's, vragen vanuit de praktijk en zelfevaluatie.
3. Methodieken zijn laagdrempelig, begrijpelijk en toegankelijk. Er wordt getracht zoveel mogelijk burgers te bereiken, hetzij direct, hetzij via een specifieke setting of via intermediairs;
 - Indicator 4: Bij de organisatie van de multidisciplinaire opleiding zal rekening gehouden worden met de toegankelijkheid van de opleiding: spreiding van ± 4 opleidingsdagen over ongeveer 9 maanden, truncus communis wordt aangevuld met verschillende opleidingsmodules zodat er – daar waar nodig - kan gedifferentieerd worden in functie van de thuiszorgsetting, de woonzorgcentra en in functie van de verschillende disciplines.
4. Bij de ontwikkeling van methodieken worden zorgaanbieders en intermediairs betrokken;
 - Indicator 5: Er wordt rekening gehouden met de inbreng o.b.v. de expertise van zorgaanbieders en intermediairs. Zo zal er minstens 2x/jaar een themagroep (TG) Week van de Valpreventie (WvdV) en minstens 1x/jaar een TG update praktijkrichtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra (WZC) doorgaan.
 - Indicator 6: De zorgaanbieders en intermediairs worden blijvend inhoudelijk ondersteund en opgevolgd op een voor hen laagdrempelige manier. Dit zal onder meer gebeuren via het organiseren van een TG.

2.1 HET ANALYSEREN VAN DE BEHOEFTE AAN METHODIEKEN EN HET PRIORITEREN O.A. OP BASIS VAN EFFICIËNTIEOVERWEGINGEN

2.1.1 In functie van de evaluatie van de implementatie, de behoefte bepalen van nieuwe (onderdelen van) methodieken onder andere met het oog op een vlotte multidisciplinaire samenwerking

Wat	<p>Uit survey-onderzoek in de thuissetting (1) en in de woonzorgcentra (2) blijkt dat het implementeren van de (praktijk)richtlijnen van valpreventie, zowel nationaal als internationaal, een moeizaam proces is. Het EVV heeft ter verbetering van de implementatie in de afgelopen jaren al heel wat succesvolle inspanningen gedaan (zie voorgaande jaarrapporten). Het EVV wordt hiervoor internationaal als 'good practice' voorbeeld geprezen (Milisen & Vlaeyen, 2017). Voor 2021 worden volgende actiepunten ter ondersteuning van de implementatie gepland:</p> <ul style="list-style-type: none">- Feesteditie 'Week van de Valpreventie' (10de editie): zie 13.1.3- Vorming 65+ en mantelzorger: zie 14.1.2- Uitrol van Otago in Vlaanderen: zie 4.3.3- Implementatie van valpreventie interventies in de thuissetting (BE-EMPOWERed programma): zie 0 en 4.3.2
Doelgroep	65-plussers met een verhoogd valrisico, hun familie en mantelzorgers, zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten, organisaties en lokale besturen.
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, medewerkers en PvhS.
Hoe	Bevragingen via overleg, mail, telefonisch.
Wanneer	Januari – december 2021.
Evaluatiecriteria	2
Indicatoren	2,3
Resultaten	<p>Feesteditie 'Week van de Valpreventie' Zie 13.1.3</p> <p>Vorming 65+ en mantelzorger Zie 14.1.2</p> <p>Uitrol van Otago in Vlaanderen Zie 4.3.3</p> <p>Implementatie van valpreventie interventies in de thuissetting (BE-EMPOWERed programma) Zie 0 en 0</p>

2.2 METHODIEKEN WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWEN EN ZE AFSTEMMEN MET KADERMETHODIEKEN DIE GELDEN VOOR BEPAALDE SETTINGS OF DOELGROEPEN

2.2.1 Wetenschappelijk onderbouwde methodieken aanleveren

Wat	De methodieken die het EVV aanbiedt, zijn gebaseerd op recente wetenschappelijke evidentie en op de <u>Vlaamse richtlijn valpreventie bij thuiswonende ouderen</u> (Milisen et al., 2017) en de <u>praktijkrichtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra</u> (Milisen et al., 2012).
Doelgroep	EVV voorzitter, ondervoorzitter, medewerkers, PvhS en externe experts
Door wie	65-plussers met een verhoogd valrisico, hun familie en mantelzorgers, zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, intermediairs, gemeenten, organisaties en lokale besturen
Hoe	<ul style="list-style-type: none">- Er wordt in 2021 een overzicht gemaakt van de ondersteuningsmiddelen die geüpdatet moeten worden op basis van de vernieuwde richtlijn voor valpreventie in Vlaamse woonzorgcentra.- Het Otago oefenprogramma wordt verder aangepast aan de Vlaamse context om disseminatie en implementatie in Vlaanderen te faciliteren. Zie ook 4.3.3.- Het BE-EMPOWERed programma (implementatiestrategie en multifactoriële valpreventie interventie) zal ontwikkeld worden voor de thuissetting. Zie ook 4.3.2.
Wanneer	Januari 2021 – december 2021
Evaluatiecriteria	1,3,4
Indicatoren	1,5
Resultaten	Update richtlijn valpreventie in woonzorgcentra Een inventaris van de ondersteuningsmaterialen die dienen te worden herwerkt in het kader van de update van de richtlijn zal worden opgemaakt bij afronding van de update van de richtlijn: zie 0. Uitrol Otago in Vlaanderen Ontwikkeling van materialen voor de VL-Otago instructeur: <ul style="list-style-type: none">- Het handboek voor de Vlaamse Otago instructeur, werd gefinaliseerd en gelay-out, klaar voor druk. In dit handboek staan de verschillende oefeningen van het oefenprogramma en het hier bijhorende begeleidingstraject, uitgebreid beschreven.- Verschillende ondersteuningsmaterialen voor de Vlaamse Otago instructeur werden gefinaliseerd en gelay-out. Concreet gaat het om een intakeformulier, checklists, testformulier, sjablonen voor oefenen wandelschema, promotiemateriaal, engagementsverklaring, certificaat, beweegdagboek, oefenboekje, oefenplan en handleidingen. Deze materialen heeft de instructeur nodig om de deelnemende ouderen van het Vlaams Otago oefenprogramma deskundig te begeleiden doorheen het traject.- Een sjabloon voor gegevensverzameling werd opgemaakt. Via dit sjabloon zullen de opgeleide Vlaamse Otago instructeurs specifieke

gegevens omtrent het aantal getrainde ouderen van het Vlaamse Otago traject bezorgen aan het EVV.

Ontwikkeling van lesmaterialen voor de opleiding:

- In het kader van de eerste opleiding in het najaar van 2021, werd promotiemateriaal opgemaakt (flyer, programmaboekje), een eerste aanzet gedaan voor materialen voor de instructeur, zoals het ontwikkelen van een zelfstudiemodule via de elektronische leeromgeving Toledo, de opmaak van een syllabus.
- Daarnaast werden er ook materialen ontwikkeld voor de hoofddocenten (die de opleiding aan Vlaamse Otago instructeurs zullen geven), zoals voorbeeldpresentaties, een beoordelingspakket met evaluatiefiches (om de instructeurs te evalueren).

Ontwikkeling BE-EMPOWERed programma voor de implementatie van valpreventie interventies in de thuissetting

Zie 0 en 0

2.3 METHODIEKEN⁷ UITWERKEN, AANPASSEN EN VERNIEUWEN⁸

2.3.1 Op basis van evaluatie, aanpassen/uitwerken van bestaande en/of nieuwe methodieken en ondersteuningsmiddelen

Wat	<ul style="list-style-type: none">- Het EVV zal de update van de praktijkrichtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra: praktijkrichtlijn voor Vlaanderen (Milisen et al., 2012) uitwerken.- Het EVV zal in het kader van de Otago-uitrol in Vlaanderen, de methodiek en bijhorende materialen in het kader van de opleiding tot Vlaamse Otago instructeur (VL-Otago instructeur), zie ook 4.3.3.- Het EVV zal een strategie (multi-component programma en implementatieplan) ontwikkelen voor de implementatie van valpreventie interventies in de thuissetting, zie ook 4.3.2.
Doelgroep	<ul style="list-style-type: none">- Richtlijn WZC: Intermediairs op Vlaams niveau, professionele zorgverleners in de thuissetting en woonzorgcentra (huisartsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten, verpleegkundigen, apothekers, ...) en de algemene bevolking, in het bijzonder 65-plussers met een verhoogd valrisico, hun familie en mantelzorgers.- Uitrol Otago in Vlaanderen: Professionele zorgverleners (kinesitherapeuten en bewegingswetenschappers) in de thuissetting en de algemene bevolking (meer in het bijzonder 65-plussers met een verhoogd valrisico).- Implementatie van valpreventie maatregelen in de thuiszorg: Professionele zorgverleners in de thuissetting, beleidsmakers en de algemene bevolking (meer in het bijzonder 65-plussers met een verhoogd valrisico).

⁷ Met inbegrip van ondersteuningsmiddelen en een implementatieplan.

⁸ In samenwerking met diverse relevante betrokkenen.

Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, medewerkers, themagroep WvdV (vertegenwoordiging van EVV, Logo's, Vlaams Instituut Gezond Leven), TG Otago (EVV, Otago-hoofddocenten) logo-medewerkers valpreventie en PvhS, stakeholdersgroep implementatie van valpreventiemaatregelen in de thuiszorg
Hoe	<p>Update praktijkrichtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra</p> <ul style="list-style-type: none"> - De richtlijn wordt in samenwerking met de Werkgroep Ontwikkeling Richtlijnen Eerste Lijn (WOREL) van EBMPPracticeNet geüpdatet. De procedure die het EVV samen met de richtlijnontwikkelingsgroep doorloopt, volgt de werkwijze van het WOREL Handboek. In het verleden werd ook de Vlaamse richtlijn: Valpreventie bij thuiswonende ouderen van Milisen et al. (2017) zo ontwikkeld. - Door COVID-19 heeft het EVV vertraging opgelopen bij het ontwikkelen van de eerste versie van de richtlijn. Hierdoor zal stap 12 tot 16 van het WOREL Handboek opgenomen worden in 2021. Het EVV heeft begin 2021 een eerste draft klaar van de geüpdatete richtlijn. De richtlijn zal finaal worden voorgelegd aan CEBAM ter validatie. - Planning: <ul style="list-style-type: none"> - In 2021 zal stap 12 t.e.m. 16 van het WOREL Handboek doorlopen worden: <ul style="list-style-type: none"> o Stap 12: Eerste versie richtlijn finaal o Stap 13: Peer review/externe toetsing o Stap 14: Finale versie voor validatie o Stap 15: Indienen voor validatie (CEBAM) o Stap 16: Eindredactie en publicatie van de richtlijn - Richtlijnontwikkelingsgroep: minstens 1x/jaar <p>Uitrol Otago in Vlaanderen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een Vlaamse versie van het Otago oefenprogramma en het begeleidingstraject zal verder worden uitgewerkt. Hiervoor zullen materialen ontwikkeld worden <ul style="list-style-type: none"> • Het handboek voor de Vlaamse Otago-instructeurs, die het EVV in 2021 zal beginnen opleiden, zal gefinaliseerd, gelay-out en gedrukt worden. In dit handboek staan de verschillende oefeningen van het oefenprogramma en het hier bijhorende begeleidingstraject, uitgebreid beschreven. • Daarnaast zullen verschillende ondersteuningsmaterialen voor de Vlaamse Otago instructeur gefinaliseerd en gelay-out worden. Concreet gaat het om een intakeformulier, checklists, testformulier, sjablonen voor oefen- en wandelschema, promotiemateriaal, engagementsverklaring, certificaat, beweegdagboek, oefenboekje en handleidingen. Deze materialen heeft de instructeur nodig om de deelnemende ouderen van het Vlaams Otago oefenprogramma deskundig te begeleiden doorheen het traject.

- In het najaar van 2021 zal de eerste opleiding voor Vlaamse Otago instructeurs georganiseerd worden, zie ook [4.3.3](#). Ter voorbereiding hiervan, zal het EVV verschillende materialen ontwikkelen:
 - Enerzijds voor de instructeurs, zoals een zelfstudiemodule via de elektronische leeromgeving Toledo, een syllabus)
 - Anderzijds voor de hoofddocenten (die de opleiding aan de Vlaamse Otago instructeurs zullen geven), zoals voorbeeldpresentaties, evaluatiefiches en -formulieren, handleidingen, ...)

BE-EMPOWERed programma voor de implementatie van valpreventie interventies in de thuissetting (zie ook 0):

- In 2021 zal de stakeholdersgroep voor de implementatie van valpreventie interventies in de thuissetting minstens 2 keer (digitaal) samenkomen.
- Er zal in 2021 een contextanalyse van de Vlaamse thuissetting plaatsvinden. Deze analyse heeft tot doel om meer inzicht te krijgen in de context, de bevolking, de determinanten en de huidige hervormingen van de eerstelijnszorg in Vlaanderen. Door middel van de contextanalyse wordt er getracht om de ervaringen van oudere personen, thuiszorgverleners en beleidsmakers met de implementatie van richtlijnen in de thuiszorg in de diepte te exploreren. Wat kan volgens hen het implementatieproces faciliteren of belemmeren en wat denken zij dat nodig is om een richtlijn voor valpreventie in de thuiszorg succesvol te implementeren? Deze contextanalyse zal bestaan uit het afnemen van verschillende interviews en focusgroepen.
- In 2021 zullen de resultaten van een systematische literatuurstudie naar implementatiestrategieën voor valpreventie interventies in de thuissetting gerapporteerd worden.
- Op basis van de resultaten van de systematische literatuurstudie en de contextanalyse zal er een strategie voor de implementatie van valpreventie maatregelen in de Vlaamse thuissetting ontwikkeld worden. Deze strategie kan bv. bestaan uit een multicomponent programma en een implementatieplan.

Wanneer	<ul style="list-style-type: none"> - Richtlijn WZC: Januari – december 2021 - Uitrol Otago in Vlaanderen: verdere ontwikkeling van de Vlaamse Otago-methodiek en opleiding tot VL-Otago-instructeur: voorjaar 2021 - Implementatie van valpreventie maatregelen in de thuiszorg: contextanalyse (voorjaar 2021), ontwikkelen implementatiestrategie (mei - november 2021)
----------------	--

Evaluatiecriteria	1,2,4,6,7
--------------------------	-----------

Indicatoren	1,2,3,4,5,6
--------------------	-------------

Resultaten	Update praktijkrichtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra
-------------------	---

In 2021 werkte het EVV verder aan de update van de richtlijn in samenwerking met de Werkgroep Ontwikkeling Richtlijnen Eerste Lijn (WOREL) van EBMPPracticeNet.

Er vonden 2 overlegmomenten plaats met de EVV-themagroep:

- Op 28/05/2021 werden klinische vraag 1, 2 en 3 besproken in functie van de bepaling van de relevante risicofactoren voor valpreventie in de WZC waarbij er werd stilgestaan en gereflecteerd bij de evidentie vanuit literatuur en de haalbaarheid in het kader van de Vlaamse context.
- Op 23/06/2021 werden de laatste risicofactoren besproken evenals klinische vraag 4 en 5. Er werd ook gevraagd aan de experts om feedback te geven op de eerste versie van de richtlijn.

Daarnaast werd er maandelijks via mail of via het bijwonen van de WOREL-overlegmomenten een stand van zaken besproken met de vertegenwoordigers van WOREL waarbij problemen, reflecties, bedenkingen per stap van het updateproces werden besproken en oplossingen aangereikt.

Het EVV finaliseerde de eerste versie van de richtlijn eind 2021 en zal deze ter goedkeuring nog voorleggen aan de leden van de themagroep en aan WOREL in 2022 en nadien ter validatie indienen bij CEBAM.

Uitrol Otago in Vlaanderen

In het kader van de Vlaamse versie van het Otago oefenprogramma en het bijhorende begeleidingstraject werden volgende materialen ontwikkeld:

- Het handboek voor de Vlaamse Otago-instructeurs, werd gefinaliseerd, gelay-out en gedrukt voor de deelnemers van de eerste opleiding tot Vlaamse Otago instructeur. De nieuwe aanbevelingen rond beweging en sedentair gedrag werden hierin geïntegreerd (zie ook [1.2.1](#)).
- Verschillende ondersteuningsmaterialen voor de Vlaamse Otago instructeur werden gefinaliseerd en gelay-out. Concreet gaat het om een intakeformulier, checklists, testformulier, sjablonen voor oefen- en wandelschema, promotiemateriaal, engagementsverklaring, certificaat, beweegdagboek, oefenboekje en handleidingen.
- Voor de opleiding tot Vlaamse Otago instructeur werden verschillende materialen ontwikkelen: 1) Voor de instructeurs: een zelfstudiemodule via de elektronische leeromgeving Toledo, een syllabus; 2) voor de hoofddocenten: voorbeeldpresentaties, een evaluatiepakket (evaluatiefiche, formulier en handleiding).
- Om de opleiding tot Vlaamse Otago instructeur bekend te maken, werd een programmaboekje en flyer opgemaakt.

BE-EMPOWERed programma voor de implementatie van valpreventie interventies in de thuissetting

Stakeholdersgroep

- Op 19 maart 2021 is de stakeholdersgroep voor een tweede keer (digitaal) samengekomen. In totaal waren er 22 personen aanwezig. De doelstelling van dit overleg was om de eerste resultaten van de literatuurstudie en de contextanalyse terug te koppelen. Bijkomend werd er samen met de stakeholdersgroep nagedacht over stap 1 van Intervention Mapping (Logic Model of the Problem).
- Op 24 november 2021 is de stakeholdersgroep voor een derde keer (digitaal) samengekomen. Er waren in totaal 17 personen aanwezig. De resultaten van de literatuurstudie en de contextanalyse werden teruggekoppeld. Daarnaast werden de eerste uitgangspunten van het BE-EMPOWERed programma voorgesteld en besproken.

Contextanalyse

- Door middel van de contextanalyse wordt er getracht om de context te begrijpen en op maat gemaakte implementatiestrategieën te ontwikkelen voor de implementatie van valpreventie interventies. Deze contextanalyse bestaat uit het afnemen van verschillende interviews en focusgroepen.
- In het voorjaar 2021 werd er een vragenprotocol ontwikkeld voor de interviews met 6 sleutelpersonen. Daarnaast werd er voor elke focusgroep een aangepast vragenprotocol ontwikkeld.
- Om de Vlaamse thuissetting ten gronde te begrijpen, werden er in totaal 6 sleutelpersonen geïnterviewd. Deze personen zijn sterk betrokken bij de organisatie van de thuiszorg, hebben goede kennis van implementatietrajecten, zijn ruimdenkend en hebben sterke voeling met valpreventie. Deze interviews gaven ons een eerste beeld van de context.
- De eerste bevindingen werden gebruikt om de focusgroepen voor te bereiden. Daarna werden er vier aparte focusgroepen georganiseerd met lokale beleidsmakers en zorgverleners. In de focusgroep met lokale beleidsmakers hebben er 7 personen deelgenomen (centrumleidster van een lokaal dienstencentrum, stafmedewerker van een LOGO, 2 schepenen, directeur van een woonzorgcentrum en een dagverzorgingscentrum en een coördinator van een eerstelijnszone). De zorgverleners werden verdeeld over 3 focusgroepen. De eerste focusgroep bestond uit 6 deelnemers (maatschappelijk werker, kinesitherapeut, verzorgende, ergotherapeut, hulpmiddelen adviseur en verpleegkundige), de tweede focusgroep bestond uit 3 zorgverleners (apotheker, huisarts en verpleegkundige). De laatste focusgroep vond plaats met 5 referentieverpleegkundigen (van alle provincies) en 2 stafmedewerkers van het Wit-Gele Kruis.

- Op 25/02/2021 heeft het EVV in functie van de contextanalyse een overleg gehad met het Vlaams Agentschap cel thuiszorg en preventie. Eveneens heeft het EVV op 29/04/2021 een overleg gehad met het Vlaams Agentschap cel eerstelijnszorg en preventie. De eerste analyses van de interviews en focusgroepen werden teruggekoppeld aan de stakeholdersgroep op 19/03/2021 en aan het Vlaams Agentschap, cel preventie op 22/06/2021. Zie [1.4.1](#).
- In juli en augustus werden er vier individuele interviews en één focusgroep (drie deelnemers) uitgevoerd met oudere personen. Deze personen waren 65 jaar of ouder, thuiswonend, konden zelfstandig of met een hulpmiddel wandelen en hadden het afgelopen jaar één of meer van de volgende gebeurtenissen ervaren: één of meerdere keren gevallen, mobiliteits- of evenwichtsproblemen, angst om te vallen.
- De resultaten van de contextanalyse werden op 24/11/2021 besproken met de stakeholdersgroep en op 9/12/2021 met het Vlaams Agentschap.

Literatuurstudie

- In het voorjaar 2021 werd de eerste aanzet voor de synthese van de resultaten van de 20 geïncludeerde artikels (15 studies) gedaan. De synthese werd in de komende maanden verder worden uitgewerkt. In totaal werden er meer dan 38 implementatiestrategieën geïdentificeerd.
- De eerste resultaten werden teruggekoppeld aan de stakeholdersgroep op 19/03/2021 en 24/11/2021 aan het Vlaams Agentschap, cel preventie op 22/06/2021 en 9/12/2021. Zie [1.4.1](#).

BE-EMPOWERed programma

- De uiteindelijke resultaten van de literatuurstudie en de contextanalyse worden gebruikt om het BE-EMPOWERed programma vorm te geven. Het BE-EMPOWERed programma bestaat uit een multifactoriële valpreventie interventie en implementatiestrategieën op maat van de Vlaamse thuissetting context.
- De eerste uitgangspunten van het BE-EMPOWERed programma werden eind 2021 vastgelegd. Het programma zal bestaan uit multifactoriële valpreventie interventies en implementatiestrategieën op niveau van de oudere persoon, zorgverleners, gemeenschap en lokale beleidsmakers. Op het niveau van de oudere persoon zullen er groepsessies over de verschillende risicofactoren georganiseerd worden. Deze sessies zullen een positief uitgangspunt hebben (bv. actief en veerkrachtig ouder worden). Binnen deze sessies zal er steeds voldoende aandacht gegeven worden aan het individu. Deze sessies zullen doorgaan op een plaats waar oudere personen samenkomen en waar zorgverleners aanwezig zijn (bv. lokale

dienstencentra, wijkgezondheidscentra). Onderstaande implementatie strategieën werden geselecteerd op de verschillende niveaus van de context.

- Implementatiestrategieën op **niveau oudere persoon**
 - o Consciousness raising
 - o Participation
 - o Active learning
 - o Tailoring
 - o Goal setting
 - o Mobilizing social support
 - o Facilitation
- Implementatiestrategieën op **niveau zorgverlener**
 - o Consciousness raising
 - o Active learning
 - o Use of lay health workers, peer education (d.m.v. expertennetwerk EVV)
- Implementatiestrategieën op **niveau gemeenschap**
 - o Consciousness raising (Week van de valpreventie)
- Implementatiestrategieën op **niveau lokale beleidsmakers**
 - o Increasing stakeholder influence
 - o Agenda setting
 - o Forming coalition
- Voor de ontwikkeling van dit programma heeft een stafmedewerker van het EVV een 7-daagse online opleiding over implementatie strategieën gevolgd aan de European Implementation Science Education Network (EISEN). Daarnaast volgde een stafmedewerker van het EVV in 2021 nog 3 webinars van de 'Swiss Implementation Science Network' (IMPACT). De eerste vond plaats op 14/04/2021 en ging over 'The Implementation Research Logic Model: a method for planning, executing, reporting, and synthesizing implementation projects'. De tweede webinar ging door op 23/06/2021 en had als titel 'Implementation of a co-designed physical activity program for older adults: positive impact when delivered at scale (hybrid 2 design)'. De derde webinar vond plaats op 20/10/2021. In deze webinar werd het INTERCARE – Nurse-led model of care in Swiss nursing homes: improving interprofessional care for better resident outcomes voorgesteld.

Ontwikkelde materialen i.k.v. Week van de Valpreventie 2021

Nieuwe materialen

- [Affiche 'Eén tegen allen, allen tegen vallen'](#)
- [Placemat 'Eén tegen allen, allen tegen vallen'](#)
- [Persartikel Week van de Valpreventie](#)
- [Filmpje opdracht 1 'Start de Week actief'](#)
- [Achtergrondinformatie 'Spierkracht evenwicht en mobiliteit'](#)
- [Filmpje 'Beweeg met Saartje'](#)

- [Filmpje opdracht 2 'In de Smaak vallen'](#)
- [Achtergrondinformatie 'Calcium, eiwitten en vitamine D'](#)
- [Filmpje opdracht 3 'Wandelen zonder vallen'](#)
- [Filmpje opdracht 4 'Zet je beste schoentje voor'](#)
- [Felicitatiefilmpje](#)

Ontwikkelde materialen i.k.v. Week van de Valpreventie 2022

Nieuwe materialen

- [Save the date-figuur](#)

WHO Step Safely Programma

Op 10/03/2021 werd het EVV gevraagd om getuigenisfilmpjes te vertalen en aan te leveren voor het Step Safely programma (vanuit het WHO). Het EVV leverde vertalingen voor drie van haar getuigenisfilmpjes ([video 1](#), [video 2](#) en [video 3](#)).

Ontwikkeling werkfiche richtlijn valpreventie in de thuissetting

In 2021 ontwikkelde het EVV op vraag van zorgverleners een werkfiche voor de richtlijn valpreventie in de thuissetting. De multifactoriële evaluatie en multifactoriële interventie zoals vermeld in de Vlaamse richtlijn 'Valpreventie bij thuiswonende ouderen' worden op een praktische invulbare fiche samengevat voor zorgverleners. De werkfiche is vrij raadpleegbaar via [onze website](#).

2.4 EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING ROND METHODIEKONTWIKKELING

2.4.1 Evalueren van de eigen werking van resultaatgebied 2

Doel

Op basis van de evaluatiecriteria en de indicatoren zal een jaarlijkse evaluatie gebeuren van dit resultaatgebied.

De evaluatie zal o.a. gebeuren a.d.h.v. het jaarrapport ingediend bij het Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid (via bv. CIRRO).

RESULTAATSGBIED 3: DISSEMINATIE VAN METHODIEKEN

EVALUATIECRITERIA EN -INDICATOREN

- 1 De disseminatie wordt geëvalueerd.
- 2 De disseminatie bevordert de uitvoering van de methodieken;
 - Indicator 1: Via de evaluatie (zie evaluatiecriterium 1) wordt nagegaan of de disseminatie leidde tot de uitvoering van de methodieken.
- 3 De disseminatie van de methodieken is laagdrempelig, begrijpelijk en toegankelijk. Er wordt getracht alle burgers te bereiken, hetzij direct, hetzij via een specifieke setting of via intermediairs;
 - Indicator 2: De Week van de Valpreventie wordt jaarlijks georganiseerd.
 - Indicator 3: Via deelname aan minstens één congres worden methodieken op een laagdrempelige, begrijpelijke en toegankelijke manier gedissemineerd.
- 4 Bij de disseminatie van methodieken worden zorgaanbieders betrokken;
 - Indicator 4: Er wordt rekening gehouden met de inbreng van expertise van zorgaanbieders.
 - Indicator 5: Zorgaanbieders worden blijvend inhoudelijk ondersteund en opgevolgd op een voor hen laagdrempelige manier.

3.1 DISSEMINEREN VAN METHODIEKEN⁹

3.1.1 Informeren en documenteren via congressen, symposia, beurzen

Wat	<p>Praktijkrichtlijn WZC, richtlijn thuissetting en ontwikkelde methodieken dissemineren via congressen, symposia en beurzen.</p> <p>Het EVV zal in 2021 het EU Falls Festival voorbereiden dat omwille van de COVID-19 pandemie werd uitgesteld naar 2022. Om het congres in 2021 te promoten zal het EVV onder andere verschillende korte webinars maken gebaseerd op de beste abstracts ingediend in 2020.</p>
Doelgroep	Zorgaanbieders in thuissetting en woonzorgcentra, studenten, 65-plussers met een verhoogd valrisico en hun mantelzorgers en familie.
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, medewerkers, PvhS, externe partners.
Hoe	<ul style="list-style-type: none">- Indienen van abstracts voor orale en poster presentaties op nationale en internationale (wetenschappelijke) meetings- Ter plaatse voorzien van posters, folders en affiches EVV- Het EU Falls Festival: Op 4 en 5 april 2022 organiseert het EVV samen met de internationale leden van het EU Falls Festival een nieuwe editie van het congres waarbij de focus ligt op "Getting things done in practice". Het doel van het congres is om samen met de internationale gemeenschap te reflecteren over het implementeren van effectieve valpreventiemaatregelen in de dagelijkse praktijk. Volgende keynote thema's zullen aan bod komen: "Falls prevention: Getting things done in practice", "New insights into how technology can help fall-related outcomes in older people with and without Parkinson's disease", "Cognitive decline and falls", en "Medication related fall risk". Daarnaast zullen er ook plenaire sessies voorzien worden waar onder meer de WHO de nieuw ontwikkelde toolkit voor valpreventie bekend maakt en waar het EVV het procesbegeleidingstraject in Vlaamse woonzorgcentra zal toelichten. Ook de resultaten van het onderzoek rond kosteneffectiviteit (cf. 13.1.2) zullen in een workshop worden bekend gemaakt.- Gezien de verplaatsing van het EU Falls Festival naar 2022, zal het EVV in 2021 verschillende korte webinars maken samen met de internationale leden van het EU Falls Festival. Het doel van deze webinars is om promotie voor het congres te maken, alsook een overzicht te geven m.b.t. laatste nieuwe ontwikkelingen rond valpreventie op basis van de meest kwaliteitsvolle en innovatieve abstracts oorspronkelijk ingediend voor het EU Falls Festival editie 2021.
Wanneer	I.f.v. het aanbod: vb. jaarlijkse wintermeeting, jaarlijks EUGMS , AGS , EU Falls Festival (4-5/4/2022) .
Evaluatiecriteria	1,3,4
Indicatoren	3,4
Resultaten	Deelname aan congressen, symposia en beurzen

⁹ Naar intermediairs (3.1) of de einddoelgroep (3.2)

- 27/04/2021: Launch WHO Step Safely programme
- 23/01/2021: Symposium van de "Belgian Bone Club" <http://www.bbcbonehealth.org/clinical-update-symposium-2021> en presentatie van paper "*Predicting falls in nursing homes: A prospective multicenter cohort study comparing fall history, staff clinical judgment, the CaHFRiS and the FRiCA*" in het kader van de *Best Clinical Paper van 2020*.
- 23/01/2021: BBC Clinical Update Symposium: Glucocorticoid-induced osteoporosis and beyond: BBC Guidance for GIOP prevention and treatment.
- 25/03/2021: Amgen online symposium: Osteoporose bij geriatrische patiënten: welke aanpak?
- 19/05/2021: ECTS (European Calcified Tissue Society) Conference: Meet the expert session: Update on sarcopenia and the association with falls and fractures.
- 27/08/2021: WCO-IOF-ESCEO (World congress on Osteoporosis, osteoarthritis and musculoskeletal diseases): Meet the expert session: Glucocorticoid effects on bone and muscle.
- 8/07/2021: EANS (European Academy of Nursing Science) Summer Conference.
- 11-13/10/2021: 17th EuGMS: Growing old in better health buildings synergies across Europe, Athene (Griekenland) - oktober 2021. De voorzitter en een medewerker van het EVV waren hierop aanwezig. Het EVV gaf een posterpresentatie over 'Strategies to Implement Multifactorial Fall Prevention Interventions in Community-dwelling Older Persons: a Systematic Review'

Voorbereidingen EU Falls Festival 2022

- Ter voorbereiding van het EU Falls Festival dat het EVV op 4 en 5 april 2022 organiseert in samenwerking met tal van experts en internationale leden van het EU Falls Festival kwam het internationaal wetenschappelijk comité in 2021 verschillende keren samen: op 22/01/2021, 06/09/2021 en 21/10/2021. Tijdens deze overlegmomenten werd zowel organisatorische als inhoudelijke agendapunten besproken.
- Daarnaast werd er ingezet op promo voor het congres aan de hand van promofilmpjes op basis van kwaliteitsvolle abstracts die reeds werden ingediend voor de geannuleerde editie in 2021 zelf.
- Verschillende medewerkers van het EVV dienden een abstract in voor het EU Falls Festival:
 - o Development and evaluation of a multicomponent program to implement a guideline for physical restraint use in home care
 - o A systematic review on implementation strategies for fall prevention approaches in home care

- Qualitative study analyzing the community and describing the contextual determinants for the implementation of fall prevention in Flanders (Belgium)
- Adaptation of the Otago Exercise Program for fall prevention in Flanders.
- Flemish Fall Prevention Awareness Week: Raising awareness to promote fall prevention approaches

3.1.2 Informeren en documenteren via publicatie in nationale tijdschriften

Wat	Praktijkrichtlijn WZC, richtlijn thuissetting en ontwikkelde methodieken dissemineren via nationale publicaties.
Doelgroep	Zorgaanbieders thuissetting en woonzorgcentra, studenten, 'algemene bevolking' (65-plussers met een verhoogd valrisico en hun mantelzorgers en familie) en mutualiteiten
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, medewerkers, PvhS en externe partners
Hoe	<p>Indienen van artikels omtrent eigen werking en onderzoek bij relevante tijdschriften.</p> <p>- Gezondheidseconomische studie 'valpreventie bij thuiswonende ouderen'</p> <p>Health-economic Evaluations of Prevention Policies in Flanders (HELPPFL), is een vierjarig onderzoek uitgevoerd door een consortium bestaande uit onderzoekers van de Vrije Universiteit Brussel, de Universiteit Gent en de KU Leuven in opdracht van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid (VAZG). Binnen dit project evalueren zij de kosteneffectiviteit van verschillende preventiestrategieën met het oog op prioritering bij het organiseren van preventiemaatregelen in Vlaanderen. Voor het huidige deelproject heeft het VAZG aan HELPPFL gevraagd de kosteneffectiviteit van valpreventiemaatregelen bij thuiswonende ouderen na te gaan. Het EVV heeft in 2020 zijn medewerking hieraan verleend. Deze studie is afgerond. Het EVV zal in 2021 nog meewerken aan een internationale publicatie.</p>
Wanneer	Ad hoc.
Evaluatiecriteria	1,3,4
Indicatoren	4
Resultaten	<p>Gezondheidseconomische studie 'valpreventie bij thuiswonende ouderen'</p> <p>Prof. Milisen heeft op vraag van het HELPPFL-consortium meegewerkt aan een internationale publicatie omtrent deze studie. Deze publicatie werd aangeboden aan een internationaal wetenschappelijk tijdschrift en is in review.</p> <p>De resultaten van dit project zullen in een workshop worden bekend gemaakt op het internationaal congres "EU Falls festival" dd. 4 en 5 april 2022.</p>

Fixatiearme thuiszorg

Het EVV heeft actief deelgenomen aan een project omtrent de disseminatie en implementatie van de praktijkrichtlijn 'Streven naar een fixatiearme thuiszorg' vanuit het Academisch Centrum voor Verpleeg- en Vroedkunde aan de KU Leuven. Het project werd in mei 2019 officieel afgerond. Het EVV heeft in 2020 en 2021 meegewerkt aan een artikel dat gepubliceerd is op 25/01/2021 in BMC Geriatrics: 'Reducing the use of physical restraints in home care: development and feasibility testing of a multicomponent program to support the implementation of a guideline'. Een andere publicatie over deze richtlijn (Reducing physical restraints by older adults in home care: development of an evidence-based guideline) en waaraan ook het EVV heeft meegewerkt, werd in mei 2021 bekroond met de Anna Reynvaan Prijs aan het UMC in Amsterdam. Meer info op <https://www.accentvv.be/nieuws/kristien-scheepmans-wint-de-anna-reynvaan-wetenschapsprijs>.

Studie omtrent het voorspellen van vallen in woonzorgcentra

Vlaeyen, E., Poels, J., Colemonts, U., Peeters, L., Leysens, G., Delbaere, K., Dejaeger, E., Dobbels, F., Milisen, K. (2021). Predicting Falls in Nursing Homes: A Prospective Multicenter Cohort Study Comparing Fall History, Staff Clinical Judgment, the Care Home Falls Screen, and the Fall Risk Classification Algorithm. *Journal of the American Medical Directors Association*, 22 (2), 380-387. doi: [10.1016/j.jamda.2020.06.037](https://doi.org/10.1016/j.jamda.2020.06.037) [Open Access](#).

3.1.3 Disseminatie via eigen methodieken

Wat

Het dissemineren ten aanzien van ouderen, mantelzorgers en zorgverleners via eigen methodieken (o.a. door organiseren van de WvdV, adviseren bij masterproeven, ...).

De Week van de Valpreventie heeft als doel ouderen, hun familie en alle gezondheidszorg- en welzijnswerkers in Vlaanderen te sensibiliseren en te informeren over val- en fractuurpreventie en de praktijkrichtlijnen WZC en thuissetting. Tijdens deze week worden alle verenigingen, organisaties, intermediairs, woonzorgcentra, gezondheids- en welzijnswerkers die in contact komen met 65-plussers, aangesproken om samen te werken rond val- en fractuurpreventie. De WvdV betreft een samenwerking tussen het EVV, het Vlaams Instituut Gezond Leven en het Lokaal GezondheidsOverleg (Logo). Om de twee jaar wordt er een nieuw thema uitgewerkt. In 2021 vindt de 10de editie van de Week van de Valpreventie plaats. Omdat dit een jubileumeditie is, zullen verschillende valrisicofactoren in de kijker worden geplaatst. Het Expertisecentrum Val- en fractuurpreventie Vlaanderen (EVV) zal organisaties, zorgverleners, ouderen en hun mantelzorgers uitdagen om vier opdrachten te vervullen in een strijd tussen de vijf Vlaamse provincies en Brussel.

Organisaties, ouderen, mantelzorgers en zorgverleners kunnen samen, maar ook afzonderlijk aan de slag gaan met de opdrachten. Door deel te nemen aan de opdrachten kunnen sterren worden verdiend voor de provincie. In totaal zijn er 10 sterren te verdienen, verdeeld over vier opdrachten. Van deze sterren gaat telkens één ster naar de creatiefste invulling van de opdracht.

1. Start de week actief: als het startmoment van de Week van de Valpreventie 2021 wordt een sportieve beweegsessie gepland, die gelijktijdig kan worden gedaan over heel Vlaanderen. Om dit mogelijk te maken zal het EVV een filmpje ontwikkelen waarin instructies voor oefeningen worden getoond (een opwarming, spierkracht- en evenwichtsoefeningen en een cooling-down). Ouderen en zorgverleners bewegen samen aan de hand van het filmpje. Met deze opdracht zijn drie sterren te verdienen. De provincie met de meeste registraties voor het ontvangen van het filmpje verdient twee sterren. De overige ster wordt uitgedeeld aan de provincie waaruit de creatiefste invulling van de opdracht komt.
2. In de smaak vallen: Er dient een gezonde maaltijd te worden bereid die veel vitamine D, calcium en eiwit bevat. Van de bereiding of het nuttigen van de maaltijd dient een foto te worden gemaakt. Als resultaat zal het EVV, na afloop van de WvdV, de beste recepten (die voldoen aan de criteria van een gezonde maaltijd) selecteren en bundelen tot een receptenboekje. Met deze opdracht zijn drie sterren te verdienen. Iedere provincie die minstens 100 recepten inzendt verdient 2 sterren. De overige ster wordt uitgedeeld aan de provincie waaruit de creatiefste invulling van de opdracht komt.
3. Wandelen zonder vallen: Er dient voor deze opdracht een knelpunten- en succeswandeling gemaakt te worden waarbij de knelpunten/successen die men tegenkomt genoteerd worden. Hiervan wordt een document met de knelpunten, voorgestelde oplossingen en een foto getrokken tijdens de wandeling naar het EVV en naar de gemeente gestuurd. Met deze opdracht zijn twee sterren te verdienen. Iedere provincie die minstens 75 wandelingen instuurt ontvangt één ster. De overige ster wordt uitgedeeld aan de provincie waaruit de creatiefste invulling van de opdracht komt.
4. Zet je beste schoentje voor: Correct schoeisel is belangrijk om valincidenten te voorkomen. Om deze risicofactor onder de aandacht te brengen roepen we iedereen op om een zo lang mogelijk schoenenrij te maken bestaande uit valveilig schoeisel.
Met deze opdracht zijn twee sterren te verdienen. De provincie met de langste schoenenrij (grootste aantal gecumuleerde schoenen) wint één ster. De overige ster wordt uitgedeeld aan de provincie waaruit de creatiefste invulling van de opdracht komt.

Om de campagne van de 10de editie van de Week van de Valpreventie kracht bij te zetten willen we de hulp inschakelen van enkele bekende Vlamingen die de opdrachten zullen voorstellen in korte filmpjes. Astrid

Stockman bezorgde ons reeds haar bijdrage. Van andere bekende Vlamingen (Saartje Vandendriessche en Jeroen Meus) wachten we de definitieve toezegging nog af.

De verspreiding van de communicatie omtrent de 10de Week van de Valpreventie zal zo breed mogelijk gebeuren om ook de ouderen en mantelzorgers te bereiken. Dit zal gebeuren via verspreiding naar de Vlaamse Logo's, lokale dienstencentra, eerstelijnszones, etc.

Om het EVV administratief te ondersteunen zullen we beroep doen op enkele vrijwilligers die de inzendingen van de opdrachten zullen verwerken.

De gouverneur van de winnende provincie zal een certificaat ontvangen van 'beste valpreventie-provincie van het jaar'. Dit certificaat zal ook digitaal worden bezorgd aan al de deelnemers van die provincie.

Rekening houdend met mogelijke maatregelen die zullen gelden in het kader van Corona werden de opdrachten zo voorzien dat ze allen kunnen worden uitgevoerd op individuele basis of in zeer beperkte kring. Daarnaast zal er een algemene disclaimer worden toegevoegd dat bij het uitvoeren van de opdrachten rekening gehouden moet worden met de geldende maatregelen omtrent de sociale afstand en de hygiënevoorschriften.

Het EVV zal volgende acties ondernemen:

1. Minstens 2x samenkomen met de themagroep WvdV
2. Het ontwikkelen van nieuwe materialen en updaten van bestaande materialen: zie 0
3. Het bekendmaken van het concept van de 10de WvdV en oproep tot deelname
4. Het bekendmaken van de verschillende opdrachten met bijhorende spelregels d.m.v. filmpjes met een Bekende Vlaming
5. Het opmaken en uitsturen van een perstekst bij de start van de WvdV
6. Het registreren van het aantal deelnemende organisaties (per setting)
7. 2 Vliegende Reporters die een bezoek brengen aan twee organisaties die deelnemen aan het startmoment van de WvdV
8. Informatie omtrent de WvdV op website en sociale media plaatsen
9. Bekendmaking van de winnende provincie
10. Bedanking aan alle deelnemende organisaties, partners, ...
11. Evaluatie Week van de Valpreventie
12. Voorbereiding van Week van de Valpreventie 2022
 - o Samenkomen met de TG (minstens 1x)
 - o Herbekijken eventuele sponsoring
 - o Uitsturen van een 'Save the date'

- Het ontwikkelen en/of updaten van (nieuwe) materialen

Doelgroep	Intermediairs in Vlaanderen, professionele zorgverleners in de thuissetting en woonzorgcentra (huisartsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten, verpleegkundigen, apothekers, ...) en de algemene bevolking (in het bijzonder 65-plussers, hun mantelzorgers en familie)
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, stafmedewerkers, themagroep WvdV (vertegenwoordiging van EVV, Logo's, Vlaams Instituut Gezond Leven), Logo-medewerkers Valpreventie, het Vlaams Instituut Gezond Leven en PvhS
Hoe	Disseminatie m.b.v. PvhS, externe partners, Logo's, ...
Wanneer	Januari - december 2021 Week van de Valpreventie 19-25 april 2021
Evaluatiecriteria	1,2,3,4
Indicatoren	1,2,4,5
Resultaten	<p>Acties i.k.v. Week van de Valpreventie 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Op 01/02/2021 werd de aankondiging van de 'Week van de Valpreventie' uitgestuurd waarin het nieuwe concept werd toegelicht. - Op 09/02/2021 werd samen met de Logo's de WvdV voorbereid op een TG. - Op vraag van de Logo's werd een placemat opgemaakt omtrent de vier valrisicofactoren die worden belicht tijdens de WvdV. - Verschillende Logo's pasten de algemene affiche, aangeleverd door het EVV, aan hun provincie aan. - Gedurende de maanden januari en februari stond het EVV in contact met de Bekende Vlamingen Astrid Stockman, Saartje Vandendriessche en Steven Goegebeur over de opname van korte aankondigingsfilmpjes van de opdrachten. - Op 17/02/2021 vond de opname plaats van het filmpje 'Beweeg met Saartje' met een cameraman (the redhorse collective) en Saartje Vandendriessche. Dit filmpje werd ontwikkeld in het kader van de eerste opdracht 'Start de Week actief'. Hierin demonstreert Saartje gedurende een twintigtal minuten enkele oefeningen. - De ontvangen filmpjes van de BV's werden door het EVV bewerkt en bekendgemaakt in de week van 22 februari. Op 24/02/2021 werd een mail rondgestuurd omtrent de eerste twee opdrachten. Op 02/03/2021 werd het tweede deel van de opdrachten rondgestuurd. - Op 30/03/2021 vond een TG plaats met Gezond Leven en de Logo's waarin de laatste voorbereidingen werden getroffen voor de WvdV. - OP 17/04/2021 Verstuurd het EVV het persbericht uit van de 10de editie van de Week van de Valpreventie. - Op 27/04/2021 werd de winnaar van de 10de editie bekendgemaakt. De deelnemende organisaties en particulieren alsook de winnaar werden bedankt aan de hand van een felicitatiefilmpje. - Op 03/05/2021 werden gepersonaliseerde certificaten verstuurd naar de deelnemende organisaties en particulieren.

- Op 04/05/2021 werd een certificaat voor de winnende provincie verstuurd naar gouverneur van Oost-Vlaanderen.
- De 10de editie kenden 1134 deelnemende organisaties verdeeld over de vier verschillende opdrachten.
- Op 04/05/2021 stuurde het EVV een algemene bedankmail uit naar alle deelnemende organisaties, particulieren en partners.
- Van 04/05/2021 tot en met 28/05/2021 werd een online evaluatieformulier ter beschikking gesteld.
- Op 27/05/2021 werd het totale aantal deelnemende organisaties officieel bekend gemaakt.
- De evaluatie van de Week van de Valpreventie werd besproken tijdens de TG op 08/06/2021. [Klik hier](#).

Vorbereidingen Week van de Valpreventie 2022:

- De 11de editie van de Week van de Valpreventie herhaalt het concept van de editie van 2021.
- Op 08/06/2021 vond een themagroep plaats met de Vlaamse Logo's en het Vlaams Instituut Gezond Leven. Hierop werd het concept van de WvdV 2022 besproken alsook de opdrachten en de materialen die zullen worden voorzien of herwerkt.
- Op 21/09/2021 vond een themagroep plaats met de Vlaamse Logo's en Vlaams Instituut Gezond Leven. De verdere invulling van de opdrachten en spelregels werden besproken.
- Op 29/11/2021 vond een themagroep plaats met de Vlaamse Logo's en Vlaams Instituut Gezond Leven. De concrete planning voor de editie van 2022 werd besproken.
- Saartje Vandendriessche, Leen De Coninck en Jan Tessier werden gecontacteerd om mee te werken aan de 11de editie van de Week van de Valpreventie.
- Tijdens de week van 21 december werd de 'save the date' met de bekenmaking van het concept verspreid door de Vlaamse Logo's en het EVV. Dit werd verspreid naar de contacten van het EVV alsook via sociale media.
- Op 23/12/2021 vond de opname plaats van het beweegfilmpje met een cameraman en Saartje Vandendriessche. Dit filmpje werd ontwikkeld in het kader van de eerste opdracht 'Laat een actieve start je welgevallen'. Hierin demonstreert Saartje gedurende een twintigtal minuten oefeningen in een zittende positie.
- Op 27/12/2021 vond een overleg met het oogartsensyndicaat plaats in kader van de vierde opdracht 'Haal je beste zicht boven'. Het overleg leidde tot een overeenkomst om een opdracht uit te werken om het zicht te evalueren.

Verspreiding artikel 'Update: Dragen van een mondneusmasker en de link met vallen' van het EVV via VeiligheidNL

Op 02/03/2021 deelde VeiligheidNL in haar nieuwsbrief het [artikel omtrent de invloed van het dragen van een mondneusmasker op het valrisico](#) van het EVV.

3.1.4 Disseminatie via onderwijs

Wat	<u>Praktijkrichtlijn WZC</u> , <u>richtlijn thuissetting</u> en ontwikkelde methodieken dissemineren via ondersteuning bij onderwijsactiviteiten.
Doelgroep	Studenten.
Door wie	EVV-voorzitter, medewerkers, PvhS en externe partners.
Hoe	<ul style="list-style-type: none">- Begeleiden en adviseren bij masterproeven die over val- en fractuurpreventie (of gerelateerde onderwerpen) handelen.- Ondersteunen en adviseren in het systematisch opzoeken van wetenschappelijke literatuur inzake val- en fractuurpreventie.- Eventuele gastcolleges die worden gegeven.
Wanneer	Ad hoc
Evaluatiecriteria	1,3,4
Indicatoren	4

Resultaten

Proposal writing: Beïnvloedende factoren voor de implementatie van valpreventie interventies bij thuiswonende ouderen.

Het EVV begeleidde twee studenten die in 2021 een protocol voor hun masterproef hebben uitgewerkt. In academiejaar 2021-2022 is één student haar masterproef hierover gestart. In 2021 werd er gewerkt aan de uitbouw van een zoekstrategie, de opmaak van een protocol en werd de zoekstrategie in 5 databanken uitgevoerd. De duplicaten werden verwijderd en de selectie o.b.v. titel en abstract werd uitgevoerd.

Masterproef: Evaluation of the implementation of a fall prevention guideline in Flemish nursing homes

Het EVV begeleidde een studente die tijdens de masterproef, gegevens heeft geanalyseerd met betrekking tot de evaluatie van de implementatie van de richtlijn en het bijhorende implementatieplan. Deze gegevens werden verzameld tijdens de telefonische begeleiding van valpreventiecoördinatoren van woonzorgcentra die deelnamen aan het pilootproject 'Implementatie van valpreventie in Vlaamse woonzorgcentra'. Daarnaast heeft de student in het kader van haar masterproef ook deelnemers van het pilootproject gaan bevragen aan de hand van focusgroepen. De masterproef werd in 2021 met succes afgerond en hieromtrent zal ook een artikel verschijnen (publicatie gepland in 2022).

Masterproef: Het aanpassen van de Falls Efficacy Scale International voor woonzorgcentra

Het EVV zetelt in de jury van een masterproef rond het aanpassen van de FES-I voor woonzorgcentra. Deze masterproef werd succesvol verdedigd op 17 juni 2021.

Gastcollege Valpreventie in de Master Fysiotherapie in de Geriatrie aan de SOMT University of Physiotherapy te Amersfoort

Op 01/10/2021 werd door de ondervoorzitter van het EVV een online gastcollege gedoceerd omtrent valpreventie.

Gastcollege Valpreventie aan stagebegeleiders 1ste Master Revalidatiewetenschappen en Kinesitherapie

Op 25/11/2021, gaf een medewerker van het EVV een gastlezing Valpreventie aan stageleiders 1ste master RevaKi (Faculteit Bewegings- en Revalidatiewetenschappen, KU Leuven).

3.1.5 Overzicht valpreventie maatregelen voor lokale besturen

Wat	Het overzicht met valpreventiestrategieën voor lokale besturen, zoals aangeboden op valpreventie.be , zal verder gepromoot worden en wordt up-to-date gehouden (zie ook 3.1.3).
Doelgroep	Gemeenten en lokale besturen.
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, medewerkers, Vlaams Instituut Gezond Leven.
Hoe	Afstemming over inhoudelijke invulling van webpagina voor lokale besturen op valpreventie.be met collega van het Vlaams Instituut Gezond Leven, telefonisch, via mail of via overleg.

Een [overzicht van valpreventiestrategieën voor lokale besturen](#) wordt aangeboden op onze website. Dit zal verder gepromoot worden, o.a. tijdens de Week van de Valpreventie 2021. Daarnaast zal het EVV omtrent de verdere promotie hiervan een overleg hebben met de Vlaamse Logo's. Hierbij zal worden bekeken op welke manier de Logo's dit overzicht actief kunnen promoten bij de lokale besturen.

In het kader van het project 'Implementatie van valpreventie maatregelen in de thuiszorg (BE-EMPOWERed programma)' zal het EVV een contextanalyse van de Vlaamse thuiszorg uitvoeren. De bevindingen uit deze analyse kunnen bijdragen tot het up-to-date houden van het overzicht van valpreventie interventies voor lokale besturen. Zie ook [0](#).

Wanneer	Ad hoc.
Evaluatiecriteria	2,3
Indicatoren	1
Resultaten	Week van de Valpreventie 2021 Voor de derde opdracht van de Week van de Valpreventie 'Wandelen zonder vallen' werd opgeroepen om een wandeling te maken in de

buurt en alle succes- en knelpunten te noteren. Er werd ook aangemoedigd deze punten te bezorgen aan de gemeenten en lokale besturen opdat deze kunnen worden aangepakt.

BE-EMPOWERed programma voor de implementatie van valpreventie interventies in de thuissetting:

Op 25/03/2021 vond er in het kader van de contextanalyse een focusgroep plaats met de lokale besturen.

Op basis van de resultaten van de gehele contextanalyse, werd er gekeken of het overzicht van de lokale besturen geüpdatet dient te worden.

3.2 EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING ROND DISSEMINATIE

3.2.1 Evalueren van de eigen werking van resultaatsgebied 3

Doel Op basis van de evaluatiecriteria en de indicatoren zal een jaarlijkse evaluatie gebeuren van dit resultaatsgebied.
De evaluatie zal o.a. gebeuren a.d.h.v. het jaarrapport ingediend bij het Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid (via bv. CIRRO).

RESULTAATSGBIED 4: DE ONDERSTEUNING VAN DE IMPLEMENTATIE VAN METHODIEKEN MET INBEGRIJ VAN DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING

EVALUATIECRITERIA EN –INDICATOREN

1. De implementatie wordt geëvalueerd. De wijze van evaluatie wordt gespecificeerd in elke actiefiche opgenomen in resultaatgebied 4.
2. De ondersteuning komt tegemoet aan de noden en behoeften van de relevante intermediairs.
3. De ondersteuning gebeurt vraag- en aanbod gestuurd;
 - Indicator 1: Het EVV past het aanbod aan i.f.v. de vraag bij intermediairs.
4. De relevante intermediairs kennen het aanbod;
 - Indicator 2: Bij de doelgroep wordt nagegaan of ze het aanbod kennen door dit te bevragen tijdens evaluatiemomenten.
5. De relevante intermediairs maken gebruik van het aanbod;
 - Indicator 3: Bij de doelgroep wordt nagegaan of ze gebruik maken van het aanbod.
 - Indicator 4: Bij de doelgroep wordt nagegaan of ze tevreden zijn over het aanbod door dit te bevragen tijdens evaluatiemomenten.
6. De implementatie van methodieken gebeurt laagdrempelig, begrijpelijk en toegankelijk.
7. Bij de implementatie van methodieken worden zorgaanbieders betrokken;
 - Indicator 5: Er wordt rekening gehouden met de inbreng van hun expertise.
 - Indicator 6: Zorgaanbieders worden blijvend inhoudelijk ondersteund en opgevolgd.

4.1 ONDERSTEUNEN VAN DE UITVOERING VAN METHODIEKEN DOOR HET OPLEIDEN VAN INTERMEDIARIS EN LOGO'S

4.1.1 Samenwerking met Domus Medica

Wat	Het EVV biedt inhoudelijke ondersteuning aan Domus Medica in het kader van de implementatie van de richtlijnen valpreventie die het EVV in samenwerking met haar partners ontwikkelde. Domus Medica heeft de leiding over deze aspecten en het EVV ondersteunt hen hierin.
Doelgroep	Huisartsen.
Door wie	Domus Medica, EVV voorzitter, ondervoorzitter, medewerkers, PvhS.
Hoe	Afstemming met Domus Medica, telefonisch, via mail of via overleg: <ul style="list-style-type: none">- Domus Medica neemt deel aan de stakeholdersgroep van het pilootproject 'Implementatie van valpreventiemaatregelen in de thuiszorg'.- Domus Medica neemt deel aan de richtlijnontwikkelingsgroep voor de update van de praktijkrichtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra: praktijkrichtlijn voor Vlaanderen (Milisen et al., 2012)
Wanneer	Op vraag van Domus Medica.
Evaluatiecriteria	2,3,6,7
Indicatoren	1,5,6
Resultaten	LOK-pakket <p>Bij Domus Medica ging er in 2021 één vorming door omtrent de implementatie van het praktijkinstrument val- en fractuurpreventie, via het LOK-pakket. Een van de oorzaken waarom er slechts één vorming plaatsvond was dat het RIZIV online LOK niet wou erkennen in 2020 en ter compensatie in 2021 gratis creditpoints heeft gegeven. Hierdoor waren er minder aanvragen in 2021 en bovendien waren de thema's zeer divers.</p> Overleg Domus Medica <p>Op 13/07/2021 had het EVV met Domus Medica een overleg om de gezondheidsgids, de gezondheidsmatrix voor valpreventie en de verdere acties van het jaarplan 2021 te bespreken.</p>

4.1.2 Vorming 65+ en mantelzorgers en groepsessie 'Blijf valangst de baas'

Wat	Het EVV biedt, op vraag van de Logo's, inhoudelijke ondersteuning in het kader van het vormingsaanbod voor 65-plussers en hun mantelzorgers of familie. Deze vorming beschikt over een optioneel, bijkomend presentatieonderdeel omtrent valangst, ontwikkeld door het EVV in het kader van de Week van de Valpreventie 2019. Daarnaast zal het EVV inhoudelijke ondersteuning bieden aan de Logo's omtrent de groepsessies 'Blijf valangst de baas' waarvoor de groepsleiders werden opgeleid in een training van het EVV. De Logo's hebben de leiding over de pool van lesgevers en groepsleiders en dragen de
------------	--

verantwoordelijkheid om de eigen lesgevers en groepsleiders actief op te volgen.

Doelgroep	Logo's, 65+'ers en mantelzorgers.
Door wie	- Inhoudelijke ondersteuning: EVV-voorzitter, medewerkers, PvhS en het Vlaams Instituut Gezond Leven. - Organisatie en coördinatie: Logo-medewerkers valpreventie.
Hoe	Afstemming met de Logo's, telefonisch, via mail of via overleg.
Wanneer	Op vraag van de Logo's.
Evaluatiecriteria	2,3,6,7
Indicatoren	1,4,5,6
Resultaten	In 2021 werden er in totaal 18 vormingen voor 65+ en mantelzorgers aangevraagd. Hiervan werden er 10 geannuleerd wegens de COVID-19 pandemie. Daarnaast vond er één reeks groepssessies 'Blijf valangst de baas' plaats, één bewegingssessie voor ouderen en één vorming 'laat angst om te vallen je leven niet bepalen'. Tot slot waren er twee aanvragen voor de workshop 'Het grote valpreventiespel' en werden er vier online webinars rond vier verschillende valrisicofactoren georganiseerd.

Ten gevolge van de aanhoudende COVID-19 pandemie blijkt het uitermate moeilijk om de groepssessie 'Blijf valangst te baas' te organiseren.

4.1.3 Multidisciplinair opleidingsprogramma

Wat	<p>Vanwege het succes van de eerste drie edities van de opleiding 'Expert valpreventie bij ouderen' en het groot aantal geïnteresseerde zorgverleners, organiseert het EVV een vierde editie in 2021. De opleiding heeft als doel de deelnemers kennis en vaardigheden omtrent val- en fractuurpreventie bij te brengen zodat zij zich op een kwaliteitsvolle wijze kunnen engageren om valpreventie in de praktijk te implementeren; eveneens patiënten en collega's inspireren om met deze problematiek actief aan de slag te gaan. Daarnaast heeft de opleiding als doel het huidige netwerk van experts val- en fractuurpreventie uit te breiden. De opleiding duurt 4 dagen, verspreid over ongeveer 9 maanden, en bestaat uit een truncus communis, aangevuld met verschillende praktijkmodules waarbij deelnemers kunnen aansluiten op basis van hun discipline en interesse. Voor het verzorgen van de lessen doet het EVV gedeeltelijk beroep op externe lesgevers. Deelnemers ontvangen na de opleiding en na een geslaagde eindopdracht een getuigschrift.</p> <p>Het EVV zal in het kader van deze opleiding de volgende acties ondernemen:</p> <ul style="list-style-type: none">- Afronding editie 2020 (evaluatie, getuigschrift opsturen, expertnetwerk opzetten)- Organisatie editie 2021 (update inhoud en bijhorende presentaties, uitwerking lesdagen en bijhorende opdrachten,
------------	--

administratieve taken, regeling praktische zaken, opstellen van evaluatieformulieren, ...)

- Promotie voeren editie 2022
- Start organisatie editie 2022 (update inhoud en bijhorende presentaties, uitwerking lesdagen en bijhorende opdrachten, administratieve taken, regeling praktische zaken, opstellen van evaluatieformulieren, ...)

Doelgroep	Professionele zorgverleners in de thuissetting en woonzorgcentra (huisartsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten, verpleegkundigen, apothekers, ...).
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, medewerkers, PvhS en andere experts.
Hoe	<ul style="list-style-type: none"> - Het EVV voorziet een meerdaagse opleiding (4 dagen), gegeven door experts. - Bijsturen en aanpassen van opleidingsdagen in functie van feedback van deelnemers editie 2020 (evaluatie). - Promotie en communicatie verloopt via website, sociale media en e-mail. - Ad hoc en op vraag van externe lesgevers kunnen voorbereidende overlegmomenten ingepland worden. - Via persoonlijk overleg en per mail zullen afspraken tussen het EVV en de lesgevers gemaakt worden. - <u>Het volledige opleidingsprogramma</u> kan geraadpleegd worden op de website van het EVV.
Wanneer	Data kunnen wijzigen i.f.v. beschikbaarheid van lesgevers: <ul style="list-style-type: none"> - Dag 1: 23 maart 2021 (online) - Dag 2: 1 juni 2021 (online) - Dag 3: 19 oktober 2021 - Dag 4: 7 december 2021 (online)
Evaluatiecriteria	1,2,3,4,5,6
Indicatoren	1,2,3,4
Resultaten	<p>Afronding editie 2020</p> <p>Het EVV stelde een evaluatiefiche op om de eindopdrachten van de deelnemers objectief te beoordelen aan de hand van vooropgestelde criteria. In totaal slaagden 45 deelnemers voor de eindopdracht in eerste zit, 3 deelnemers kregen een herkansing op de online kennistest en slaagden nadien voor de eindopdracht. Vier deelnemers kregen een herkansing op de mondelinge presentatie, waarvan 2 deelnemers ingingen op dit aanbod. In totaal ontvingen 50 deelnemers het opleidingsgetuigschrift.</p> <p>Opleidingseditie 2021</p> <p>Vorbereiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De opleiding 'editie 2020' werd geëvalueerd en aangepast waar nodig. De syllabus werd geüpdatet, eveneens de presentaties die door het EVV verzorgd worden.

- In totaal schreven 50 deelnemers zich in voor de opleiding 'editie 2021'.

Lesdag 1 - 23/03/2021

- Volgende acties werden uitgevoerd voor lesdag 1: update en opmaak van presentaties, screencasts, draaiboek, handleidingen (Toledo, Blackboard Collaborate en lesdag 1) aanwezigheidslijst en aanwezigheidsattesten, evaluatieformulier, aanmaken van elektronische leeromgeving en accounts voor deelnemers, communicatie met deelnemers, goedkeuring accreditering Pro-Q-Kine.
- De eerste lesdag ging online door, en dus niet op locatie. 50 deelnemers schreven zich in voor de opleiding. 34 deelnemers vulden het online evaluatieformulier in. De resultaten worden [hier](#) weergegeven.

Lesdag 2 – 01/06/2021

- Volgende acties werden uitgevoerd voor lesdag 2: update en opmaak van presentaties, draaiboek voor deelnemers en externe sprekers, handleidingen voor deelnemers (lesdag 2) en externe sprekers (Blackboard Collaborate en Toledo), aanwezigheidslijst en aanwezigheidsattesten, evaluatieformulier, communicatie met deelnemers en sprekers, uitbetaling sprekers.
- De tweede lesdag ging online door, en dus niet op locatie. 36 deelnemers vulden het online evaluatieformulier in. De resultaten worden [hier](#) weergegeven.

Lesdag 3 – 19 /10/2021

- Volgende acties werden uitgevoerd voor lesdag 3: update en opmaak van presentaties, (individuele) dagplanning voor deelnemers en externe sprekers, evaluatieformulier, communicatie met deelnemers en sprekers, regeling praktische aspecten (locatie, catering, aanwezigheidslijsten en attesten, bewegwijzering en onthaalmapjes)
- De derde lesdag ging op locatie door. 36 deelnemers vulden het evaluatieformulier in. De resultaten worden [hier](#) weergegeven.

Lesdag 4 – 07/12/2021

- Volgende acties werden uitgevoerd voor lesdag 4: update en opmaak van presentaties, (individuele) dagplanning voor deelnemers en externe sprekers, handleiding voor deelnemers (lesdag 4) en externe spreker (Blackboard Collaborate), aanwezigheidsattesten, evaluatieformulier, communicatie met deelnemers en spreker, uitbetaling spreker
- De vierde lesdag ging online door, en dus niet op locatie. 27 deelnemers vulden het evaluatieformulier in. De resultaten worden [hier](#) weergegeven.

Vorbereiding editie 2022

- Aankondiging nieuwe editie via nieuwsbrief, website en sociale media (05/06/2021).
- Opening en bekendmaking inschrijvingen via mail (externe partners en PvhS) (21/10/2021), website (21/10/2021), nieuwsbrief (21/10/2021 en 27/10/2021) en sociale media (21/10/2021).
- Updaten flyer en programmaboekje.

4.1.4 Expertennetwerk Valpreventie

Wat

Het expertennetwerk bestaat uit een groep van experts die een specifieke en meerdaagse opleiding bij het EVV hebben gevolgd en hiervoor een getuigschrift hebben behaald. Bovendien heeft elke expert binnen dit netwerk zijn eigen expertise (afhankelijk van de door hem/haar gevolgde basisopleiding) en is deze bereid om kennis en vaardigheden inzake val- en fractuurpreventie te willen verspreiden o.a. door het geven van vormingen en advies of het ondersteunen van de implementatie ervan. De contactgegevens worden opgenomen op de website van het EVV en de sociale kaart zodat diverse organisaties en burgers deze experts kunnen contacteren. Daarnaast kunnen de experts onderling informatie uitwisselen en expertise vanuit de praktijk verlenen aan het EVV. Dit expertennetwerk wordt geüpdatet door middel van verplicht te volgen intervisiemomenten, bijscholingen of andere voorwaarden, opgesteld en gecommuniceerd aan het expertennetwerk door het EVV

Het EVV zal in het kader van het expertennetwerk de volgende acties ondernemen:

- Monitoren activiteit (vormingen en andere initiatieven) expertennetwerk 'valpreventie bij ouderen'.
- Experts community via online platform beheren voor stimulatie van onderlinge interactie tussen experts en het EVV.
- Organisatie intervisiemoment voor 'Experts valpreventie bij ouderen'.

Doelgroep

Professionele zorgverleners in de thuissetting en woonzorgcentra (huisartsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten, verpleegkundigen, apothekers, ...).

Door wie

EVV voorzitter, ondervoorzitter, medewerkers, PvhS en andere experts.

Hoe

- Organiseren intervisiemoment
- Onderhouden van een experts community via een online platform
- Opvragen informatie m.b.t. activiteit binnen het expertennetwerk (2*/jaar)
- Onderhouden van expertennetwerk op website EVV

Wanneer

- Intervisiemoment in 2021
- Experts community en expertennetwerk op website: continue opvolging via online platform en website

- Opvragen informatie: eenmaal in het voorjaar en eenmaal in het najaar

Evaluatiecriteria	1,2,3,4,5,6
Indicatoren	1,2,3,4
Resultaten	Lancering vernieuwd concept

Het vernieuwde concept (doelstellingen en voorwaarden) van het expertennetwerk Valpreventie werd op 1/02/2021 schriftelijk gecommuniceerd aan de experts die nog steeds bereid zijn deel uit te maken van dit netwerk. In het kader hiervan werd er voor elke expert een fiche aangemaakt, zichtbaar op www.valpreventie.be. Via de website kunnen externen de experts contacteren en beroep doen op hun diensten, waaronder ondersteuning, adviesverlening en het geven van vormingen of uitwerken van initiatieven inzake val- en fractuurpreventie. Daarnaast werd er een nieuw communicatieplatform opgesteld (via Toledo) waar informatiedeling tussen experts onderling en het EVV mogelijk is.

Monitoring expertennetwerk

- In 2021 maakten 88 personen deel uit van het vernieuwde Expertennetwerk Valpreventie. Dit expertennetwerk bestaat uit verschillende expertisegebieden: 'Vorming en advies' & 'Implementatie van valpreventie maatregelen'. In het expertisegebied 'Vorming en advies' zaten 76 experts, waarvan 35 nieuwe experts uit de opleiding 'Expert valpreventie bij ouderen, editie 2020'. In het expertisegebied 'Implementatie van valpreventie maatregelen', zaten 5 experts. Zeven experts vielen onder beide expertisegebieden.

- Van de 88 personen, gaven 81 experts aan op de sociale kaart te willen staan. De gegevens werden op 26/02/2021 doorgegeven aan het Vlaams Agentschap. Op 23/03/2021 ontving het EVV bericht dat de gegevens op de sociale kaart zichtbaar zijn.
- Om de jaarlijkse vormingen en initiatieven inzake val- en fractuurpreventie en bijhorende informatie door te geven aan het EVV, werd er een nieuw sjabloon opgemaakt voor de experts. Zij gaven 94 vormingen rond valpreventie, verspreid in Vlaanderen. Zo was er ongeveer een bereik van 12013 deelnemers. 21 vormingen waren gericht op ouderen en mantelzorgers, 51 vormingen op zorgverleners en 21 vormingen op andere doelgroepen zoals poetshulp en directie. 17 vormingen werden geannuleerd wegens COVID-19. Daarnaast zetten deze experts nog 194 initiatieven op rond valpreventie waaronder advies rond

implementatie en acties rond de Week van de Valpreventie. 92 initiatieven waren gericht op ouderen en mantelzorgers, 69 initiatieven op zorgverleners en 33 initiatieven op andere doelgroepen. 4 initiatieven werden geannuleerd wegens COVID-19.

- Om de kennis van de experts up-to-date te houden en de interactie binnen het netwerk te verhogen, dienden de experts minimum drie van de volgende vier opdrachten, opgesteld door het EVV, in 2021 uit te werken.
 - De eerste opdracht (het bekijken van een webinar 'Predicting falls in nursing homes: A prospective multicenter cohort study comparing fall, history, clinical judgment, the CaHERiS and the FRiCA', gegeven door dr. Ellen Vlaeyen en het beantwoorden van 5 meerkeuzevragen) werd op 23/02/2021 bekendgemaakt. 57 experts dienden deze opdracht in.
 - De tweede opdracht (registreren en deelnemen aan minstens één opdracht van de Week van de Valpreventie 2021) werd op 10/03/2021 bekendgemaakt. In totaal voerden 59 experts deze opdracht uit.
 - De derde opdracht (het bekijken van drie video's van het EU Falls Festival en beantwoorden van zes meerkeuzevragen) werd op 1/09/2021 bekendgemaakt. In totaal voerden 60 experts deze opdracht uit.
 - De vierde opdracht (het beantwoorden van vijf meerkeuzevragen over de update van de richtlijn valpreventie van de woonzorgcentra, toegelicht tijdens de intervisie), werd op 5/12/2021 bekendgemaakt. In totaal namen 33 experts deel aan deze opdracht.

Intervisie expertennetwerk

Op 23/11/2021 en 30/11/2021 ging de intervisie (online) door voor het Expertennetwerk Valpreventie. 57 experts namen deel. Tijdens de intervisiedag werd de update van de richtlijn valpreventie in WZC toegelicht. Daarnaast wisselden de experts ook onderling ervaringen uit rond specifieke topics (het reflecteren over een casus vanuit de praktijk, het reflecteren over succeservaringen in het kader van een getroffen initiatief rond valpreventie, het bespreken van het expertennetwerk, de opdrachten en de voorwaarden).

Ter voorbereiding van deze intervisie werden volgende acties uitgevoerd:

- Ontwikkeling van presentaties, evaluatieformulier
- Communicatie omtrent intervisie en verdere opvolging.
- Regeling praktische aspecten: opmaak aanwezigheidslijsten en attesten, online evaluatieformulier. 38 deelnemers vulden het evaluatieformulier in. De resultaten worden hier weergegeven.

4.2 PRODUCEREN EN TER BESCHIKKING STELLEN VAN ONDERSTEUNINGSMIDDELEN¹⁰ DIE HOREN BIJ DE ZELF ONTWIKKELDE METHODIEKEN VOOR INTERMEDIARS EN EINDDOELGROEP

4.2.1 Produceren van ondersteuningsmiddelen

Wat	Het ontwikkelen, versturen en online aanbieden van materialen/ondersteuningsmiddelen die horen bij de EVV-methodieken voor intermediairs en einddoelgroepen: zie 2.2.1 . Deze materialen kunnen dan worden gedissemineerd (Week van de Valpreventie, advies bij onderwijs, ...) en geïmplementeerd (procesbegeleiding val- en fractuurpreventie in Vlaamse woonzorgcentra, de multidisciplinaire opleiding 'Expert valpreventie bij ouderen', Vlaamse Otago opleiding, project 'Implementatie van valpreventiemaatregelen in de thuiszorg: BE-EMPOWERed-programma ...).
Doelgroep	Professionele zorgverleners in de thuissetting en woonzorgcentra (huisartsen, kinesitherapeuten, ergotherapeuten, verpleegkundigen, apothekers, ...) en de algemene bevolking (in het bijzonder 65-plussers, hun mantelzorgers en familie).
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, medewerkers, PvhS, externe partners.
Hoe	In functie van de beschikbare budgetten afgestemd op de methodieken en ondersteuningsmiddelen.
Wanneer	Afhankelijk van de nood aan bepaalde methodieken en ondersteuningsmiddelen.
Evaluatiecriteria	2,3,5,6
Indicatoren	1,3,4
Resultaten	Vlaams Otago oefenprogramma: zie 4.3.3 BE-EMPOWERed programma voor de implementatie van valpreventie interventies in de thuissetting: zie 2.2.1 en 0 Ontwikkeling werkfiche richtlijn valpreventie in de thuissetting: zie 0

4.3 INSTAAN VOOR OF BEWAKEN VAN DE KWALITEITSBORGING VAN DE TOEPASSING VAN DE METHODIEKEN

4.3.1 Ondersteunen en bevorderen van de implementatie van de valpreventiemaatregelen in WZC

Wat	In het kader van het project 'Procesbegeleiding voor preventie binnen Zorg & Welzijn' zal het EVV volgende acties ondernemen: Het EVV promoot het project ' Procesbegeleiding voor preventie binnen Zorg & Welzijn '.
------------	--

¹⁰ Dit omvat zowel materialen alsook diensten.

Het werven van procesbegeleiders val- en fractuurpreventie indien bijkomende procesbegeleiders nodig zijn.

Het toewijzen van procesbegeleiders aan woonzorgcentra die aan de voorwaarden voor deelname voldoen.

Het aanbieden van een thema-specifieke opleiding voor de procesbegeleiders waarin de praktijkrichtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra, het implementatieplan voor implementatie van val- en fractuurpreventie in woonzorgcentra en het draaiboek voor procesbegeleiders worden toegelicht.

Het ter beschikking stellen van de praktijkrichtlijn, het implementatieplan en de bijhorende tools aan Vlaamse woonzorgcentra en procesbegeleiders.(3, 4)

Het opvolgen van de procesbegeleiding val- en fractuurpreventie binnen de deelnemende woonzorgcentra i.k.v. kwaliteitsbewaking.

Organisatie van een intervisie voor procesbegeleiders val- en fractuurpreventie in samenwerking met het Vlaams Instituut Gezond Leven.

Organisatie van een thema-specifieke intervisie voor deelnemende woonzorgcentra in samenwerking met het Vlaams Instituut Gezond Leven.

Het rapporteren omtrent de procesbegeleiding aan het Vlaams Instituut Gezond Leven o.b.v. de gemaakte afspraken omtrent registratie en rapportering in de maandelijkse stuurgroep.

Doelgroep	Vlaamse WZC.
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, medewerkers, PvhS, Vlaams Instituut Gezond Leven, stuurgroep procesbegeleiding in woonzorgcentra.
Hoe	<ul style="list-style-type: none">- Stuurgroep procesbegeleiding in woonzorgcentra.- Een thema-specifieke opleiding val- en fractuurpreventie voor procesbegeleiders- Opvolging van procesbegeleiders val- en fractuurpreventie:<ul style="list-style-type: none">• Thema-specifieke verslagen per implementatiestap aan EVV• Algemeen kwartaalverslag voor kwaliteitsbewaking aan Vlaams Instituut Gezond Leven• Telefonische opvolging van de procesbegeleiders- Intervisie voor procesbegeleiders i.s.m. Vlaams Instituut Gezond Leven- Intervisie voor deelnemende woonzorgcentra i.s.m. Vlaams Instituut Gezond Leven- Adviesverlening op vraag van woonzorgcentra die met het implementatieplan maar zonder procesbegeleider werken
Wanneer	Januari – december 2021.
Evaluatiecriteria	1,2,3,6,7
Indicatoren	3, 4, 5, 6

Resultaten

Stuurgroep procesbegeleiding voor preventie binnen Zorg & Welzijn

- 15/01/2021: In deze stuurgroep werd de kwartaaluitbetalingen van het 4de kwartaal 2020 besproken. Daarnaast werd de planning voor 2021 en het verloop van het project procesbegeleiding besproken.
- 12/02/2021: De nieuwe methodiek WZC ventileren en verluchten werd toegelicht door het Agentschap Zorg en Gezondheid 'Algemene preventie'. Het voortgangsrapport 2020 werd doorsproken.
- 19/03/2021: In deze stuurgroep werden de verschillende puzzels overlopen. Daarnaast werd er een update gegeven over de thema-specifieke en generieke opleidingen. De communicatiestrategie voor de oproep naar nieuwe WZC werd in de stuurgroep besproken. Als laatste werd er van gedachten gewisseld over hoe de partnerorganisaties de procesbegeleiders kunnen blijven motiveren doorheen COVID-19.
- 30/04/2021: Bespreking van de puzzel, de kwartaaluitbetalingen 1ste kwartaal 2021, de aanwezigheidsattesten vorming voor personeelsleden WZC en de planning voor de thema-specifieke en generieke opleidingen.
- 25/06/2021: Bespreking puzzel, communicatiegolf en capaciteit procesbegeleiders.
- 14/09/2021: Bespreking van de promocampagne in september, de themaspecifieke en generieke opleidingen en de intervisie voor WZC.
- 22/10/2021: Bespreking van de inschrijvingen van WZC, de promocampagne, de themaspecifieke en generieke opleiding en de intervisie voor WZC.
- 26/11/2021: Opvolging van de inschrijvingen van de WZ en de bespreking van de financiering van de procesbegeleiders, intervisie procesbegeleiders en WZC en de kwartaaluitbetalingen van het 3de kwartaal.
- 17/12/2021: Bespreking inschrijvingen WZC, verlenging project, procesbegeleiders financiering en de themaspecifieke en generieke opleiding.

Overleg met de partner organisaties

- 10/05/2021: Werkoverleg heropstart project procesbegeleiding. Algemene brainstorm.
- 27/05/2021: Werkoverleg heropstart project procesbegeleiding. Bespreken plan van aanpak.
- 18/06/2021: Werkoverleg heropstart project procesbegeleiding. Bespreken plan van aanpak.
- 02/08/2021: Werkoverleg heropstart project procesbegeleiding en intervisie WZC.
- 19/11/2021: Werkoverleg financiering procesbegeleiders. In dit overleg was het Vlaams Agentschap ook aanwezig.

- 24/11/2021: Werkoverleg intervisie WZC.

Werving procesbegeleiders

Op 18/01/2022 beschikte het EVV over 26 procesbegeleiders val- en fractuurpreventie. Van deze groep zijn er 8 actief, 8 staan o.w.v. de COVID-19 pandemie op non-actief en 10 procesbegeleiders dienen de generieke en/of thema-specifieke opleiding nog te volgen.

Opleiding procesbegeleiders

In het kader van het opleiden van procesbegeleiders werd er een opleidingscyclus georganiseerd. Hiervan worden telkens 2 dagen met een meer algemene focus georganiseerd door het Vlaams Instituut Gezond Leven. De thema-specifieke opleiding voor val- en fractuurpreventie bestaat uit drie dagen georganiseerd door het EVV. Deze thema-specifieke opleiding werd op de volgende momenten aangeboden: 15/11/2021, 17/11/2021 en 18/11/2021. Je kan Evaluatie themaspecifieke opleiding procesbegeleiders [hier](#) terugvinden.

Intervisie voor procesbegeleiders

De eerste intervisie heeft plaatsgevonden op 25/05/2021. In totaal namen er 7 procesbegeleiders deel. In deze intervisie werden de verschillende stappen van het implementatieplan nog een keer doorlopen. De procesbegeleiders hadden per stap een 'good practice' uitgewerkt. Op deze manier werden waardevolle ervaringen uitgewisseld. De evaluatie van de intervisie staat in [bijlage](#). De tweede intervisie voor procesbegeleiders vond, samen met de intervisie van het expertennetwerk, plaats op 23 en 30/11/2021. In totaal namen er 6 procesbegeleiders deel aan de intervisie in het najaar. Tijdens deze intervisie werd een voorsmaakje gegeven over de inhoud van de update van richtlijn voor valpreventie in WZC. Daarnaast werd er een boeiende discussie gehouden over de financiering van procesbegeleiders. De evaluatie van deze intervisie staat in [bijlage](#).

Procesbegeleiders val- en fractuurpreventie in Vlaamse woonzorgcentra

Op 18/01/2022 begeleidden 8 (van de 26) procesbegeleiders implementatieprocessen in 54 WZC verspreid over Vlaanderen. Op 18/01/2022 stonden er 19 WZC 'on hold' door COVID-19, in totaal waren er 18 WZC lopende, 8 trajecten dienen nog op te starten, 1 WZC heeft het traject volledig afgerond en 8 trajecten zijn vroegtijdig gestopt.

Ondersteuning procesbegeleiders

Om de 3 maanden worden alle actieve procesbegeleiders telefonisch gecontacteerd door een stafmedewerker van het EVV. De verschillende trajecten worden dan uitvoerig doorsproken. Daarnaast krijgt de procesbegeleiders advies van de stafmedewerker van het EVV. Buiten

deze telefonisch contactmomenten is het EVV elke dag bereikbaar via mail of telefoon.

Intervisie WZC

Op 25 november 2021 werd voor de eerste keer een virtuele intervisie georganiseerd voor de deelnemende woonzorgcentra aan het project procesbegeleiding. In totaal waren er 2 WZC aanwezig voor het thema valpreventie. Hoofdzakelijk vanwege covid-gerelateerde redenen waren er veel last-minute afzeggingen.

4.3.2 Ondersteunen en bevorderen van de implementatie van de valpreventie interventies in de thuissetting

Wat	In 2021 zullen de voorbereidingen worden getroffen voor het pilootproject 'Implementatie van valpreventiemaatregelen in de thuiszorg'. Deze acties kaderen in een doctoraatstraject met focus op de implementatie van valpreventiemaatregelen in de thuissetting dat aan het EVV zal worden uitgevoerd.
Doelgroep	Professionele zorgverleners in de thuissetting, beleidsmakers en de algemene bevolking (meer in het bijzonder 65-plussers met een verhoogd valrisico).
Door wie	EVV-voorzitter, medewerkers, PvhS en leden van de stakeholdersgroep.
Hoe	<ul style="list-style-type: none"> - Voorbereiden evaluatie BE-EMPOWERed programma voor de implementatie van valpreventie interventies in de thuissetting: <ul style="list-style-type: none"> • Aanvraag Ethische commissie • Selectie van de eerstelijnszone waar het pilootproject kan plaatsvinden • Afstemming met de eerstelijnszone waar het pilootproject kan plaatsvinden • Uitnodigen doelgroep en toelichting geven pilootproject • Ontwikkelen van documenten en platform voor gegevensverzameling en opvolging pilootproject
Wanneer	2021: Voorbereidingen pilootproject.
Evaluatiecriteria	1,2,4,6,7
Indicatoren	2, 3, 4, 5
Resultaten	<p>BE-EMPOWERed programma voor de implementatie van valpreventie interventies in de thuissetting (zie ook: 0)</p> <ul style="list-style-type: none"> - In het kader van het pilootproject werd er reeds contact opgenomen met een eerstelijnszone 'Schelde en Leie'. Binnen deze eerstelijnszone is er een werkgroep rond valpreventie actief. Het EVV is nauw betrokken bij deze werkgroep. Op 26/01/2021, 25/03/2021, 18/05/2021, 16/08/2021, 14/09/2021 en 14/12/2021 was het EVV aanwezig op de vergaderingen van deze werkgroep. - Het opzet van de pilootstudie (gegevensverzameling) werd reeds besproken binnen de onderzoeksgroep.

- Op 29/04/2021 heeft het EVV een webinar gevolgd over een datamanagement tool, om op een veilige manier gegevens te verzamelen.

4.3.3 Ondersteunen en bevorderen van de implementatie van de valpreventiemaatregelen in de thuissetting: Otago-uitrol in Vlaanderen

Wat

De ontwikkeling en uitrol van een "Vlaamse" Otago-methodiek (VL-Otago): Otago is een internationaal gerenommeerd en gevalideerd oefenprogramma dat specifiek is ontwikkeld om valincidenten te voorkomen. Het bestaat uit een reeks spierversterkende en evenwichtsoefeningen die, mits enige supervisie en coaching, makkelijk individueel of in groep kunnen worden uitgevoerd. Het bewegingsgerichte oefenprogramma zet sterk in op de risicofactor mobiliteit, evenwicht en spierkracht, een van de belangrijkste risicofactoren in valproblematiek. Om een goede implementatie te kunnen bewerkstelligen, paste het EVV samen met een expertgroep, het Otago oefenprogramma en het hier bijhorende begeleidingstraject, aan de Vlaamse context aan. Het EVV organiseert in 2021 de eerste opleiding tot Vlaamse Otago instructeur, waarbij kinesitherapeuten en bewegingswetenschappers in een 2,5-daagse opleiding inzicht, kennis en vaardigheden verwerven om "VL-Otago" in de praktijk te implementeren en het Vlaamse oefenprogramma aan thuiswonende ouderen aan te bieden. In 2021 zal er één opleiding georganiseerd worden voor maximum 12 deelnemers. Wegens huidige interesse in de opleiding (voornamelijk van deelnemers van het Expertennetwerk Valpreventie) zal er geen uitgebreide promotie gevoerd worden. De kostprijs voor deelname aan de opleiding zal tussen de €500-600 zijn. Deze inkomsten gaan rechtstreeks naar het EVV. Accreditatie voor kinesitherapeuten wordt aangevraagd. De opleiding is zeer praktijkgericht en kan enkel "fysiek" (niet online) plaatsvinden.

- De Vlaamse Otago methodiek is de volledige eigendom van het EVV, wat betekent dat de organisatie van opleidingen tot Vlaamse Otago instructeur de verantwoordelijkheid van het EVV is. Enkel voor het geven en evalueren van de opleidingen tot instructeur, kan het EVV (één van) de Vlaamse Otago hoofddocenten inschakelen. Momenteel zijn er 4 hoofddocenten in Vlaanderen die een geldig getuigschrift hebben om de opleiding te mogen geven: Koen De Weerd, Lou Verstraete, Lenore Dedeyne en Julie Meurrens (EVV). Het EVV zal de hoofddocent een sprekersvergoeding (€1200/dag, inclusief vervoersonkosten) uitbetalen voor het geven van de opleiding. Voor de eerste editie van de opleiding in het najaar 2021, zal medewerker Julie Meurrens van het EVV, ook zelf de opleiding geven (zij krijgt geen sprekersvergoeding). Het EVV zal in 2021 de opleiding dus organiseren en geven, hierover promotie voeren en de opleiding evalueren en aanpassen vooraleer een

volgende editie te organiseren (in 2022). De opgeleide Vlaamse Otago instructeurs, zullen de mogelijkheid krijgen om toe te treden tot het Expertennetwerk Valpreventie. Zie ook [4.1.4](#).

Doelgroep	Professionele zorgverleners in de thuissetting en de algemene bevolking (meer in het bijzonder 65-plussers met een verhoogd valrisico).
Door wie	EVV voorzitter, ondervoorzitter, medewerkers, PvhS.
Hoe	<ul style="list-style-type: none"> - Het EVV voorziet een meerdaagse opleiding (2,5 dagen), waarvan de eerste editie gegeven zal worden door een Otago-hoofddocent van het EVV (administratieve taken, regeling praktische zaken zoals catering, opstellen evaluatieformulieren, aanwezigheidsattesten, accreditering, ...) - Evaluatie van de meerdaagse opleiding, in samenspraak met TG Otago. - Afstemming en duidelijke afspraken tussen Otago-hoofddocenten en het EVV voor het geven van de opleiding tot VL-Otago instructeur - Bijsturen en aanpassen van opleidingsdagen in functie van feedback (evaluatie) van de deelnemers van de eerste editie. - Opzetten van een expertennetwerk VL-Otago voor onderlinge communicatie tussen VL-Otago instructeurs, VL-Otago hoofddocenten en EVV - Opvragen informatie m.b.t activiteit binnen het expertennetwerk (2x/jaar) - Onderhouden van expertennetwerk, expertisegebied VL-Otago op website EVV
Wanneer	<ul style="list-style-type: none"> - Voorbereidingen opleiding: voorjaar 2021 - Vlaamse opleiding tot Otago-instructeur: 05/10/2021, 11/10/2021 en 26/10/2021 - Evaluatie opleiding, afstemming met VL-Otago hoofddocenten en opzetten en onderhouden Vlaams Otago netwerk: najaar 2021
Evaluatiecriteria	1,2,4,6,7
Indicatoren	2, 3, 4, 5
Resultaten	<p>Opleiding tot Vlaamse Otago instructeur</p> <ul style="list-style-type: none"> - Op 10/03/2021 en 02/04/2021 werd de opleiding tot Vlaamse Otago instructeur bekendgemaakt aan het Expertennetwerk Valpreventie en de partners van het EVV (via nieuwsflash). - Op 30/03/2021 vond een overleg plaats met de themagroep omtrent de verdere invulling, het programma en de evaluatiecriteria van de opleiding tot Vlaamse Otago-instructeur. Er werd tevens een datum in het najaar vastgelegd met alle Vlaamse Otago hoofddocenten om een proefversie te doen van de opleiding en alles met elkaar af te stemmen. - Accreditering voor deze opleiding, werd op 03/05/2021 via Pro-Q-kine voor kinesitherapeuten aangevraagd. Op 06/05/2021 werd deze aanvraag aanvaard.

- Op 23/09/2021 ging er een testdag door met het EVV en de Vlaamse Otago hoofddocenten. Tijdens deze dag werden alle materialen (handboek en ondersteuningsmiddelen) uitvoerig besproken en werden de laatste beslissingen rond de opleiding genomen. Daarnaast werden concrete afspraken gemaakt tussen hoofddocenten en EVV.
- Op 5/10/2021, 11/10/2021 en 26/10/2021 ging de opleiding tot Vlaamse Otago instructeur door. 14 kinesitherapeuten en bewegingsexperten namen deel aan deze eerste editie. Praktische zaken werden per lesdag getroffen: opmaak van presentaties, handleiding, aanwezigheidslijst- en attesten, evaluatieformulier, communicatie met spreker en examinerator, uitbetaling. Voor de derde lesdag werd een Vlaamse Otago hoofddocent uitgenodigd die de instructeurs mee kwam beoordelen. Het evaluatieformulier werd door 14 instructeurs ingevuld (lesdag 1); 12 instructeurs (lesdag 2) en 9 instructeurs (lesdag 3). De resultaten worden overwegend goed tot zeer goed beoordeeld. Meer details worden [hier](#) weergegeven. De feedback werd meegenomen voor de herwerking van de materialen en lesdagen voor een volgende editie.
- Het Vlaams Otago netwerk werd opgericht. Deelnemers werden tijdens de opleiding op de hoogte gebracht van de voorwaarden en de meerwaarde om hiervan deel uit te maken. Het netwerk is bedoeld om de communicatie tussen instructeurs, hoofddocenten en EVV te bevorderen. Dit netwerk gaat officieel van start begin 2022 (conform de afspraken inzake het Expertennetwerk Valpreventie).

Implementatie van het Vlaams Otago oefenprogramma

Tijdens de eerste opleiding (lesdag 2) vond er een sessie plaats met de deelnemende instructeurs over hoe de implementatie van het Vlaams Otago oefenprogramma kan bewerkstelligd worden. De bevindingen worden meegenomen in de verdere aanpak van de implementatie van het oefenprogramma (in 2022).

4.4 EVALUEREN VAN DE EIGEN WERKING ROND DE ONDERSTEUNING VAN DE IMPLEMENTATIE VAN METHODIEKEN

4.4.1 Evalueren van de eigen werking van resultaatgebied 4

Doel Op basis van de evaluatiecriteria en de indicatoren zal een jaarlijkse evaluatie gebeuren van dit resultaatgebied.
De evaluatie zal o.a. gebeuren a.d.h.v. het jaarrapport ingediend bij het Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid (via bv. CIRRO).

BIJLAGEN

ADVIESVRAAG OMTRENT SCREENINGSINSTRUMENTEN VOOR VALLEN IN EEN ZIEKENHUIS - CLINIQUES UNIVERSITAIRES SAINT-LUC UCL BRUXELLES

Beste

Het screenen/inschatten van het valrisico voor patiënten in het ziekenhuis is niet evident. In de literatuur bestaan er heel wat screeningsinstrumenten, maar geen enkel heeft een goede predictieve waarde. Voor meer info <https://www.valpreventie.be/fag-valpreventie#hoe-kan-men-in-het-ziekenhuis-screenen-voor-oudere-patienten-met-een-hoog-valrisico>. Hetzelfde geldt voor ambulante patiënten. Weinig/geen evidentie voor goede screeningsinstrumenten. Daarom heeft men in UZ Leuven voor elk ambulante centrum zijn eigen risicogroepen bepaald en specifieke maatregelen daaraan gekoppeld. Hieronder - bij wijze van voorbeeld - wat wij vanuit de dienst geriatrie doen voor het geriatrisch dagziekenhuis:

Patiënt gerelateerd:

- Aan de patiënt wordt gevraagd om zich tijdens zijn bezoek aan het geriatrisch dagziekenhuis te laten vergezellen door een familielid of een naaste
- Bij rolstoel- en zetelgebruik: rem opzetten, zeker voor een patiënt opstaat of gaat zitten
- Aandacht voor aangepast schoeisel bij de patiënt en educatie hieromtrent mondeling, via een folder en informatieschermen
- Begeleiden van patiënt bij verplaatsingen:
- de minder mobiele patiënt zonder begeleider wordt door een onthaalmedewerker per rolstoel naar het dagziekenhuis gebracht
- het centraal patiëntenvervoer wordt ingeschakeld om patiënten te begeleiden van en naar onderzoeken
- de verpleegkundige van het dagziekenhuis toetst steeds af wanneer een patiënt naar een onderzoek kan gaan om aldaar lange wachttijden te vermijden; indien noodzakelijk kan de begeleider van de patiënt meegaan naar een onderzoek
- indien een patiënt met een externe vervoersmaatschappij naar het ziekenhuis komt zal deze de patiënt brengen en ophalen in het dagziekenhuis
- centraal patiëntenvervoer zal ingeschakeld worden om een patiënt indien noodzakelijk terug naar de hoofdingang van het ziekenhuis te begeleiden

Meer informatie over de andere ambulante centra kan u eventueel opvragen bij de voorzitter van de UZ Leuven werkgroep valpreventie (dhr. Koen Balcaen, in cc).

Vriendelijke groeten

ADVIESVRAAG OMTRENT DE EVALUATIE VAN HET VALRISICO BIJ PERSONEN MET EEN VERSTANDELIJKE HANDICAP

Graag willen we eerst het onderscheid tussen screening en assessment nog eens verduidelijken.

Tijdens een screening tracht men het valrisico te bepalen. U verwijst hiernaar met de vraag of er een methode is om een persoon te categoriseren in een bepaald risicoprofiel (vb. laag, gemiddeld of hoog valrisico). Een screening is bovendien minder van belang indien men bijvoorbeeld een doelgroep heeft waarvan verwacht kan worden dat iedereen een verhoogd risico heeft. Binnen woonzorgcentra is dat ook het advies. Men slaat de screening dan over en gaat direct over tot een multifactoriële evaluatie van risicofactoren. Bij personen met een verstandelijke handicap is er geen gevalideerde screeningsmethode maar weten we wel dat er een hoger valrisico is dan de algemene populatie (Finlayson et al. 2010). Jullie kunnen dus overwegen dezelfde strategie te hanteren en voor elke bewoner een multifactoriële evaluatie uitvoeren.

De multifactoriële evaluatie omvat het assessment van verschillende factoren die kunnen bijdragen aan het risico op vallen. Sommige van deze factoren kunnen wel apart gescreend worden. Een goed voorbeeld is de evaluatie van mobiliteit, kracht en balans d.m.v. de berg balance scale en de timed up and go test. Deze evaluatie kan aangeven of iemand hulpmiddelen nodig heeft om te staan of wandelen. De evaluatie zegt dus al iets over de risicofactor mobiliteit, kracht en balans en categoriseert de persoon specifiek voor deze risicofactor. Het kan dus wel een indicatie geven op een hoger of lager valrisico maar een absolute categorisatie van het totale valrisico is complexer daar meerdere factoren een rol spelen. U kan wel op basis van die assessment voor of na een val een trajectplan opstellen. Toch willen we de kanttekening maken dat bij valpreventie het belangrijk blijft om ook een multifactoriële interventie te verkiezen. Zoals eerder aangegeven is de aanleiding tot een val zelden het resultaat van 1 factor en zullen het aantal en de complexiteit van factoren worden toenemen naarmate de inwoner meer comorbiditeiten vertoont.

Voor jullie doelgroep kan verwacht worden dat die complexiteit enkel nog toeneemt. Bovendien is er op dit moment onvoldoende kennis om hier een duidelijk beeld over te scheppen. Een recente studie benadrukte nogmaals het belang van de noodzaak aan studies die valrisicofactoren bij personen met een verstandelijke handicap zou onderzoeken (Axom et al. 2019).

We adviseren dan ook om op dit moment de aanbevelingen uit onze richtlijnen te hanteren. Jullie centrum valt dan onder de categorie van het woonzorgcentrum waarbij elke bewoner bij voorkeur een multifactoriële evaluatie ondergaat. In de thuissetting kan u dan onderstaande methode hanteren om te screenen op het valrisico:

Wat is de beste methode om een verhoogd valrisico bij thuiswonende ouderen vast te stellen?

Aanbevelingen	GRADE
4.1 Bevraag regelmatig de valgeschiedenis bij ouderen.	1C
4.2 Onderwerp de oudere aan een multifactoriële evaluatie in volgende gevallen: <ul style="list-style-type: none">- bij aanmelding vanwege een valincident of valletsel,- of bij twee of meerdere valincidenten in het afgelopen jaar,- of in geval van gang- en/of evenwichtsproblemen.	1B
4.3 Wij suggereren om voorlopig terughoudend te zijn in het gebruik van zorgdomotica om te screenen naar een verhoogd valrisico.	2B

Tot slot komen we even terug op uw vraag met betrekking tot applicaties die het valrisico kunnen bepalen. Er zijn inderdaad nog geen gevalideerde applicaties op de markt. We hebben wel weet van enkele studies die trachten na te gaan of een zelfevaluatie d.m.v. een applicatie mogelijk is maar deze beperking zich voorlopig nog tot kleine populatiegroepen en zijn ook nog niet beschikbaar voor het brede publiek of in het Nederlands. Daar valproblematiek uitermate complex is (supra) verwachten we dat dit nog enige tijd zal vereisen om een toepassing te hebben die op een correcte wijze een inschatting kan maken voor een valrisico.

Referenties

- Axmon, A., Ahlström, G., and Sandberg, M. (2019) Falls resulting in health care among older people with intellectual disability in comparison with the general population. *Journal of Intellectual Disability Research*, 63: 193–204. 10.1111/jir.12564.
- Finlayson J., Morrison J., Jackson A., Mantry D. & Cooper S. A. (2010) Injuries, falls and accidents among adults with intellectual disabilities. Prospective cohort study. *Journal of Intellectual Disability Research* 54, 966–980.

Wij hopen dat u hiermee verder kan.

Met vriendelijke groeten

ADVIESVRAAG INZAKE VALPREVENTIE OP DE FIETS AAN DE POLITIE VAN HASSELT

Beste

Dank u wel om contact te nemen met het Expertisecentrum Val- en fractuurpreventie Vlaanderen.

Aangezien ongevallen of vallen met de fiets niet onder de valindicenten vallen waar ons expertise zich in specialiseert, valt dit niet onder onze bevoegdheid. Een valincident is gedefinieerd als "Een onverwachte gebeurtenis waarbij de oudere op de grond, vloer of een lager gelegen niveau terechtkomt." De incidenten die u beschrijft vallen bovendien eerder onder de categorie verkeersongevallen. Niet tegenstaande is ook deze categorie een belangrijke problematiek.

De acties die u opzet i.f.v. valpreventie met de fiets verwelkomen wij dan ook. Onze expertise is naast de algemene bevolking vooral toegespitst op 65-plussers met een verhoogd valrisico en dit in de thuis- en woonzorgcentrumsetting.

Volgens ons kadert uw vraag meer binnen het domein van gezonde en veilige mobiliteit en meer specifiek fietsveiligheid. Graag verwijzen we dan ook naar onze partner Vlaams Instituut Gezond Leven. Op hun [website](#) kan u alvast meer informatie terugvinden omtrent gezonde mobiliteit en meer specifiek verwijzen ze naar [Fiets Beraad](#): het Kenniscentrum voor het fietsbeleid in Vlaanderen. Ze bieden onder andere een [Quick Scan fietsbeleid](#) aan waarbij fietsveiligheid een van de thema's is.

Daar de politie als werkgever maar ook als bestuurlijke partner van de burger toeziet op de preventieve bescherming van personen willen we de suggestie maken om dergelijke knelpunten voor fietsen en risicogroepen door te geven aan het lokale bestuur.

Om dit te mee te realiseren, verwijzen we graag naar onze beleidsgeoriënteerde checklist voor valpreventie op onze [website](#). Daarnaast mobiliseert het EVV ook de eindgebruikers om d.m.v. een [knelpuntenwandeling](#) de risico's in kaart te brengen. U kan een vergelijkbare actie opzetten voor de zwakke weggebruikers binnen uw personeel.

Verder kunnen we melden dat een snelle zoektocht naar literatuur vooral aangeeft dat er nog een lange weg is af te leggen naar rigoreuze adviezen inzake de preventie van fietsongevallen. We verwijzen hiervoor naar een [overzichtstudie van Mulvaney uit 2015](#).

Met vriendelijke groeten

VRAAG OMTRENT CHEMISCHE FIXATIE

Hartelijk dank voor uw vraag. Een vrijheidsbeperkende maatregel wordt omschreven als 'elke handeling en het gebruik van materiaal die de bewegingsvrijheid van een patiënt beperkt en die niet gemakkelijk door de patiënt kan worden opgeheven of verwijderd.' Het omvat zowel fysieke als chemische fixatie.

Het toepassen van chemische fixatie is een complex probleem en wordt vaak ook omschreven als medicamenteuze fixatie. Chemische fixatie is fixatie door middel van het acuut en chronisch gebruik van medicatie. Enerzijds gaat het om de groep anxiolytica, sedativa en hypnotica (bv. Loramet® en Temesta®). Anderzijds gaat het om de groep neuroleptica/antipsychotica (bv. Haldol®, Risperdal® en Zyprexa®) die een meer rechtstreeks fixerend effect hebben, aangezien ze - naast hun eveneens neuroleptiserend en sederend effect - soms ook gebruikt worden voor hun impact op initiatie van beweging (motorische/extrapiramidale nevenwerkingen). Al deze medicatie kan de bewegingsvrijheid en cognitie van de patiënt beïnvloeden. Alleen de arts mag medicatie voorschrijven. De verpleegkundige mag de medicatie toedienen.

Het is moeilijk om te definiëren wat er juist onder chemische fixatie valt. Er is hier veel onduidelijkheid over. Het EVV is van mening dat om te kunnen oordelen of een bepaalde situatie valt onder chemische fixatie, het belangrijk is om te achterhalen wat de intentie is voor het gebruik van medicatie en waarom medicatie werd voorgeschreven. Zijn er bv. onderliggende problemen zoals agitatie, agitatie binnen delirium, onrustig gedrag of overmatig dwalen? Daarnaast is het belangrijk om na te gaan wat het doel is van het toedienen van deze medicatie. Past dit binnen een psychogeriatrische problematiek, wordt dit verantwoord toegediend en wordt de vrijheid van de persoon niet beperkt? Dan valt dit niet onder chemische fixatie. Gaat het over een acuut probleem van bv. agressie of delier en moet er medicatie toegediend worden met de bedoeling om iemand zijn bewegingsvrijheid te beperken? Dan spreekt men wel over chemische fixatie. Dit geldt ook voor een onderhoudsbehandeling bv. in het kader van agitatie/agressie bij dementie.

Fixatie dient steeds een middel te zijn van de laatste keuze. Enkel als de veiligheid van de patiënt (of andere) op geen enkele andere manier kan gewaarborgd worden of wanneer in levensbedreigende situaties het goede verloop van een behandeling in het gedrang komt, is (tijdelijke) fixatie een aanvaardbare 'minst slechte' oplossing.

In situaties waar je fixatie toepast, dien je voor veilige maatregelen te kiezen, aangepast aan de ernst van de toestand. Pas deze zorgvuldig, correct en zo kort mogelijk toe (evalueer de noodzaak tot fixatie regelmatig). Daarnaast is het van belang het toezicht te verhogen en vitale parameters te controleren. Tot slot zorg je voor maximaal comfort voor de patiënt (fysiek en psycho-sociaal), registreert u de fixatie en rapporteert u regelmatig in het patiëntendossier.

Kijk ook naar:

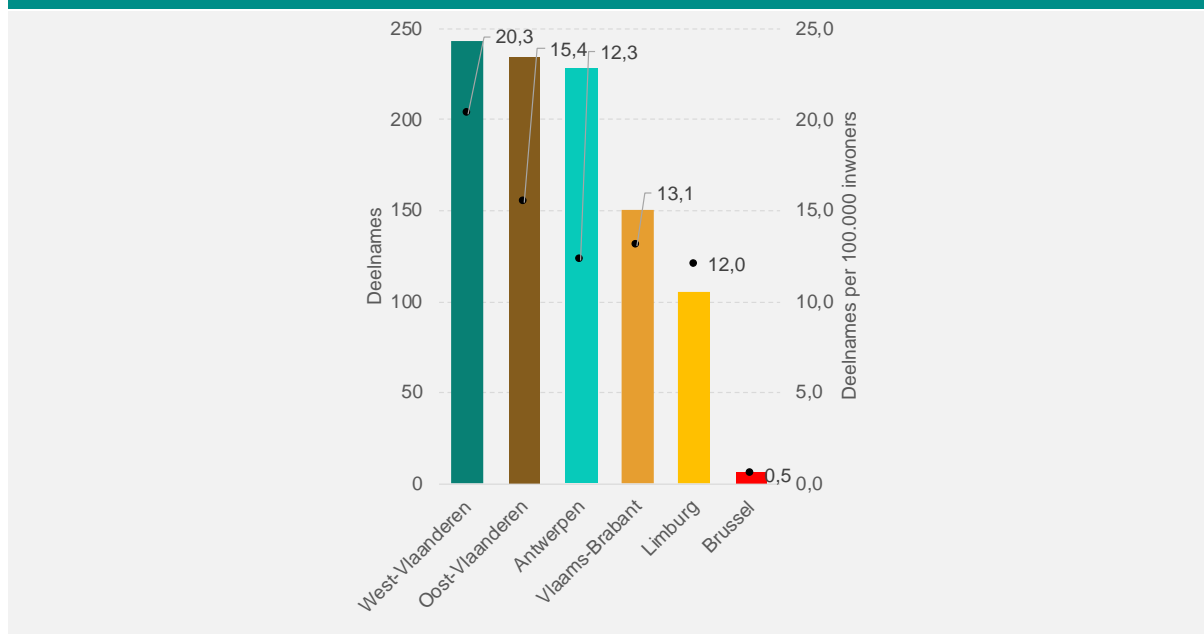
- De Alternatievenbundel - Alternatieven voor vrijheidsbeperking: <https://www.vilans.nl/producten/alternatievenbundel-vrijheidsbeperking>
- www.valpreventie.be
- www.fixatiearmezorg.be

- Vrijheidsbeperkende maatregelen UZ Leuven: https://assets.uzleuven.be/files/2019-12/vrijheidsbeperkende_maatregelen_1.pdf
- Scheepmans K, Dierckx de Casterlé B, Paquay L, Van Gansbeke H, Milisen K. Streven naar een fixatiearme thuiszorg: Praktijkrichtlijn. First. Leuven: Acco; 2016.

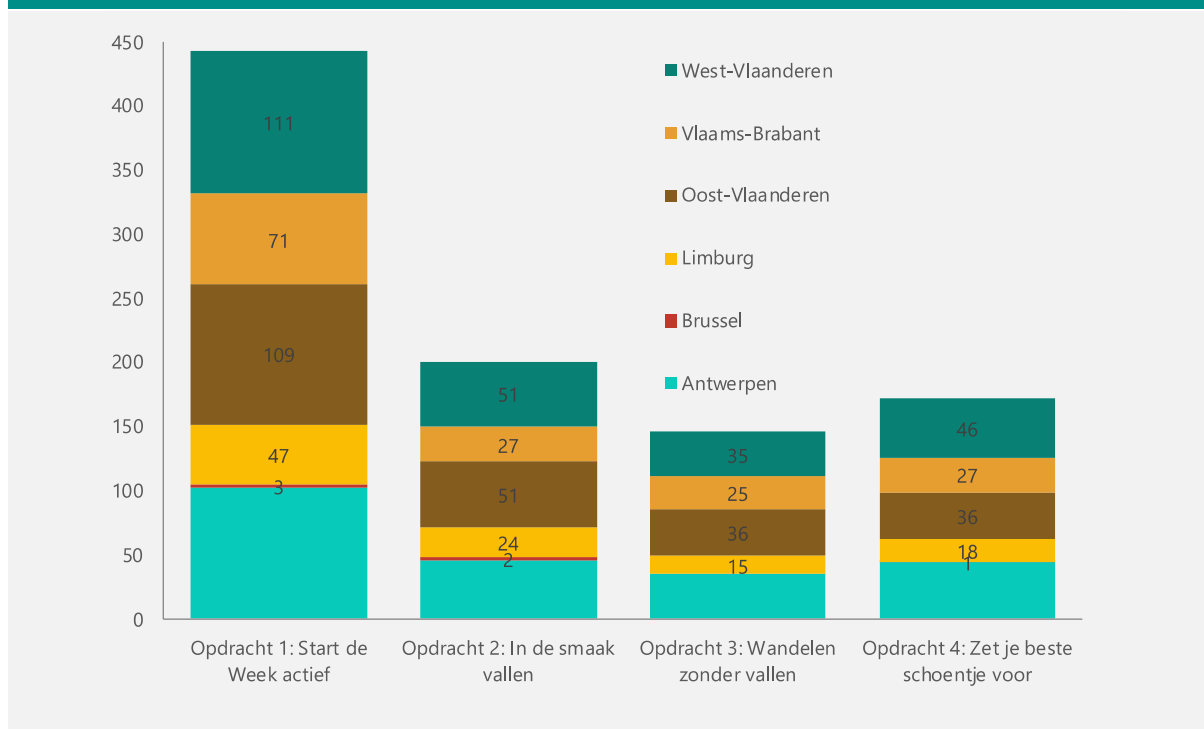
EVALUATIE WEEK VAN DE VALPREVENTIE

U kan hieronder een overzicht vinden van de resultaten van de Week van de Valpreventie 2021. Deze zijn gebaseerd op de geregistreerde deelnames en de ingevulde evaluatieformulieren.

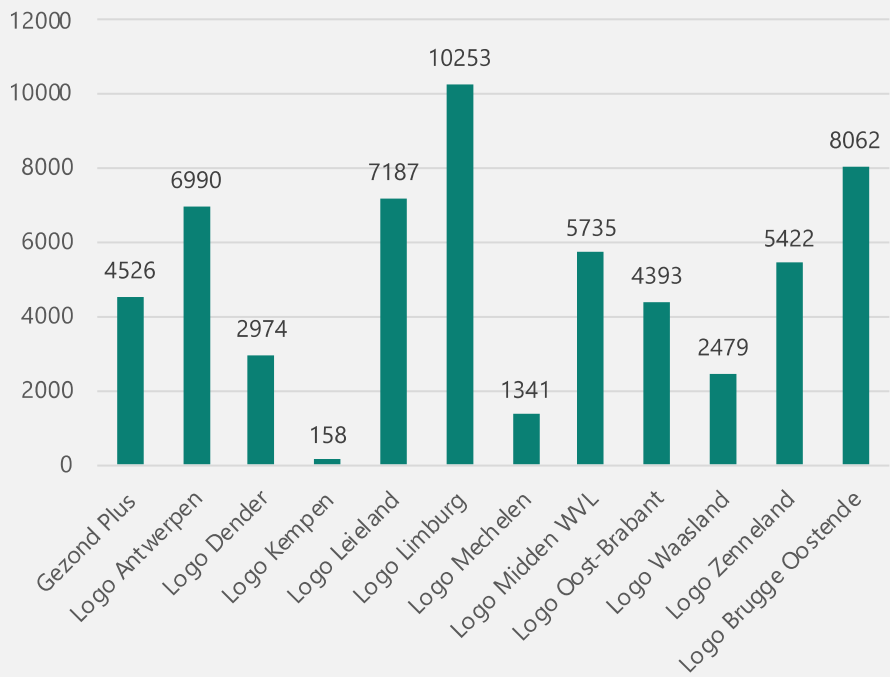
Aantal deelnemende organisaties per provincie en per 100.000 inwoners

Aantal deelnemende organisaties per opdracht en per provincie

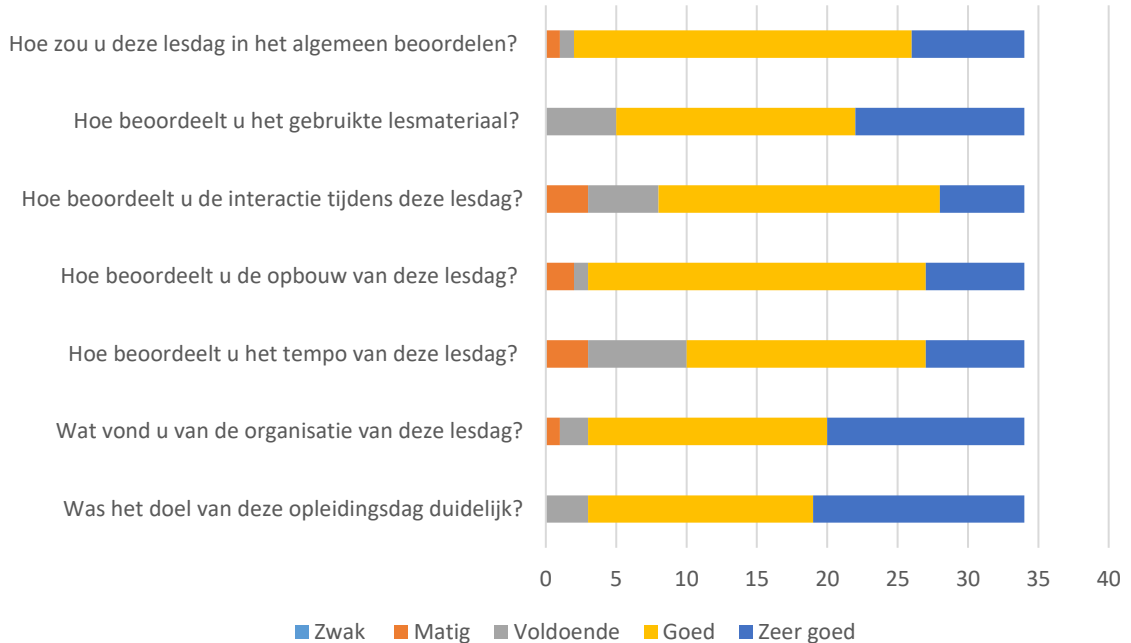
Bestelde materialen per Logo in kader van de WvdV 2021

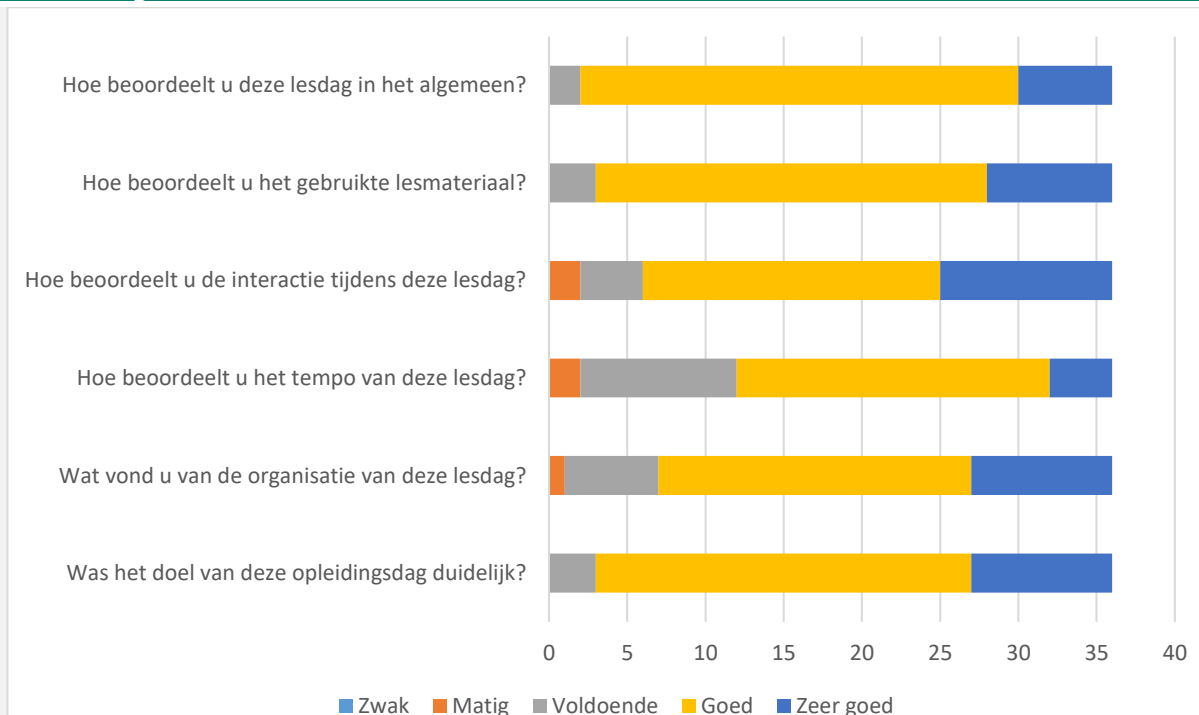
EVALUATIE OPLEIDING 'EXPERT VALPREVENTIE BIJ OUDEREN'

U kan hier een overzicht terugvinden van de evaluaties die plaats vonden op elke dag van de opleiding 'Expert Valpreventie bij ouderen'.

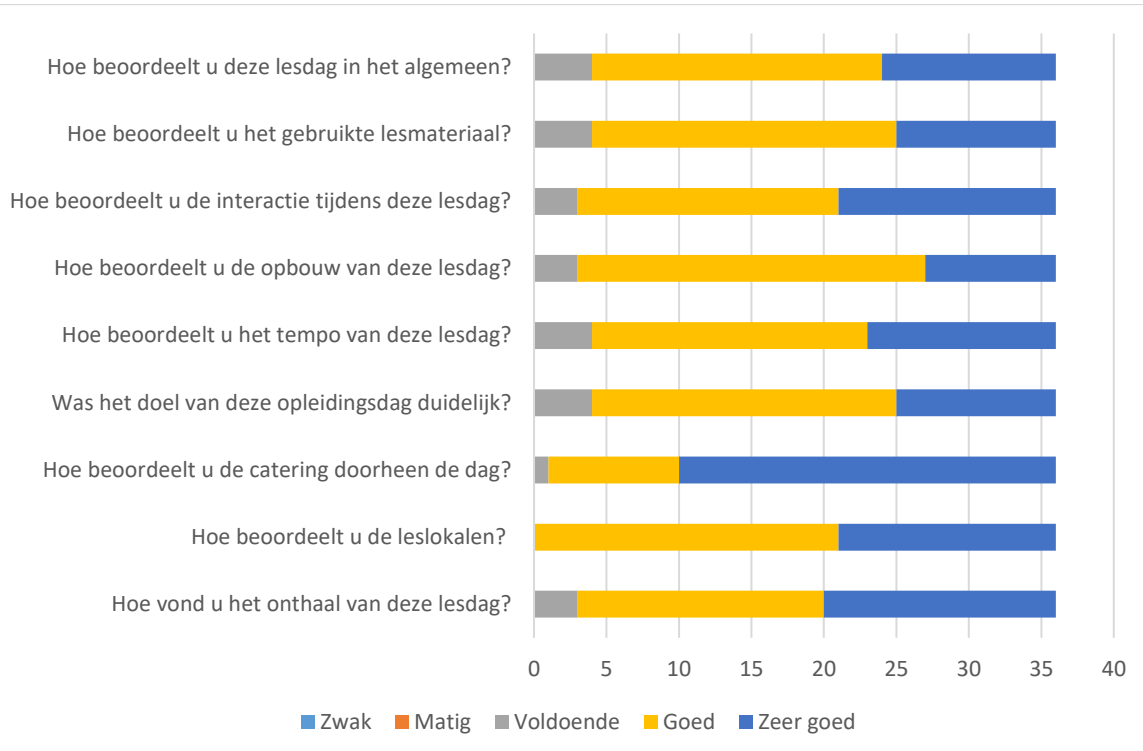
Evaluatie dag 1 (23/03/2021)

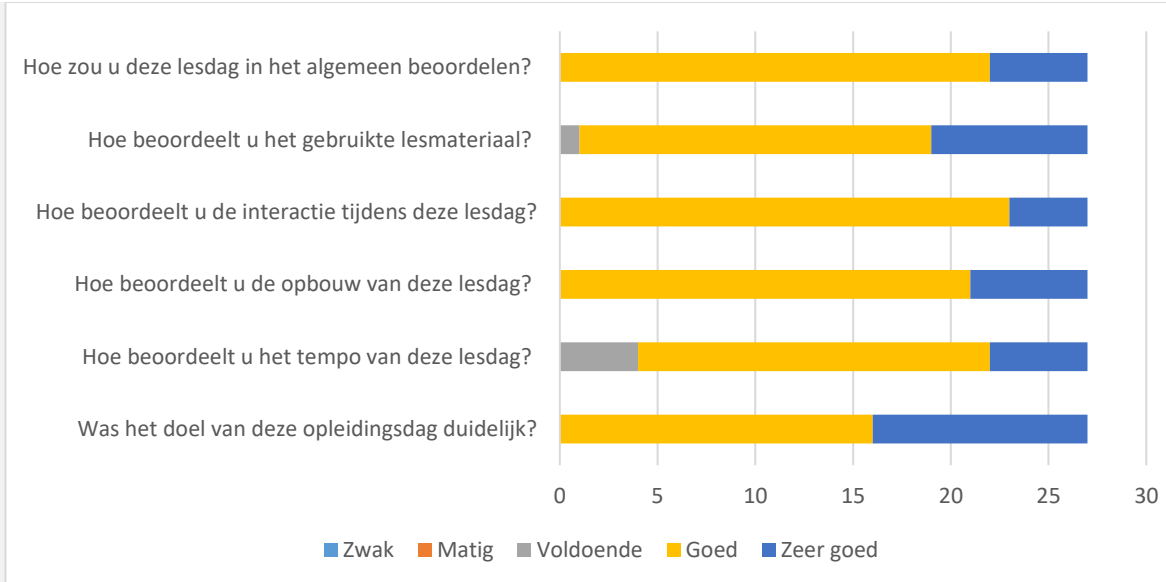
Evaluatie dag 2 (1/06/2021)

Evaluatie dag 3 (19/10/2021)

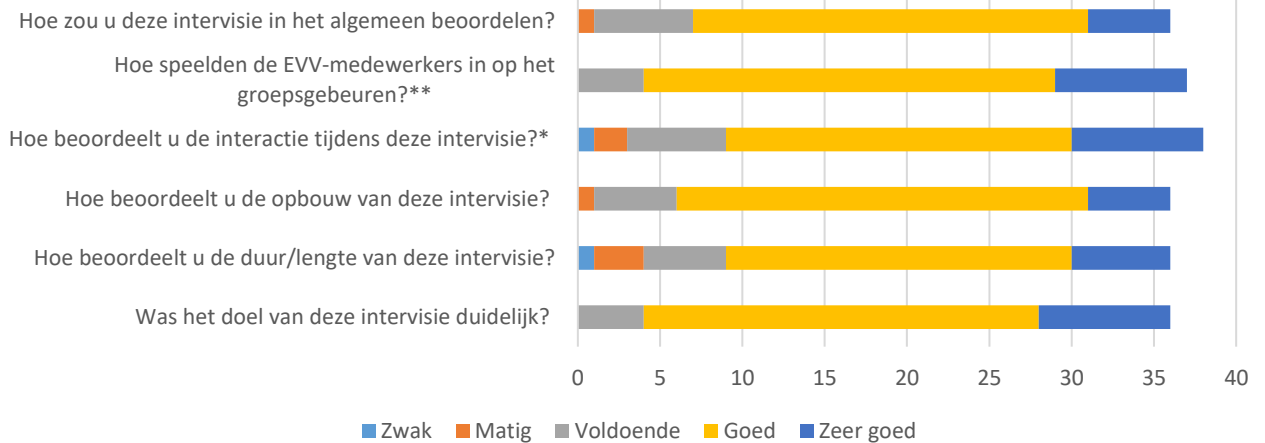
Evaluatie dag 4 (07/12/2021)

EVALUATIE INTERVISIE EXPERTENNETWERK

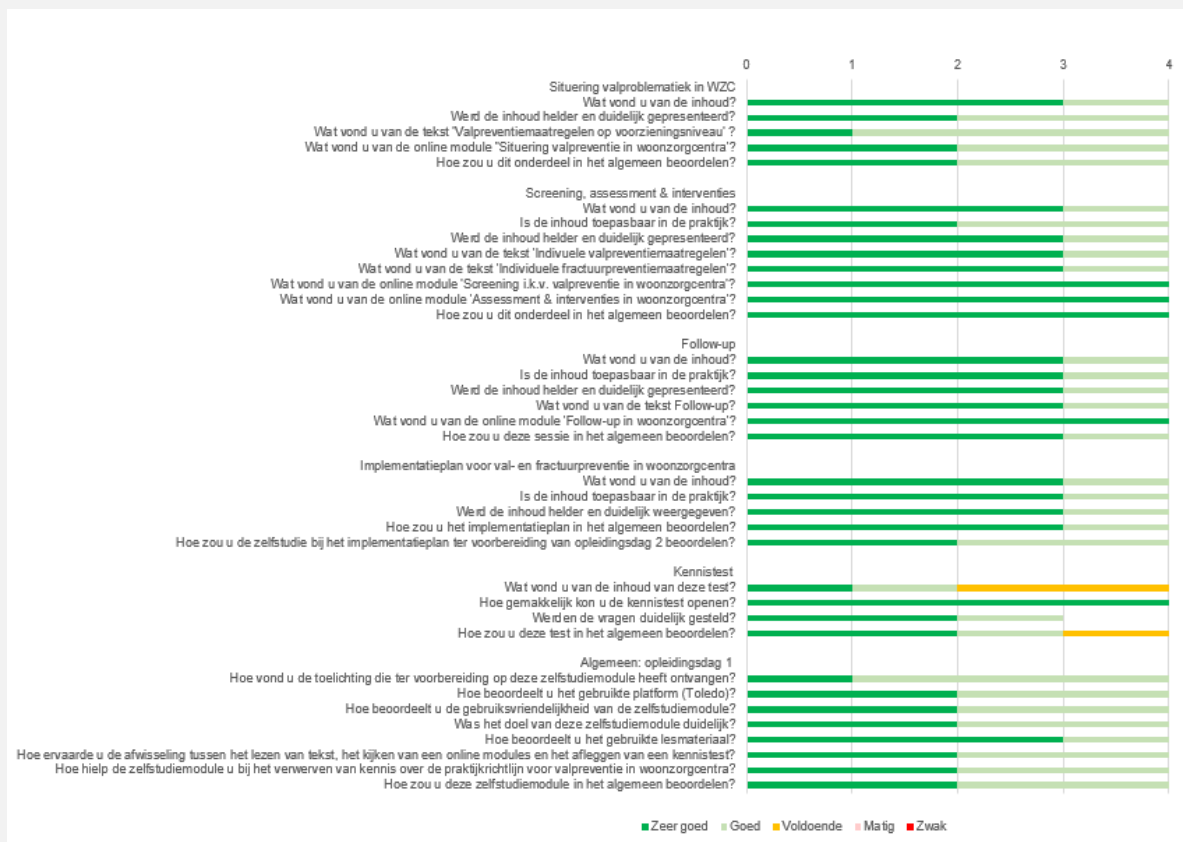
U kan hier een overzicht terugvinden van de evaluatie van de intervisie van het Expertennetwerk Valpreventie.

Evaluatie intervisie (23/11/2021 en 30/11/2021)

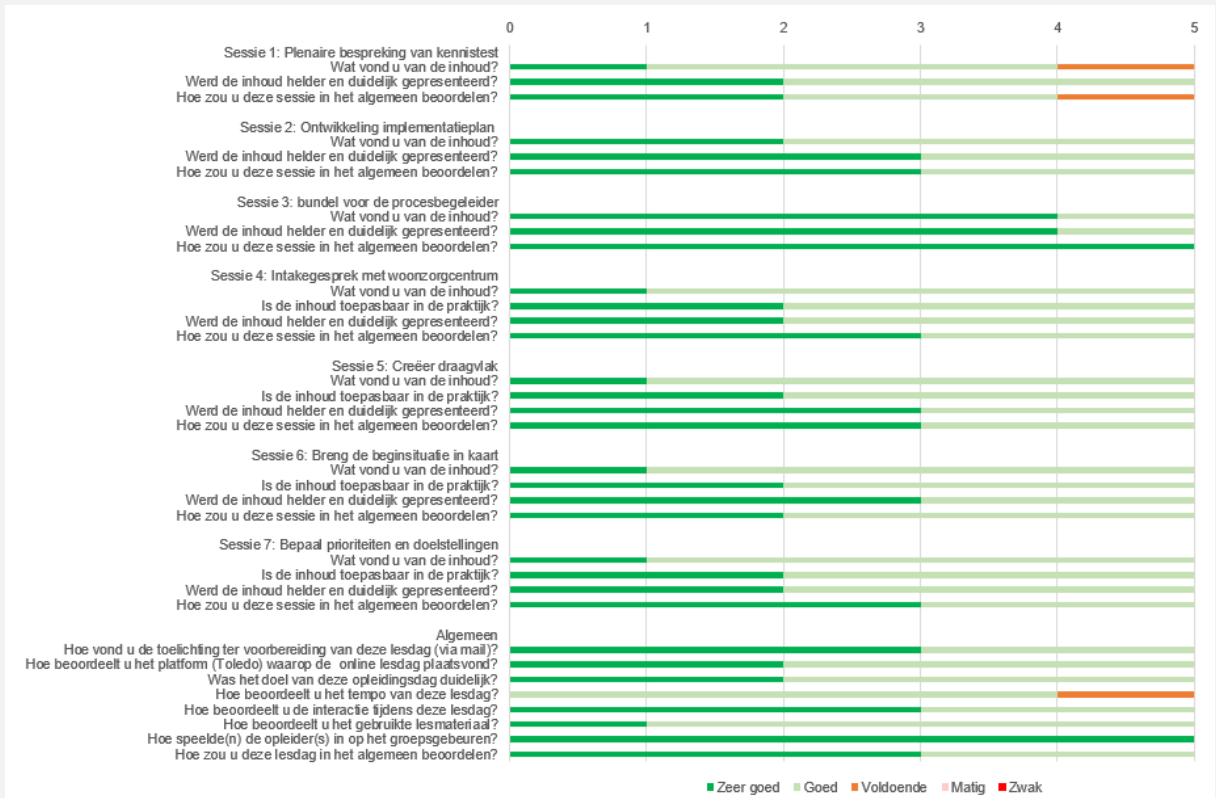

EVALUATIE THEMASPECIEKE OPLEIDING PROCESBEGELEIDERS

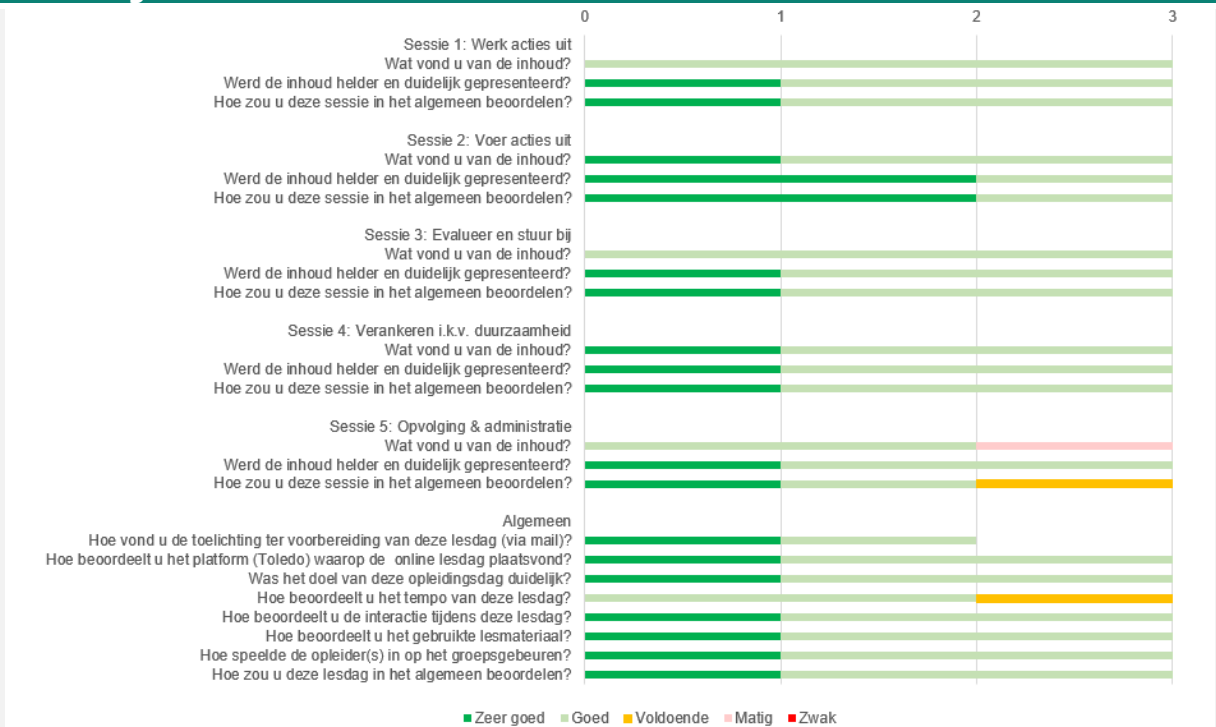
Evaluatie dag 1

Evaluatie dag 2

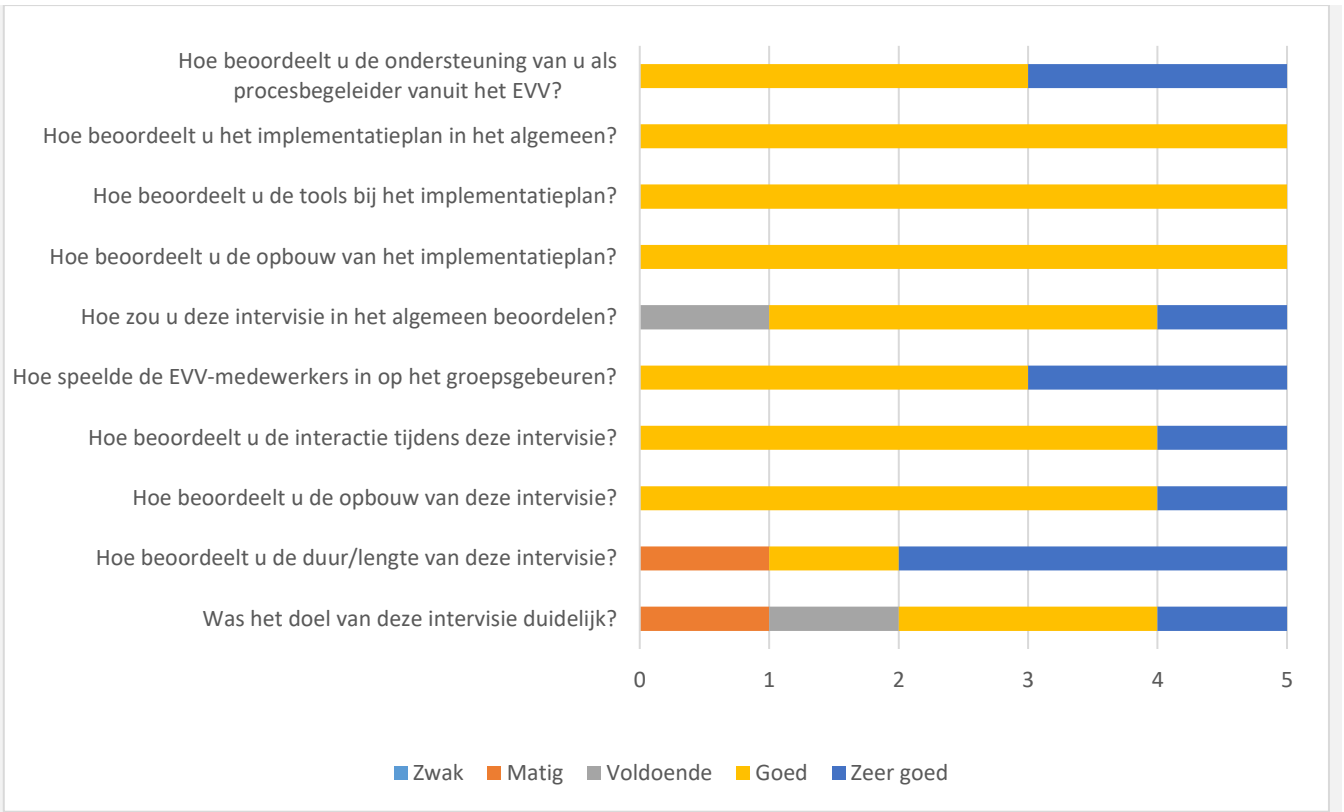
Evaluatie dag 3

EVALUATIE INTERVISIE PROCESBEGELEIDERS 25/05/2021

U kan hier een overzicht terugvinden van de evaluatie die plaats vond na de intervisie met procesbegeleiders.

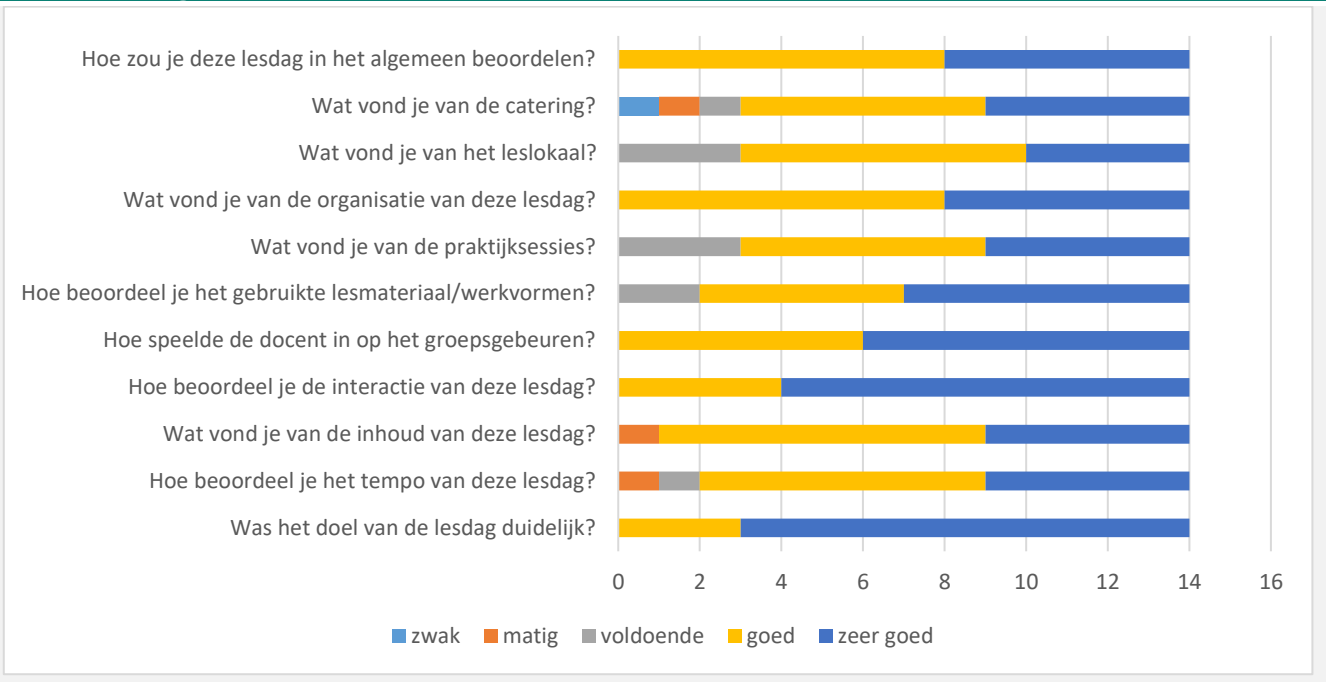
Evaluatie intervisie procesbegeleiders (25/05/2021)

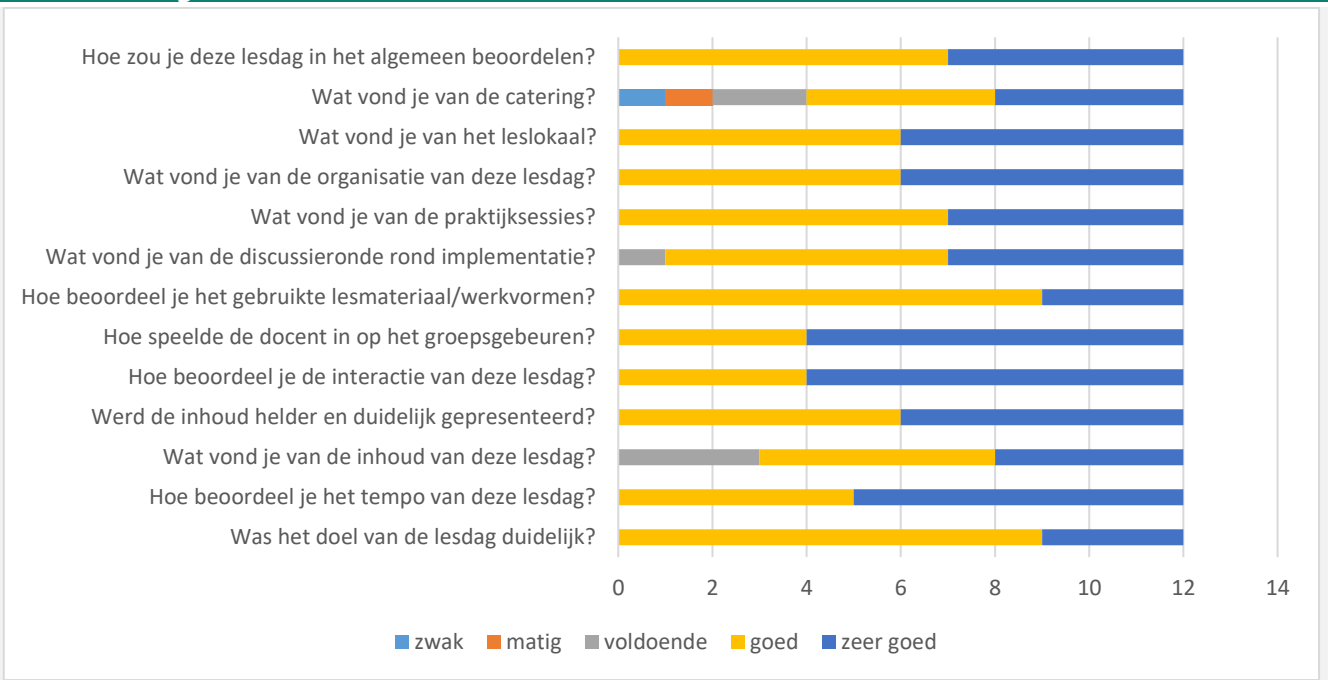
EVALUATIE OPLEIDING TOT VLAAMSE OTAGO INSTRUCTEUR

U kan hier een overzicht terugvinden van de evaluaties die plaats vonden op elke dag van de opleiding tot Vlaamse Otago Instructeur.

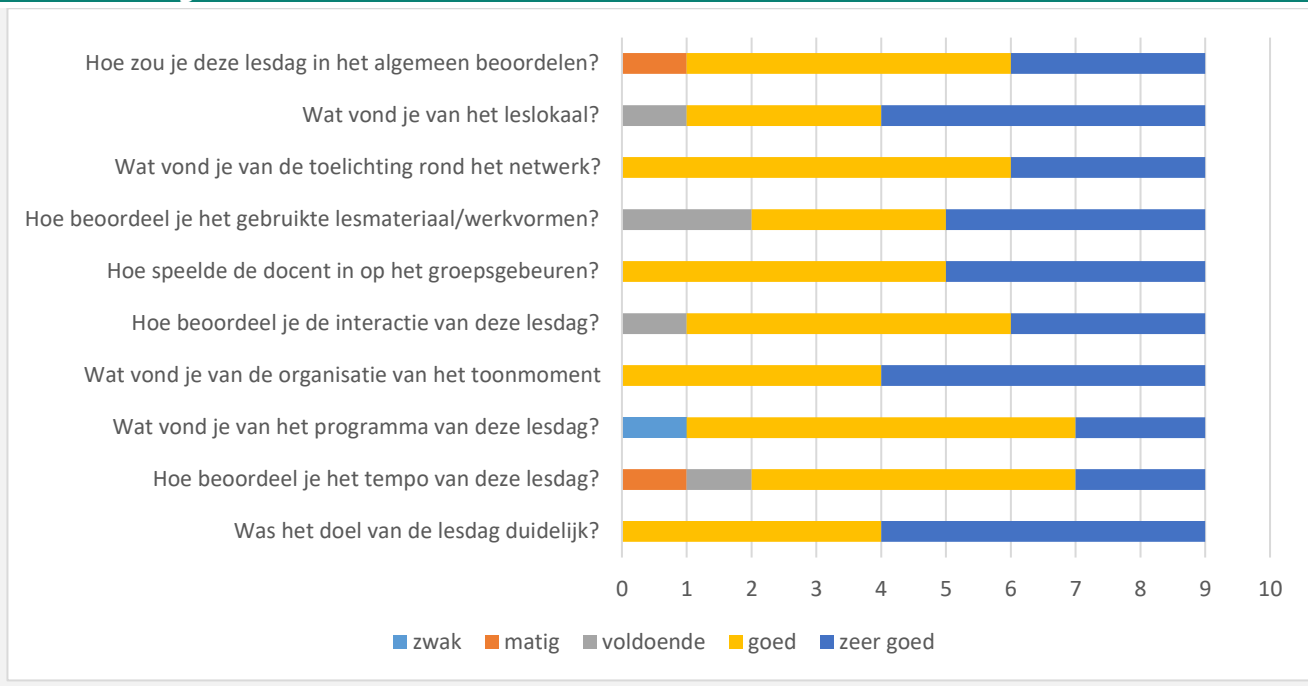
Evaluatie dag 1 (5/10/2021)

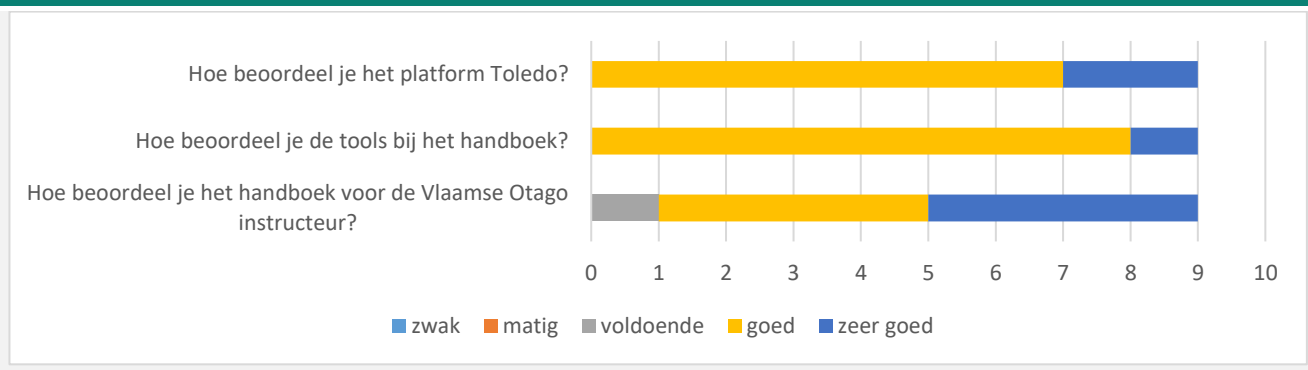
Evaluatie dag 2 (11/10/2021)

Evaluatie dag 3 (26/10/2021)

Evaluatie materialen

Expertisecentrum Val- en fractuurpreventie Vlaanderen

expertisecentrum@valpreventie.be

www.valpreventie.be

Kapucijnenvoer 35 blok d - bus 7001
3000 LEUVEN

+32 16 32 00 51